Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

26. března 2026*

Obsah

I. Právní rámec a skutečnosti předcházející sporům . . . 9

A. Rozhodnutí 2022/329 . . . 10

B. Rozhodnutí 2014/145, ve znění zejména rozhodnutí 2022/329 . . . 10

C. Nařízení č. 269/2014 . . . 12

D. Sporné rozhodnutí a sporné nařízení (věci C-696/23 P a C-35/24 P) . . . 12

E. Sporné akty (věci C-704/23 P, C-711/23 P a C-111/24 P) . . . 13

1. Původní sporné akty (věci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P) . . . 13

2. První sporné akty o ponechání na seznamech (věci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P) . . . 14

3. Druhé sporné akty o ponechání na seznamech (věci C-704/23 P a C-711/23 P) . . . 14

II. Řízení před Tribunálem a napadené rozsudky . . . 15

A. Žaloba k Tribunálu a první napadený rozsudek (věc C-696/23 P) . . . 15

B. Žaloba k Tribunálu a druhý napadený rozsudek (věc C-704/23 P) . . . 16

C. Žaloba k Tribunálu a třetí napadený rozsudek (věc C-711/23 P) . . . 17

D. Žaloba k Tribunálu a čtvrtý napadený rozsudek (věc C-35/24 P) . . . 18

E. Žaloba k Tribunálu a pátý napadený rozsudek (věc C-111/24 P) . . . 19

III. Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníků řízení o kasačních opravných prostředcích . . . 20

A. Ke spojení věcí . . . 20

* Jednací jazyky: angličtina a francouzština.

B. K návrhům na vstup vedlejšího účastníka do řízení . . . 21

C. Návrhová žádání účastníků v řízení o kasačních opravných prostředcích . . . 21

1. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-696/23 P . . . 21

2. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-704/23 P . . . 21

3. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-711/23 P . . . 22

4. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-35/24 P . . . 22

5. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-111/24 P . . . 23

D. K návrhům na znovuotevření ústní části řízení . . . 23

1. K návrhu na znovuotevření ústní části řízení ve věci C-696/23 P . . . 23

2. K návrhu na znovuotevření ústní části řízení ve věci C-711/23 P . . . 24

IV. Ke kasačním opravným prostředkům . . . 25

A. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z porušení kritéria g) Tribunálem . . . 26

1. K argumentům vycházejícím z toho, že Tribunál nesprávně vyložil výraz „která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ ve smyslu kritéria g) . . . 27

a) Ke druhému důvodu a první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, jakož i k druhému důvodu a první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P . . . 27

1) Argumentace účastníků řízení . . . 27

2) Závěry Soudního dvora . . . 28

b) Ke druhé výtce druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, první až třetí části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, první výtce druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P a sedmému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P . . . 33

1) Argumentace účastníků řízení . . . 33

2) Závěry Soudního dvora . . . 34

2. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávného výkladu pojmu „vliv“ ve smyslu kritéria g) Tribunálem . . . 35

a) Argumentace účastníků řízení . . . 35

b) Závěry Soudního dvora . . . 37

1) K přípustnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P 37

2) K věci samé 39

i) K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a čtvrté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P 39

ii) K první a druhé výtce první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, jakož i k druhému důvodu a první části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P 43

B. K důvodům kasačního opravného prostředku vycházejícím z toho, že Tribunál porušil zásadu proporcionality a čl. 52 odst. 1 Listiny, jakož i ke druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P 45

1. Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, vycházejícímu z porušení čl. 52 odst. 1 první věty Listiny 45

a) Argumentace účastníků řízení 45

b) Závěry Soudního dvora 46

2. Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P a třetímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, vycházejícím z porušení čl. 52 odst. 1 druhé věty Listiny, jakož i ke druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, vycházející z porušení zásady proporcionality 47

a) Argumentace účastníků řízení 47

b) Závěry Soudního dvora 48

1) K přípustnosti první, druhé a čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P 48

2) K věci samé 49

i) Úvodní poznámky 49

ii) Analýza 51

3. Ke druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P . . 53

a) Argumentace účastníků řízení 53

b) Závěry Soudního dvora 53

C. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil v rámci posouzení námitek protiprávnosti kritéria g) 54

1. K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P 54

a) Argumentace účastníků řízení 54

b) Závěry Soudního dvora 55

2. Ke druhé části třetího důvodu kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P 57

a) Argumentace účastníků řízení 57

b) Závěry Soudního dvora 58

D. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil při posouzení zásady rovného zacházení 60

1. Argumentace účastníků řízení 60

2. Závěry Soudního dvora 61

E. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávného právního posouzení a zkreslení skutkových okolností a důkazů, kterých se dopustil Tribunál, pokud jde o otázku, zda byly ve vztahu k pěti navrhovatelům splněny základní prvky kritéria g) . . 62

1. K údajným nesprávným právním posouzením a zkreslením, kterých se měl Tribunál dopustit při posuzování otázky, zda hospodářská odvětví, v nichž druhý až pátý navrhovatel působí nebo působili, poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace 63

a) Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a první části prvních důvodů kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P 63

1) Argumentace účastníků řízení 63

2) Závěry Soudního dvora 64

i) K přípustnosti druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P 64

ii) K věci samé 65

b) K první výtce druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, ke druhé části prvního důvodu a čtvrté až šesté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, ke druhé a třetí části prvního důvodu, k první části a druhé výtce druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P, jakož i k pátému a šestému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P 66

i) K první výtce druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P 66

– Argumentace účastníků řízení 66

– Závěry Soudního dvora 67

ii) Ke druhé části prvního důvodu, jakož i čtvrté až šesté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P 68

– Argumentace účastníků řízení 68

– Závěry Soudního dvora 69

iii) Ke druhé a třetí části prvního důvodu, jakož i k první části a druhé výtce druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P 70

– Argumentace účastníků řízení 70

– Závěry Soudního dvora 71

iv) K pátému a šestému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P 73

– Argumentace účastníků řízení 73

– Závěry Soudního dvora 74

2. K údajným nesprávným právním posouzením a zkreslením, kterých se měl Tribunál dopustit, pokud jde o „vliv“ druhého navrhovatele a „zapojení“ prvního a pátého navrhovatele ve smyslu kritéria g) 75

a) K první části druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P 75

1) Argumentace účastníků řízení 75

2) Závěry Soudního dvora 75

b) Ke třetí výtce první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P 76

1) Argumentace účastníků řízení 76

2) Závěry Soudního dvora 76

c) Věc C-111/24 P 77

1) Argumentace účastníků řízení 77

2) Závěry Soudního dvora 77

i) K přípustnosti 77

ii) K věci samé 78

F. Ke druhé části prvního důvodu a pátému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, třetímu bodu návrhových žádání ve věci C-704/23 P, páté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P a prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P 79

1. Ke druhé části prvního důvodu a pátému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P 79

1) Ke druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku 79

i) Argumentace účastníků řízení 79

ii) Závěry Soudního dvora 79

2) K pátému důvodu kasačního opravného prostředku 80

2. Ke třetímu bodu návrhových žádání ve věci C-704/23 P 80

3. K páté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P 81

4. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P 81

a) Argumentace účastníků řízení 81

b) Závěry Soudního dvora 82

V. Závěry 83

VI. K nákladům řízení 84

„Kasační opravný prostředek – Omezující opatření přijatá vzhledem k vojenské agresi vůči Ukrajině – Rozhodnutí 2014/145/SZBP – Článek 1 odst. 1 písm. e) a čl. 2 odst. 1 písm. g) – Nařízení (EU) č. 269/2014 – Článek 3 odst. 1 písm. g) – Zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů – Pojem ‚přední podnikatelé, kteří jsou zapojeni do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace‘ – Námitka protiprávnosti – Články 7, 16, 17, 47 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie – Právo na respektování soukromého a rodinného života, svoboda podnikání, právo na vlastnictví a právo na účinnou soudní ochranu – Omezení – Zásady legality a proporcionality – Zásada rovného zacházení“

Ve spojených věcech C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P,

jejichž předmětem je pět kasačních opravných prostředků podaných na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie ve věcech C-696/23 P a C-704/23 P dne 16. listopadu 2023, ve věci C-711/23 P dne 22. listopadu 2023, ve věci C-35/24 P dne 18. ledna 2024 a ve věci C-111/24 P dne 8. února 2024,

Dmitrij Alexandrovič Pumpjanskij, s bydlištěm v Jekatěrinburgu (Rusko), zástupci: A. Egger, P. Goeth, G. Lansky a E. Steiner, Rechtsanwälte (C-696/23 P),

Tigran Chudaverdjan, s bydlištěm v Moskvě (Rusko), zástupci: původně F. Bélot, T. Bontinck, M. Brésart a J. Goffin, poté F. Bélot, T. Bontinck, a J. Goffin, avocats (C-704/23 P),

Viktor Filippovič Rašnikov, s bydlištěm v Magnitogorsku (Rusko), zástupci: M. Campa, avvocato, M. Moretto, avocat, M. Pirovano, avvocata, D. Rovetta, avocat, a V. Villante, avvocato (C-711/23 P),

Dmitrij Arkadijevič Mazepin, s bydlištěm v Moskvě, zástupci: A. Bass, avocat, M. Campa, avvocato, M. Moretto, D. Rovetta, avocats, a V. Villante, avvocato (C-35/24 P),

German Chan, s bydlištěm v Londýně (Spojené království), zástupci: A. Bass a T. Marembert, avocats (C-111/24 P),

účastníci řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelé),

přičemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Rada Evropské unie, zástupci původně: B. Driessen, P. Mahnič, P. Pecheux, V. Piessevaux, J. Rurarz, jakož i L. Vétillard a S. Van Overmeire, poté: B. Driessen, P. Pecheux, V. Piessevaux, J. Rurarz, jakož i L. Vétillard a S. Van Overmeire, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

podporovaná:

Českou republikou, zástupci: K. Najmanová, M. Smolek a J. Vláčil, jako zmocněnci,

Evropskou komisí, zástupci: M. Carpus Carcea a L. Puccio, jako zmocněnkyně,

vedlejšími účastnicemi řízení o kasačním opravném prostředku (C-35/24 P),

Lotyšskou republikou, zástupci: J. Davidoviča, K. Pommere a S. Zābele, jako zmocněnkyně,

vedlejší účastnicí řízení v prvním stupni (C-35/24 P),

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení: K. Lenaerts, předseda, C. Lycourgos, I. Jarukaitis, M. L. Arastey Sahún (zpravodajka), I. Ziemele, J. Passer, O. Spineanu-Matei, M. Condinanzi a F. Schalin, předsedové senátů, E. Regan, N. Piçarra, A. Kumin, B. Smulders, S. Gervasoni a N. Fenger, soudci,

generální advokátka: L. Medina,

za soudní kancelář: A. Lamote, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. února 2025,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 5. června 2025,

vydává tento

Rozsudek

1 Kasačním opravným prostředkem ve věci C-696/23 P se D. Alexandrovič Pumpjanskij (dále jen „první navrhovatel“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 6. září 2023, Pumpjanskij v. Rada (T-270/22, dále jen „první napadený rozsudek“, EU:T:2023:490), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/397, ze dne 9. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 80, s. 31), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2022/396 ze dne 9. března 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 80, s. 1) (dále společně jen „sporné rozhodnutí a sporné nařízení“) v rozsahu, v němž sporné rozhodnutí a sporné nařízení zařazují jeho jméno na seznamy, které jsou k nim připojeny.

2 Kasačním opravným prostředkem ve věci C-704/23 P se T. Chudaverdjan (dále jen „druhý navrhovatel“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu ze dne 6. září 2023, Chudaverdjan v. Rada (T-335/22, dále jen „druhý napadený rozsudek“, EU:T:2023:500), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení zaprvé rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/429 ze dne 15. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 87 I, s. 44) a prováděcího nařízení Rady (EU) 2022/427 ze dne 15. března 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 87 I, s. 1) (dále společně jen „původní sporné akty“), zadruhé rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/1530 ze dne 14. září 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 239, s. 149) a prováděcího nařízení Rady (EU) 2022/1529 ze dne 14. září 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 239, s. 1) (dále společně jen „první sporné akty o ponechání na seznamech“), a zatřetí rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/572 ze dne 13. března 2023, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2023, L 75 I, s. 134) a prováděcího nařízení Rady (EU) 2023/571 ze dne 13. března 2023, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2023, L 75 I, s. 1) (dále společně jen „druhé sporné akty o ponechání na seznamech“ a společně s původními spornými akty a prvními spornými akty o ponechání na seznamech „sporné akty“) v rozsahu, v němž sporné akty zařazují a ponechávají jeho jméno na seznamech, které jsou k nim připojeny.

3 Kasačním opravným prostředkem ve věci C-711/23 P se V. Filippovič Rašnikov (dále jen „třetí navrhovatel“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu ze dne 13. září 2023, Rašnikov v. Rada (T-305/22, dále jen „třetí napadený rozsudek“, EU:T:2023:530), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení sporných aktů v rozsahu, v němž tyto akty zařazují a ponechávají jeho jméno na seznamech, které jsou k nim připojeny.

4 Kasačním opravným prostředkem ve věci C-35/24 P se D. Arkadijevič Mazepin (dále jen „čtvrtý navrhovatel“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu ze dne 8. listopadu 2023, Mazepin v. Rada (T-282/22, dále jen „čtvrtý napadený rozsudek“, EU:T:2023:701), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí a sporného nařízení v rozsahu, v němž tyto akty zařazují jeho jméno na seznamy, které jsou k nim připojeny.

5 Kasačním opravným prostředkem ve věci C-111/24 P se G. Chan (dále jen „pátý navrhovatel“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu ze dne 29. listopadu 2023, Chan v. Rada (T-333/22, dále jen „pátý napadený rozsudek“, EU:T:2023:758), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení původních sporných aktů a prvních sporných aktů o ponechání na seznamech v rozsahu, v němž tyto akty zařazují a ponechávají jeho jméno na seznamech, které jsou k nim připojeny.

I. Právní rámec a skutečnosti předcházející sporům

6 Skutkový a právní kontext sporů je vylíčen v bodech 2 až 17 prvního napadeného rozsudku, v bodech 2 až 18 druhého napadeného rozsudku, v bodech 2 až 25 třetího napadeného rozsudku, v bodech 2 až 15 čtvrtého napadeného rozsudku, jakož i v bodech 2 až 18 pátého napadeného rozsudku. Pro účely projednávaných věcí jej lze shrnout a doplnit následovně.

7 Projednávané věci spadají do rámce omezujících opatření přijímaných Evropskou unií od roku 2014 v reakci na činnosti narušující nebo ohrožující územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

8 První, třetí a čtvrtý navrhovatel jsou podnikateli ruské státní příslušnosti, druhý navrhovatel je podnikatelem arménské státní příslušnosti a pátý navrhovatel je podnikatelem s ruskou a izraelskou státní příslušností.

9 Dne 17. března 2014 přijala Rada Evropské unie na základě článku 29 SEU rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 16).

10 Téhož dne přijala Rada na základě čl. 215 odst. 2 SFEU nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 6).

11 V návaznosti na invazi ozbrojených sil Ruské federace na Ukrajinu dne 24. února 2022 přijala Rada dne 25. února 2022 rozhodnutí (SZBP) 2022/329, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 50, s. 1). Téhož dne přijala Rada nařízení (EU) 2022/330, kterým se mění nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2022, L 51, s. 1).

A. Rozhodnutí 2022/329

12 Body 5 a 8 až 11 odůvodnění rozhodnutí 2022/329 uvádějí:

„(5) Dne 24. ledna 2022 […] Rada znovu zopakovala, že jakákoli další vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině by měla obrovské následky a cena za ni by byla velmi vysoká, včetně široké škály odvětvových a individuálních omezujících opatření, která by byla přijata v koordinaci s partnery.

[…]

(8) Dne 22. února 2022 vydal vysoký představitel jménem Unie prohlášení, v němž odsoudil tento protiprávní čin, který dále narušuje svrchovanost a nezávislost Ukrajiny a představuje závažné porušení mezinárodního práva a mezinárodních dohod, včetně Charty OSN, Helsinského závěrečného aktu, Pařížské charty a Budapešťského memoranda, jakož i minských dohod a rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2202 (2015). Vysoký představitel naléhavě vyzval Rusko, aby jako strana konfliktu odvolalo uvedené uznání, dostálo svým závazkům, dodržovalo mezinárodní právo a opět se zapojilo do jednání v normandském formátu a v rámci třístranné kontaktní skupiny. Oznámil, že Unie na tato nejnovější porušení mezinárodního práva ze strany Ruska zareaguje tím, že neodkladně přijme další omezující opatření.

(9) Dne 24. února 2022 oznámil prezident Ruské federace vojenskou operaci na Ukrajině a ruské ozbrojené síly zahájily na Ukrajinu útok. Tento útok je zjevným porušením územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny.

(10) Dne 24. února 2022 vydal vysoký představitel [Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku] jménem Unie prohlášení, v němž co nejdůrazněji odsuzuje nevyprovokovanou invazi ozbrojených sil Ruské federace do Ukrajiny a zapojení Běloruska do této agrese vůči Ukrajině. Vysoký představitel [Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku] uvedl, že reakce Unie bude zahrnovat odvětvová i individuální omezující opatření.

(11) Vzhledem k závažnosti situace se Rada domnívá, že kritéria pro určení by měla být pozměněna, aby zahrnovala osoby a subjekty podporující vládu Ruské federace a osoby a subjekty, které mají z vazby na tuto vládu prospěch, jakož i osoby a subjekty, které jí poskytují značné zdroje příjmů, a fyzické či právnické osoby spojené s osobami a subjekty zařazenými na seznam.“

B. Rozhodnutí 2014/145, ve znění zejména rozhodnutí 2022/329

13 Článek 1 odst. 1 rozhodnutí 2014/145, ve znění rozhodnutí 2022/329 (dále jen „rozhodnutí 2014/145“), ukládá členským státům, aby s výhradou odchylek uvedených v odstavcích 2, 3 a 6 tohoto článku 1 přijaly nezbytná opatření k zamezení vstupu na své území nebo průjezdu přes ně mimo jiné fyzickým osobám splňujícím kritéria stanovená zejména v písmenech a), b), d) a e) uvedeného článku.

14 Článek 2 odst. 1 písm. a), d), f) a g) rozhodnutí 2014/145 stanoví zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, které zejména fyzickým osobám splňujícím kritéria stanovená v těchto písmenech náležejí nebo které jsou těmito osobami vlastněny, drženy či kontrolovány, přičemž tato kritéria jsou v podstatě totožná s kritérii stanovenými v čl. 1 odst. 1 písm. a), b), d) a e) tohoto rozhodnutí. Toto ustanovení stanoví:

„Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí:

a) fyzickým osobám, které nesou odpovědnost za činnosti nebo politiky, jež narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny nebo stabilitu či bezpečnost Ukrajiny nebo brání působení mezinárodních organizací na Ukrajině, a fyzickým osobám, které tyto činnosti nebo politiky podporují nebo je provádějí;

[…]

d) fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům, které materiálně či finančně podporují ruské činitele s rozhodovací pravomocí odpovědné za anexi Krymu nebo za destabilizaci Ukrajiny nebo které mají z vazby na tyto činitele prospěch;

[…]

f) fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům, které materiálně či finančně podporují vládu Ruské federace odpovědnou za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny nebo které mají z vazby na tuto vládu prospěch; nebo

g) předním podnikatelům nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům, které jsou zapojeny do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny,

[…]

nebo které jsou těmito osobami, subjekty či orgány vlastněny, drženy či kontrolovány a fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům s nimi spojeným, uvedeným na seznamu v příloze.“

15 Článek 2 odst. 1 rozhodnutí 2014/145 v původním znění zněl následovně:

„Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje náležející fyzickým osobám, které nesou odpovědnost za činnosti, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v příloze, jakož i veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které uvedené osoby, subjekty či orgány vlastní, drží či ovládají.“

16 Článek 2 odst. 3 až 5, 7 a 8 rozhodnutí 2014/145 v podstatě stanoví, že příslušné orgány členských států mohou za určitých okolností a podmínek povolit uvolnění určitých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů a povolit platby určitým subjektům a že fyzické nebo právnické osoby, subjekty či orgány zařazené na seznam uvedený v příloze tohoto rozhodnutí mohou provádět platby vyplývající ze smlouvy, jež byla uzavřena před jejich zařazením na tento seznam.

17 Článek 6 třetí pododstavec uvedeného rozhodnutí stanoví, že toto rozhodnutí je průběžně přezkoumáváno, a pokud Rada usoudí, že jeho cílů nebylo dosaženo, musí být případně prodlouženo či změněno.

C. Nařízení č. 269/2014

18 Článek 3 odst. 1 písm. a), d), f) a g) nařízení č. 269/2014, ve znění nařízení 2022/330 (dále jen „nařízení č. 269/2014“), vyjmenovává kritéria, kterými se řídí mimo jiné zařazení fyzických osob, jejichž finanční prostředky a hospodářské zdroje jsou v souladu s čl. 2 odst. 1 uvedeného nařízení zmrazeny, na seznam uvedený v příloze I tohoto nařízení. Tato kritéria jsou v podstatě totožná s kritérii uvedenými v bodě 14 tohoto rozsudku.

19 Články 4 až 6b téhož nařízení v podstatě přebírají stejná ustanovení, jako jsou ustanovení obsažená v čl. 2 odst. 3 až 5, 7 a 8 rozhodnutí 2014/145.

20 Článek 14 odst. 4 nařízení č. 269/2014 stanoví, že seznam uvedený v příloze I tohoto nařízení se pravidelně přezkoumává, a to nejméně každých 12 měsíců.

D. Sporné rozhodnutí a sporné nařízení (věci C-696/23 P a C-35/24 P)

21 Dne 9. března 2022 přijala Rada s ohledem na závažnost situace na Ukrajině sporné rozhodnutí a sporné nařízení. Těmito akty byla jména prvního a čtvrtého navrhovatele doplněna na seznam připojený k rozhodnutí 2014/145, jakož i na seznam uvedený v příloze I nařízení č. 269/2014, a to z následujících důvodů:

„[První navrhovatel] je předsedou představenstva společnosti PJSC Pipe Metallurgic Company [(dále jen ‚TMK‘)] a předsedou a členem představenstva skupiny Sinara. Podporuje tedy spolupráci s orgány Ruské federace a státními podniky, včetně společností Ruské železnice, Gazprom a Rosněft, a má z této spolupráce prospěch. Je tudíž zapojen do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny.

Dne 24. února 2022, po počátečních fázích ruské agrese vůči Ukrajině, se [první navrhovatel] spolu s dalšími 36 podnikateli setkal s prezidentem Vladimirem Putinem a dalšími členy ruské vlády, aby jednali o dopadu opatření v návaznosti na sankce Západu. Skutečnost, že byl k účasti na tomto jednání pozván, dokládá, že je členem nejužšího kruhu spolupracovníků Vladimira Putina a že podporuje nebo provádí činnosti nebo politiky, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny a stabilitu a bezpečnost Ukrajiny. Rovněž to ukazuje, že je jedním z předních podnikatelů, kteří jsou zapojeni do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny.

[…]

[Čtvrtý navrhovatel] je vlastníkem a generálním ředitelem výrobce minerálních hnojiv Uralchem. Skupina Uralchem je ruský výrobce široké škály chemických produktů, včetně minerálních hnojiv a dusičnanu draselného. Společnost uvádí, že je největším výrobcem dusičnanu amonného a druhým největším výrobcem amoniakových a dusíkatých hnojiv v Rusku. [Čtvrtý navrhovatel] je tudíž zapojen do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny.

Dne 24. února 2022, po počátečních fázích ruské agrese vůči Ukrajině, se [čtvrtý navrhovatel] spolu s dalšími 36 podnikateli setkal s prezidentem Vladimirem Putinem a dalšími členy ruské vlády, aby jednali o dopadu opatření v návaznosti na sankce Západu. Skutečnost, že byl k účasti na tomto jednání pozván, dokládá, že je členem nejužšího kruhu spolupracovníků Vladimira Putina a že podporuje nebo provádí činnosti nebo politiky, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny a stabilitu a bezpečnost Ukrajiny. Rovněž to ukazuje, že je jedním z předních podnikatelů, kteří jsou zapojeni do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny.

V prosinci 2021 [čtvrtý navrhovatel] přepsal své společnosti Uralchem Holding a CI-Chemical Invest, které jsou usazeny na Kypru a které ‚Uralchem' ovládají, do ruské jurisdikce, a to do zvláštní správní oblasti na ostrově Okťabrskij v Kaliningradské oblasti."

E. Sporné akty (věci C-704/23 P, C-711/23 P a C-111/24 P)

1. Původní sporné akty (věci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P)

22 Dne 15. března 2022 přijala Rada s ohledem na závažnost situace na Ukrajině původní sporné akty. Těmito akty byla jména druhého, třetího a pátého navrhovatele doplněna na seznam připojený k rozhodnutí 2014/145, jakož i na seznam uvedený v příloze I nařízení č. 269/2014, a to z následujících důvodů, které jsou v obou seznamech formulovány totožně:

„[Pátý navrhovatel] je jedním z vlastníků konglomerátu Alfa Group, který zahrnuje Alfa Bank, jednoho z největších ruských daňových poplatníků. Má se za to, že je jednou z nejvlivnějších osob v Rusku. Stejně jako ostatní vlastníci banky Alfa Bank (Michail Fridman a Petr Aven) udržuje úzké vztahy s Vladimirem Putinem a nadále mu poskytuje významné protislužby. Vlastníci skupiny Alfa Group získávají z tohoto vztahu obchodní a právní výhody. Nejstarší dcera Vladimira Putina, Maria, vedla charitativní projekt Alfa-Endo, který byl financován bankou Alfa Bank. Vladimir Putin odměnil skupinu Alfa Group za její loajalitu vůči ruským orgánům tím, že této skupině poskytl politickou pomoc s jejími plány v oblasti zahraničních investic.

Aktivně tedy poskytuje materiální či finanční podporu ruským činitelům s rozhodovací pravomocí odpovědným za anexi Krymu či destabilizaci Ukrajiny a má z vazby na tyto činitele prospěch. Je rovněž jedním z předních ruských podnikatelů a je zapojen do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny.

[…]

[Třetí navrhovatel] je přední ruský oligarcha, který je vlastníkem a předsedou představenstva společnosti Magnitogorsk Iron & Steel Works (MMK). MMK je jedním z největších ruských daňových poplatníků. Daňové zatížení společnosti se v poslední době zvýšilo, což vedlo k výrazně vyšším příjmům pro ruský státní rozpočet.

Je tudíž jedním z předních ruských podnikatelů a je zapojen do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny.

[…]

[Druhý navrhovatel] je výkonným ředitelem společnosti Yandex [NV], což je jedna z předních ruských společností, jež se specializuje na inteligentní produkty a služby založené na strojovém učení. Bývalý vedoucí zpravodajství společnosti Yandex obvinil společnost z toho, že je ‚klíčovým prvkem v zatajování informací o válce' na Ukrajině ze strany Ruska. Tato společnost kromě toho varovala Rusy hledající zprávy o válce na Ukrajině ve svých vyhledávačích před nedůvěryhodností informací na internetu poté, co ruská vláda pohrozila ruským médiím ohledně obsahu, který publikují.

Dne 24. února 2022 se [druhý navrhovatel] zúčastnil v Kremlu setkání oligarchů s Vladimirem Putinem, na němž se diskutovalo o dopadu opatření v návaznosti na sankce Západu. Skutečnost, že byl k účasti na tomto jednání pozván, je dokladem toho, že je členem nejužšího kruhu oligarchů blízkých Vladimiru Putinovi a že podporuje nebo provádí činnosti nebo politiky, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny a stabilitu a bezpečnost Ukrajiny. Je rovněž jedním z předních podnikatelů, kteří jsou zapojeni do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny."

23 Bod 5 odůvodnění prováděcího nařízení 2022/427, jednoho ze dvou původních sporných aktů, uvádí:

„Dne 25. února 2022 Rada přijala [nařízení 2022/330], kterým se mění kritéria pro určení tak, aby zahrnovala osoby a subjekty, které podporují vládu Ruské federace, které mají z vazby na tuto vládu prospěch, nebo které jí poskytují značné zdroje příjmů, a fyzické či právnické osoby spojené s osobami a subjekty zařazenými na seznam."

2. První sporné akty o ponechání na seznamech (věci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P)

24 Dne 14. září 2022 přijala Rada první sporné akty o ponechání na seznamech, kterými ponechala jména druhého, třetího a pátého navrhovatele na seznamu připojeném k rozhodnutí 2014/145, jakož i na seznamu uvedeném v příloze I nařízení č. 269/2014 na základě téhož odůvodnění, jaké je uvedeno v bodě 22 tohoto rozsudku, přičemž pokud jde o druhého navrhovatele, odůvodnění nově upřesňuje, že je „bývalým" výkonným ředitelem společnosti Yandex.

3. Druhé sporné akty o ponechání na seznamech (věci C-704/23 P a C-711/23 P)

25 Dne 13. března 2023 přijala Rada druhé sporné akty o ponechání na seznamech, kterými ponechala jména druhého a třetího navrhovatele na seznamech připojených k rozhodnutí 2014/145 a k nařízení č. 269/2014. Zatímco odůvodnění tohoto zařazení zůstalo v případě třetího navrhovatele nezměněno, odůvodnění zařazení druhého navrhovatele nově znělo následovně:

„[Druhý navrhovatel] je bývalým výkonným ředitelem a bývalým zástupcem generálního ředitele společnosti Yandex NV, který se uvedených funkcí vzdal poté, co na něho Evropská unie uvalila omezující opatření. Je i nadále jedním z vysokých managerů společnosti Yandex a ovlivňuje její činnost.

Yandex je největší technologická společnost v Rusku. Pro vládu Ruské federace představuje zdroj vysokých příjmů z daní. Akcionáři a investory společnosti Yandex jsou ruské státem vlastněné banky, jako například Sberbank a VTB. V roce 2019 souhlasila společnost Yandex s restrukturalizací, díky níž získala ‚zlatou akcii' nově založená Nadace veřejného zájmu, jejímž účelem je ‚obhajovat zájmy Ruské federace'. Prostřednictvím Nadace veřejného zájmu může vláda Ruské federace vykonávat právo veta ve věci vymezeného souboru záležitostí.

Od začátku útočné války proti Ukrajině se Yandex řídí politikou vlády Ruské federace v oblasti informací a cenzury. Výsledky vyhledávání vykazované vyhledávačem společnosti Yandex jsou v souladu s požadavky ruských orgánů a vykazují pouze zdroje související s ruskou proválečnou propagandou. Kromě toho společnost Yandex napomáhala internetovým stránkám, které šíří nepravdivé a proruské narativy o invazi na Ukrajinu, generovat zisk z digitální inzerce.

Dne 24. února 2022 se [druhý navrhovatel] zúčastnil v Kremlu setkání oligarchů s Vladimirem Putinem, na němž se diskutovalo o dopadu opatření v návaznosti na sankce Západu. Skutečnost, že byl k účasti na tomto jednání pozván, je dokladem toho, že je členem nejužšího kruhu oligarchů blízkých Vladimiru Putinovi a že podporuje nebo provádí činnosti nebo politiky, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny a stabilitu a bezpečnost Ukrajiny.

Je jedním z předních podnikatelů působících v hospodářském odvětví, které poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny, a materiálně či finančně vládu Ruské federace podporuje. Nese odpovědnost za aktivní podporu nebo provádění činností nebo politik, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, jakož i stabilitu a bezpečnost na Ukrajině."

II. Řízení před Tribunálem a napadené rozsudky

A. Žaloba k Tribunálu a první napadený rozsudek (věc C-696/23 P)

26 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 17. května 2022 podal první navrhovatel žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí a sporného nařízení v rozsahu, v němž se ho týkají. V rámci své žaloby na neplatnost zejména zpochybnil posouzení Rady, podle něhož jeho situace splňuje kritérium uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. e) a čl. 2 odst. 1 písm. g) rozhodnutí 2014/145, jakož i v čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 269/2014 [dále jen „kritérium g)"]. Měl za to, že se tento orgán tímto postupem dopustil zjevně nesprávného posouzení a kromě toho porušil jeho základní práva, jakož i zásadu proporcionality.

27 Prvním napadeným rozsudkem Tribunál žalobu prvního navrhovatele zamítl. Pokud jde o kritérium g), Tribunál v bodech 51, 56 a 58 tohoto rozsudku v podstatě rozhodl, že Rada předložila soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů, které jsou s to prokázat, že první navrhovatel byl díky svým funkcím ve společnosti TMK a ve skupině Sinara předním podnikatelem a že s ohledem na tyto funkce a četná odvětví činnosti, v nichž tyto dva podniky působily, se jeho činnost týkala hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. V bodě 57 uvedeného rozsudku Tribunál upřesnil, že pojem „značné zdroje příjmů" ve smyslu kritéria g) se vztahuje k významnému a nezanedbatelnému zdroji příjmů poskytovanému hospodářskými odvětvími.

28 Tribunál měl dále v bodě 62 prvního napadeného rozsudku za to, že skutečnost, že tento navrhovatel odstoupil ze svých funkcí v obou dotyčných společnostech ve stejný den, kdy bylo přijato sporné rozhodnutí a sporné nařízení, není pro účely posouzení legality těchto aktů relevantní, jelikož v den jejich přijetí tyto funkce ještě zastával. V bodě 63 tohoto rozsudku Tribunál rovněž shledal jako irelevantní skutečnost, že první navrhovatel údajně prodal akcie, které vlastnil v těchto dvou společnostech několik dní před přijetím uvedených aktů, jelikož odůvodnění týchž aktů nespočívá ani na kontrole uvedených společností tímto navrhovatelem, ani na jeho postavení akcionáře. Tribunál měl v bodě 65 uvedeného rozsudku za to, že funkce, jaké první navrhovatel vykonával ve společnosti TMK a skupině Sinara, jej samy o sobě umožňují kvalifikovat jako „předního podnikatele“ ve smyslu kritéria g), nezávisle na kontrole, kterou tento navrhovatel nad těmito společnostmi vykonával.

29 V bodě 66 prvního napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že znění kritéria g) neponechává prostor pro pochybnosti o tom, že „značné zdroje příjmů“ uvedené v tomto kritériu musí pocházet nikoli od „předních podnikatelů“, ale z „hospodářských odvětví“. Tribunál v bodě 67 tohoto rozsudku rovněž odmítl argument prvního navrhovatele, podle kterého Rada nemohla vycházet pouze ze skutečnosti, že společnost TMK a skupina Sinara platily daně v Rusku, jelikož tento argument ve skutečnosti chyběl.

30 Pokud jde o žalobní důvod vycházející z porušení zásady proporcionality a základních práv, Tribunál měl v bodě 79 prvního napadeného rozsudku za to, že čtyři podmínky uvedené v čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) byly v projednávané věci splněny. Konkrétně v bodě 80 tohoto rozsudku rozhodl, že omezující opatření, která sporné rozhodnutí a sporné nařízení ukládají prvnímu navrhovateli, jsou „stanovena zákonem“, neboť jsou uvedena v aktech, které mají zejména obecnou působnost a mají jasný právní základ v unijním právu.

31 Tribunál dále v bodě 86 uvedeného rozsudku připomněl, že legalita opatření přijatého v oblasti, v níž unijní normotvůrce disponuje širokou posuzovací pravomocí, může být dotčena pouze jeho zjevně nepřiměřenou povahou ve vztahu k cíli, který hodlá příslušný orgán sledovat. V tomto rámci Tribunál v bodech 87 až 95 téhož rozsudku rozhodl, že omezení základních práv prvního navrhovatele, která z těchto omezujících opatření vyplývají, nejsou nepřiměřená.

B. Žaloba k Tribunálu a druhý napadený rozsudek (věc C-704/23 P)

32 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 7. června 2022 podal druhý navrhovatel žalobu znějící na zrušení sporných aktů v rozsahu, v němž se ho týkají. V rámci své žaloby na neplatnost zejména zpochybnil posouzení Rady, podle něhož jeho situace splňuje kritérium g). Měl za to, že se tento orgán tímto postupem dopustil zjevně nesprávného posouzení a kromě toho porušil jeho základní práva, jakož i zásadu proporcionality.

33 Druhým napadeným rozsudkem Tribunál tuto žalobu zamítl. Pokud jde o kritérium g), Tribunál v bodech 79 až 81 tohoto rozsudku upřesnil, že zejména s ohledem na cíl sledovaný omezujícími opatřeními zavedenými sporným rozhodnutím a sporným nařízením pojem „přední podnikatel“ zahrnuje podnikatele, kteří jsou považováni za významné, podle konkrétní situace, z hlediska svého profesního postavení, rozsahu svých hospodářských činností, svých kapitálových podílů nebo svých funkcí v jednom nebo více podnicích, přičemž Rada se tímto kritériem snaží zohlednit vliv, který tito podnikatelé mohou uplatňovat vůči ruskému režimu.

34 Tribunál rovněž v bodech 82 a 83 druhého napadeného rozsudku rozhodl, že z cíle těchto omezujících opatření vyplývá, že příjmy, na které se kritérium g) vztahuje, nejsou příjmy předních podnikatelů, nýbrž příjmy hospodářských odvětví, v nichž působí. V bodech 105 a 106 tohoto rozsudku měl Tribunál v podstatě za to, že se pojem „značné zdroje příjmů“ ve smyslu tohoto kritéria vztahuje k významnému a nezanedbatelnému zdroji příjmů poskytovanému přímo či nepřímo odvětvími činnosti, jako je v projednávané věci odvětví informačních a komunikačních technologií.

35 Tribunál měl v bodech 90, 107 a 108 druhého napadeného rozsudku za to, že pokud jde o původní sporné akty, Rada předložila soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů, které jsou s to prokázat, že druhý navrhovatel byl z důvodu důležitosti svého postavení a funkcí ve společnosti Yandex, jakož i z důvodu hospodářského významu této společnosti předním podnikatelem a že s ohledem na tyto funkce a činnosti uvedené společnosti se jeho činnost týkala hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

36 Pokud jde o první a druhé sporné akty o ponechání na seznamech, Tribunál v bodě 125 druhého napadeného rozsudku rozhodl, že Rada měla správně za to, že druhý navrhovatel má stále významné vazby na společnost Yandex, takže ponechání jeho jména na dotčených seznamech je nadále odůvodněné.

37 Při rozhodování o žalobním důvodu vycházejícím z porušení zásady rovného zacházení měl Tribunál v bodech 137 až 139 druhého napadeného rozsudku zejména za to, že jelikož se kritérium g) netýká státní příslušnosti označených osob, nelze dovodit, že by porušovalo zásadu zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti. Tribunál kromě toho připomněl, že zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace musí být v souladu se zásadou legality, podle níž se nikdo nemůže ve svůj prospěch dovolávat protiprávnosti, k níž došlo ve prospěch jiné osoby, a rozhodl, že v projednávané věci se Rada při přijímání omezujících opatření vůči druhému navrhovateli nedopustila nesprávného posouzení.

38 Pokud jde o žalobní důvod vycházející z porušení zásady proporcionality, Tribunál jej v bodech 151 a 166 druhého napadeného rozsudku zamítl zejména z důvodů uvedených v bodech 143 a 145 tohoto rozsudku, že omezující opatření přijatá vůči druhému navrhovateli byla způsobilá k dosažení sledovaných cílů, neboť negativní důsledky vyplývající z uplatnění těchto opatření vůči tomuto navrhovateli nebyly zjevně nepřiměřené, a že mu uvedená opatření nebyla uložena na základě jeho přímé účasti na činnostech vedených Ruskou federací proti Ukrajině.

C. Žaloba k Tribunálu a třetí napadený rozsudek (věc C-711/23 P)

39 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 24. května 2022 podal třetí navrhovatel žalobu znějící na zrušení sporných aktů v rozsahu, v němž se ho týkají. V rámci této žaloby zejména zpochybnil posouzení Rady, podle něhož jeho situace splňuje kritérium g). Měl za to, že se tento orgán tímto postupem dopustil zjevně nesprávného posouzení a kromě toho porušil zásadu rovného zacházení. V průběhu řízení třetí navrhovatel rovněž namítal protiprávnost tohoto kritéria na základě článku 277 SFEU.

40 Třetím napadeným rozsudkem Tribunál uvedenou žalobu zamítl. Pokud jde o kritérium g), Tribunál, který použil stejný výklad pojmů „přední podnikatel“ a „značné zdroje příjmů“ jako ve druhém napadeném rozsudku, v bodě 78 třetího napadeného rozsudku rozhodl, že Rada správně kvalifikovala třetího navrhovatele jako „předního podnikatele“, což tento navrhovatel

nezpochybňoval a co bylo možné vyvodit také z hospodářského významu společnosti MMK, jejímž byl vlastníkem a předsedou představenstva. Dále měl Tribunál v bodech 79 až 90 tohoto rozsudku za to, že Rada předložila soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů, které jsou s to prokázat, že se činnost třetího navrhovatele vztahovala k hospodářskému odvětví, konkrétně k metalurgickému odvětví, které poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

41 V bodě 81 třetího napadeného rozsudku Tribunál upřesnil, že příspěvek společnosti MMK do rozpočtu Ruské federace není rozhodujícím faktorem pro ověření, zda hospodářské odvětví, v němž třetí navrhovatel působil, poskytuje značné zdroje příjmů vládě této třetí země, jelikož pro účely použití kritéria g) se jednalo o ověření příspěvku hospodářských odvětví jako celku, a nikoli příspěvku konkrétních podniků. V bodě 98 tohoto rozsudku rovněž upřesnil, že pro účely použití tohoto kritéria se nezohledňují ani daňové odvody předních podnikatelů nebo podniků, v nichž vykonávají činnost, jelikož uvedené kritérium odkazuje na veškeré příjmy dosažené odvětvím činností, v němž tito podnikatelé působí.

42 Tribunál kromě toho v bodech 104 až 109 třetího napadeného rozsudku zamítl námitku protiprávnosti kritéria g), kterou vznesl třetí navrhovatel. V tomto ohledu zdůraznil, že toto kritérium nezakládá domněnku vazby mezi předním podnikatelem a vládou Ruské federace, a uvedl, že uvedené kritérium odpovídá vůli Rady vyvíjet tlak na ruské orgány, aby ukončily činnosti a politiky destabilizující Ukrajinu. V bodě 108 tohoto rozsudku z toho vyvodil existenci racionálního vztahu mezi i) zaměřením na přední podnikatele působící v hospodářských odvětvích, která poskytují vládě Ruské federace značné příjmy, a to jak s ohledem na jejich vlastní význam, tak na význam těchto odvětví pro ruské hospodářství, a ii) cílem, který omezující opatření v projednávané věci sledují a kterým je zvýšení tlaku na Ruskou federaci a zvýšení nákladů na její činnosti prováděné ve snaze narušovat územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny. Tribunál dospěl k závěru, že kritérium g) zahrnuje podmínky týkající se osobního jednání dotčených osob, a sice jejich vlivu vyplývajícího z jejich hospodářských činností v určitých odvětvích, což umožňuje prokázat dostatečnou a subjektivní vazbu mezi těmito osobami a dotčenou třetí zemí, tj. Ruskou federací.

43 Pokud jde o žalobní důvod vycházející z porušení zásady rovného zacházení, Tribunál jej v bodech 143 až 146 třetího napadeného rozsudku zamítl v podstatě ze stejných důvodů, jaké jsou uvedeny v bodě 37 tohoto rozsudku.

D. Žaloba k Tribunálu a čtvrtý napadený rozsudek (věc C-35/24 P)

44 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 18. května 2022 podal čtvrtý navrhovatel žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí a sporného nařízení v rozsahu, v němž se ho týkají. V rámci své žaloby na neplatnost zejména zpochybnil posouzení Rady, podle něhož jeho situace splňuje kritérium g). Měl za to, že se tento orgán tímto postupem dopustil zjevně nesprávného posouzení a kromě toho porušil zásadu rovného zacházení. V průběhu řízení čtvrtý navrhovatel rovněž namítal protiprávnost tohoto kritéria na základě článku 277 SFEU.

45 Čtvrtým napadeným rozsudkem Tribunál tuto žalobu zamítl. Pokud jde o kritérium g), Tribunál, který použil stejný výklad pojmů „přední podnikatel“ a „značné zdroje příjmů“ jako v bodech 33 a 34 tohoto rozsudku, v bodě 66 čtvrtého napadeného rozsudku rozhodl, že Rada správně kvalifikovala čtvrtého navrhovatele jako „předního podnikatele“, což tento navrhovatel nezpochybňoval a co bylo možné vyvodit také z hospodářského významu společnosti Uralchem, jejímž byl vlastníkem a generálním ředitelem. V bodech 67 až 76 tohoto rozsudku Tribunál

kromě toho rozhodl, že Rada předložila soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů, které jsou s to prokázat, že se činnost čtvrtého navrhovatele týkala hospodářského odvětví hnojiv, které poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. V tomto ohledu a v souladu s úvahami uvedenými v bodě 81 třetího napadeného rozsudku Tribunál v bodě 69 čtvrtého napadeného rozsudku připomněl, že ačkoli vlastní příspěvek skupiny Uralchem do rozpočtu Ruské federace mohl být užitečný pro určení jejího hospodářského významu v dotyčném odvětví či postavení čtvrtého navrhovatele jako předního podnikatele, není rozhodující pro účely odpovědi na otázku, zda lze čtvrtého navrhovatele kvalifikovat jako „předního podnikatele, který je zapojen do hospodářských odvětvích, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“, jelikož pro účely použití kritéria g) musí představovat značné zdroje příjmů této vlády dotyčné hospodářské odvětví, a nikoli konkrétní fyzická osoba nebo podnik.

46 Tribunál rovněž v bodech 84 až 92 čtvrtého napadeného rozsudku zamítl námitku protiprávnosti kritéria g), kterou vznesl čtvrtý navrhovatel. V tomto ohledu použil stejné odůvodnění, jaké je shrnuto v bodě 42 tohoto rozsudku.

47 Pokud jde o žalobní důvod vycházející z porušení zásady rovného zacházení, Tribunál jej v bodech 126 až 131 čtvrtého napadeného rozsudku zamítl v podstatě ze stejných důvodů, jaké jsou uvedeny v bodě 37 tohoto rozsudku. V bodě 128 čtvrtého napadeného rozsudku dodal, že Rada není povinna zařadit na seznamy osob, na něž se vztahují omezující opatření, všechny osoby, které splňují kritérium, jako je kritérium g). Tribunál měl totiž za to, že Rada má širokou posuzovací pravomoc, která jí případně umožňuje nepodrobit osoby omezujícím opatřením, má-li za to, že s ohledem na cíle sledované těmito opatřeními není vhodné tak učinit.

E. Žaloba k Tribunálu a pátý napadený rozsudek (věc C-111/24 P)

48 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 6. června 2022 podal pátý navrhovatel žalobu znějící na zrušení původních sporných aktů, jakož i prvních sporných aktů o ponechání na seznamech v rozsahu, v němž se ho týkají. V rámci své žaloby na neplatnost zejména zpochybnil posouzení Rady, podle něhož jeho situace splňuje kritérium g). Pátý navrhovatel měl za to, že se tím tento orgán dopustil zjevně nesprávného posouzení. Rovněž namítal protiprávnost tohoto kritéria pro nedostatek právního základu a porušení zásady proporcionality.

49 Pátým napadeným rozsudkem Tribunál tuto žalobu zamítl. Při rozhodování o námitce protiprávnosti kritéria g) pro nedostatek právního základu Tribunál v bodě 37 tohoto rozsudku připomněl, že existuje-li rozhodnutí přijaté v souladu s ustanoveními hlavy V kapitoly 2 Smlouvy o EU, které stanoví omezující opatření, umožňuje čl. 215 odst. 2 SFEU Radě přijmout taková opatření vůči jakékoli osobě, subjektu nebo skupině, zejména vůči adresátům, kteří nemají žádnou vazbu na vládnoucí režim třetí země.

50 Tribunál kromě toho v bodě 45 uvedeného rozsudku upřesnil, že jelikož kritérium g) odkazuje na veškeré příjmy dosažené odvětvím činností, v němž dotyční přední podnikatelé působí, týká se kritérium g) všech daní generovaných dotčeným hospodářským odvětvím, včetně těch, které tyto osoby nezaplatily.

51 Pokud jde o námitku protiprávnosti kritéria g) z důvodu porušení zásady proporcionality, Tribunál ji v bodech 50 až 63 pátého napadeného rozsudku zamítl z důvodů obdobných důvodům shrnutým v bodě 42 tohoto rozsudku. V bodě 58 pátého napadeného rozsudku rozhodl, že zaměření se na osoby, jejichž situace splňuje kritérium g), bez ohledu na jejich zdanění

v Rusku, odpovídá sledovanému cíli, jelikož tyto osoby působí v hospodářských odvětvích, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, a nejeví se tedy jako zjevně nepřiměřené. Tribunál v bodě 60 uvedeného rozsudku rovněž odmítl argument pátého navrhovatele vycházející z bodu 11 odůvodnění rozhodnutí 2022/329 s tím, že bod odůvodnění se nemůže odchylovat od samotných ustanovení dotyčného aktu.

52 Pokud jde o použití kritéria g) na pátého navrhovatele, Tribunál v bodech 88 až 93, jakož i v bodě 106 pátého napadeného rozsudku použil tentýž výklad pojmů „přední podnikatel“ a „značné zdroje příjmů“, jaký byl uveden v bodech 33 a 34 tohoto rozsudku, přičemž připomněl, že Radě nepřísluší prokazovat existenci úzké vazby nebo vzájemné závislosti mezi předními podnikateli a vládou Ruské federace. Konkrétně v bodech 92 a 93 pátého napadeného rozsudku upřesnil, že výklad pojmu „přední podnikatel“ není zpochybněn skutečností, že některá jazyková znění kritéria g) používají přídavné jméno „vlivný“, zatímco jiná používají přídavné jméno „významný“, a že i když funkce, které podnikatel zastává, mohou nasvědčovat tomu, že disponuje „vlivem“ ve smyslu tohoto kritéria, nejsou jediným faktorem, který může Rada za tímto účelem zohlednit.

53 Pokud jde o opodstatněnost původních sporných aktů, Tribunál v bodě 105 pátého napadeného rozsudku rozhodl, že s ohledem na všechny důkazy mohla mít Rada za to, aniž se dopustila nesprávného posouzení, že pátý navrhovatel byl ke dni přijetí těchto aktů „předním podnikatelem“. V bodech 106 až 111 tohoto rozsudku Tribunál rozhodl, že Rada mohla na základě souboru dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů platně rozhodnout, že skupina Alfa Group, jejíž součástí je společnost Alfa Bank a jejíž je pátý navrhovatel jedním z hlavních akcionářů, působí v hospodářském odvětví, a sice bankovním sektoru, který poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

54 Pokud jde o první sporné akty o ponechání na seznamech, Tribunál v bodě 125 pátého napadeného rozsudku rozhodl, že se Rada nedopustila nesprávného posouzení, když konstatovala, že nedošlo ke změně individuální situace pátého navrhovatele, a když při ponechání omezujících opatření přijatých vůči tomuto navrhovateli v platnosti vycházela ze stejných skutečností.

III. Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníků řízení o kasačních opravných prostředcích

A. Ke spojení věcí

55 Dne 5. června 2024 vyzval předseda Soudního dvora účastníky řízení, aby se vyjádřili k případnému spojení věcí C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P pro účely následného řízení.

56 Dopisy ze dne 20. června 2024 informoval druhý, třetí a čtvrtý navrhovatel Soudní dvůr, že proti spojení těchto věcí nemají námitky. Pěti dopisy ze dne 27. června 2024, 3. července 2024, 1. července 2024, 28. června 2024 a 1. července 2024 informovala Rada Soudní dvůr, že ani ona nemá námitky proti spojení těchto pěti věcí. Dopisy ze dne 20. června 2024 a 19. června 2024 první a pátý navrhovatel uvedli, že nesouhlasí se spojením uvedených věcí pro účely následného řízení.

57 Dne 5. července 2024 předseda Soudního dvora rozhodl, že v této fázi řízení již není namístě věci spojit.

B. K návrhům na vstup vedlejšího účastníka do řízení

58 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 11. dubna 2024 podala Česká republika návrh na vstup do řízení ve věci C-35/24 P jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Rady. Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 7. května 2024 bylo tomuto návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení vyhověno.

59 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 3. května 2024 podala Komise návrh na vstup do řízení ve věci C-35/24 P jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Rady. Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 31. května 2024 bylo tomuto návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení vyhověno.

C. Návrhová žádání účastníků v řízení o kasačních opravných prostředcích

1. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-696/23 P

60 První navrhovatel navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil první napadený rozsudek;

– rozhodl o žalobě ve věci samé a zrušil sporné rozhodnutí a sporné nařízení v rozsahu, v němž se ho týkají, a uložil Radě náhradu nákladů řízení, včetně nákladů vynaložených v řízení v prvním stupni, a

– podpůrně vrátil věc Tribunálu a stanovil, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

61 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zamítl kasační opravný prostředek;

– podpůrně, v případě, že by Soudní dvůr rozhodl o zrušení prvního napadeného rozsudku a o projednání věci, zamítl žalobu ve věci samé a

– uložil prvnímu navrhovateli náhradu nákladů řízení v obou stupních.

2. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-704/23 P

62 Druhý navrhovatel navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil druhý napadený rozsudek;

– rozhodl o žalobě ve věci samé a zrušil sporné akty v rozsahu, v němž se ho týkají;

– na základě článku 268 SFEU uložil náhradu nemajetkové újmy, která mu přijetím těchto aktů vznikla, a

– uložil Radě náhradu nákladů řízení.

63 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zamítl kasační opravný prostředek;

– podpůrně, v případě, že by Soudní dvůr rozhodl o zrušení druhého napadeného rozsudku a o projednání věci, zamítl žalobu ve věci samé a

– uložil druhému navrhovateli náhradu nákladů řízení.

3. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-711/23 P

64 Třetí navrhovatel navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil třetí napadený rozsudek;

– zrušil sporné akty;

– podpůrně zrušil třetí napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu a každopádně

– uložil Radě náhradu nákladů řízení v obou stupních.

65 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:

– kasační opravný prostředek zamítl a

– uložil třetímu navrhovateli náhradu nákladů řízení.

4. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-35/24 P

66 Čtvrtý navrhovatel navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil čtvrtý napadený rozsudek;

– zrušil sporné rozhodnutí a sporné nařízení;

– podpůrně zrušil čtvrtý napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu a každopádně

– uložil Radě náhradu nákladů řízení v obou stupních.

67 Rada, podporovaná Českou republikou, Lotyšskou republikou a Evropskou komisí, navrhuje, aby Soudní dvůr:

– kasační opravný prostředek zamítl a

– uložil čtvrtému navrhovateli náhradu nákladů řízení.

5. Návrhová žádání účastníků řízení ve věci C-111/24 P

68 Pátý navrhovatel navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil pátý napadený rozsudek;

– rozhodl o žalobě ve věci samé a zrušil původní sporné akty, jakož i první sporné akty o ponechání na seznamech;

– podpůrně zrušil pátý napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu a každopádně

– uložil Radě náhradu nákladů řízení.

69 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:

– kasační opravný prostředek zamítl a

– uložil pátému navrhovateli náhradu nákladů řízení.

D. K návrhům na znovuotevření ústní části řízení

1. K návrhu na znovuotevření ústní části řízení ve věci C-696/23 P

70 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 16. června 2025 podal první navrhovatel návrh na znovuotevření ústní části řízení ve věci C-696/23 P v souladu s článkem 83 jednacího řádu Soudního dvora.

71 Na podporu svého návrhu tvrdí, že na rozdíl od toho, co v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 32 svého stanoviska v této věci, ve svém kasačním opravném prostředku tvrdí, že jej nelze kvalifikovat jako „předního podnikatele“, jelikož prodal podíly ve společnosti TMK a skupině Sinara, a odstoupil z funkcí, které v této společnosti a této skupině zastával. Kromě toho Rada na jednání před Soudním dvorem nesprávně tvrdila, aniž měl první navrhovatel možnost se k tomu vyjádřit, že vůči němu byla přijata omezující opatření z důvodu, že byl „generálním ředitelem společnosti“, zatímco jeho zařazení na seznamy bylo odůvodněno skutečností, že byl předsedou představenstva společnosti TMK, jakož i předsedou a členem představenstva skupiny Sinara.

72 Podle článku 83 jednacího řádu Soudního dvora může Soudní dvůr kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora, anebo má-li být věc rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednán.

73 Pokud jde v projednávané věci o nesprávné pochopení kasačního opravného prostředku prvního navrhovatele ze strany generální advokátky v bodě 32 jejího stanoviska ve věci C-696/23 P, je třeba připomenout, že statut Soudního dvora Evropské unie ani jeho jednací řád nedávají zúčastněným možnost podat vyjádření v reakci na stanovisko přednesené generálním advokátem. Podle čl. 252 druhého pododstavce SFEU je totiž úlohou generálního advokáta předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora

Evropské unie vyžadují jeho účast. Soudní dvůr v tomto ohledu není vázán stanoviskem generálního advokáta ani důvody, na základě kterých k němu dospěl. Nesouhlas účastníka řízení se stanoviskem generálního advokáta tedy nemůže sám o sobě představovat důvod ke znovuotevření ústní části řízení, a to bez ohledu na otázky, kterými se generální advokát ve stanovisku zabýval (rozsudek ze dne 5. března 2024, Public.Resource.Org a Right to Know v. Komise a další, C-588/21 P, EU:C:2024:201, body 47 a 48, jakož i citovaná judikatura).

74 Pokud jde dále o pochybení, kterého se údajně dopustila Rada na jednání před Soudním dvorem, nejedná se zjevně o „argument“, který nebyl mezi účastníky řízení projednán ve smyslu článku 83 jednacího řádu, nýbrž o přeřeknutí, které se podobá *lapsus linguae* nebo zjednodušenému vyjádření.

75 S ohledem na výše uvedené úvahy má Soudní dvůr po vyslechnutí generální advokátky za to, že není namístě nařídit znovuotevření ústní části řízení ve věci C-696/23 P.

2. K návrhu na znovuotevření ústní části řízení ve věci C-711/23 P

76 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 5. června 2025 podal třetí navrhovatel návrh na znovuotevření ústní části řízení ve věci C-711/23 P v souladu s článkem 83 jednacího řádu.

77 Na podporu svého návrhu tvrdí, že rozhodnutí 2014/145 a nařízení č. 269/2014 byla změněna rozhodnutím Rady (SZBP) 2025/904 ze dne 13. května 2025 (Úř. věst. L, 2025/904) a nařízením Rady (EU) 2025/903 ze dne 13. května 2025 (Úř. věst. L, 2025/903). Oba tyto unijní akty přitom obsahují skutečnosti, které jsou v rozporu s postojem zaujatým Radou na jednání před Soudním dvorem, pokud jde o výklad a legalitu kritéria g), jakož i údajnou prozatímní povahu omezujících opatření. Jedná se tedy o novou skutečnost, která nebyla účastníkům řízení známa v okamžiku tohoto jednání, které se konalo dne 11. února 2025, a která může mít s ohledem na skutečnost, že některá ustanovení uvedených aktů mají zpětný účinek, pokud jde o sporné akty, rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora.

78 V projednávané věci je třeba uvést, že rozhodnutí 2025/904 a nařízení 2025/903 nejsou *ratione temporis* ve věci C-711/23 P použitelná. Legalita sporných aktů v rámci této věci přitom musí být posuzována s ohledem na stav, který existoval v době jejich přijetí, takže případný rozpor mezi obsahem výše uvedeného rozhodnutí a nařízení a postojem zaujatým Radou na jednání v této věci nemůže mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora. I kdyby některá ustanovení uvedených aktů měla zpětné účinky, jež by se dotýkaly postavení třetího navrhovatele a sporných aktů, takový důsledek by neodůvodňoval znovuotevření ústní části řízení, jelikož i v případě zamítnutí kasačního opravného prostředku v uvedené věci by třetí navrhovatel nebyl zbaven možnosti využít k napadení těchto ustanovení, jakož i jejich případných účinků a důsledků, opravné prostředky poskytované unijním, či dokonce vnitrostátním právem.

79 Ani není zjevné, že by věc měla být rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení projednán, neboť Soudní dvůr má k dispozici všechny poznatky nezbytné pro vydání rozhodnutí.

80 S ohledem na výše uvedené úvahy má Soudní dvůr po vyslechnutí generální advokátky za to, že není namístě nařídit znovuotevření ústní části řízení ve věci C-711/23 P.

IV. Ke kasačním opravným prostředkům

81 Vzhledem ke vzájemné souvislosti projednávaných věcí je důvodné je spojit pro účely rozsudku v souladu s čl. 54 odst. 1 jednacího řádu.

82 Na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P uplatňuje první navrhovatel pět důvodů. V rámci prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když jej kvalifikoval jako „předního podnikatele“ ve smyslu kritéria g). V rámci druhého důvodu svého kasačního opravného prostředku uvádí, že měl Tribunál nesprávně za to, že je „zapojen do hospodářských odvětvích, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ ve smyslu tohoto kritéria. V rámci třetího důvodu svého kasačního opravného prostředku první navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že právní základ sporného rozhodnutí a sporného nařízení je „stanoven zákonem“ ve smyslu čl. 52 odst. 1 první věty Listiny. Čtvrtý důvod jeho kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného právního posouzení, jímž je stižen první napadený rozsudek, jelikož Tribunál nesprávně rozhodl, že omezující opatření, která se na prvního navrhovatele vztahují, jsou přiměřená. V rámci pátého důvodu svého kasačního opravného prostředku první navrhovatel opakuje všechny argumenty, které uplatnil v prvním stupni a které se týkají druhého kritéria, na jehož základě byla vůči němu přijata omezující opatření, a sice kritéria stanoveného zejména v čl. 2 odst. 1 písm. f) rozhodnutí 2014/145, a žádá Soudní dvůr, aby se k nim vyjádřil v případě, že jeho kasačnímu opravnému prostředku vyhoví a nevrátí věc Tribunálu.

83 V rámci kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P uplatňuje druhý navrhovatel čtyři důvody, z nichž první vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se měl Tribunál dopustit při výkladu a použití kritéria g), a druhý z nedodržení rozsahu soudního přezkumu Tribunálem. Třetí a čtvrtý důvod jeho kasačního opravného prostředku vycházejí z toho, že Tribunál nesprávně posoudil žalobní důvody, které druhý navrhovatel uplatnil na podporu své žaloby a které vycházely z porušení zásady proporcionality, jakož i jeho základních práv.

84 Třetí navrhovatel uplatňuje na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P pět důvodů. V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku tvrdí, že Tribunál nerespektoval rozsah svého soudního přezkumu, a dopustil se tak několika nesprávných právních posouzení a zkreslení skutkového stavu. Druhý a třetí důvod jeho kasačního opravného prostředku v podstatě vycházejí z porušení kritéria g), přičemž třetí navrhovatel v rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku podpůrně namítá protiprávnost a nepoužitelnost tohoto kritéria na základě článku 277 SFEU. V rámci čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku tvrdí, že Tribunál nesprávně vyložil pojmy „zdroje […] příjmů“ a „značné zdroje příjmů“ ve smyslu kritéria g), zkreslil skutkové okolnosti a důkazy, porušil podstatné formální náležitosti, jakož i povinnost uvést odůvodnění a toto kritérium nesprávně použil. V rámci pátého důvodu svého kasačního opravného prostředku třetí navrhovatel uvádí, že Tribunál s ohledem na uvedené kritérium porušil zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace.

85 Pět důvodů, které v rámci kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P uplatňuje čtvrtý navrhovatel, je shodných s pěti důvody uplatněnými třetím navrhovatelem, s výjimkou čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, kterým čtvrtý navrhovatel Tribunálu vytýká nikoli nesprávné použití kritéria g), ale obrácení důkazního břemene.

86 V rámci kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P uplatňuje pátý navrhovatel osm důvodů. V rámci prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku vytýká Tribunálu, že neodpověděl na jeho výtky týkající se materiální stránky kritéria stanoveného zejména v čl. 2 odst. 1 písm. d) rozhodnutí 2014/145, podle kterého musí být zmrazeny finanční prostředky a hospodářské zdroje náležející mimo jiné fyzickým osobám, které finančně podporují ruské činitele s rozhodovací pravomocí nebo které mají z vazby na tyto činitele prospěch [dále jen „kritérium d)“]. Druhým důvodem svého kasačního opravného prostředku vytýká Tribunálu, že nesprávně vyložil pojem „přední podnikatel“ ve smyslu kritéria g) a třetím důvodem kasačního opravného prostředku, že nesprávně rozhodl, že čl. 215 odst. 2 SFEU učinil požadavek dostatečné vazby mezi osobami, na něž se vztahují omezující opatření, a dotyčnou třetí zemí bezpředmětným. Čtvrtý důvod jeho kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného právního posouzení spočívajícího v tom, že Tribunál použil výklad kritéria g), který porušuje zásadu právní jistoty, právo na vlastnictví a svobodu podnikání. Pátým důvodem svého kasačního opravného prostředku pátý navrhovatel Tribunálu vytýká, že zkreslil smysl a dosah důkazu a že neodpověděl na jeden z jeho argumentů a šestým důvodem kasačního opravného prostředku, že nesprávně použil kritérium g) nebo že na základě domněnky dospěl k závěru, že bankovní sektor celkově poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. Sedmý důvod jeho kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného výkladu pojmu hospodářská odvětví poskytující „značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ ve smyslu kritéria g) a osmý důvod kasačního opravného prostředku z porušení zásad spravedlivého procesu a rovnosti zbraní.

87 Vzhledem k souvislosti mezi mnoha důvody uplatněnými pěti navrhovateli na podporu svých kasačních opravných prostředků, či dokonce jejich totožnosti provede Soudní dvůr jejich souhrnné posouzení a poté se bude zabývat důvody, které jsou vlastní pouze některým kasačním opravným prostředkům. Vzhledem k tomu, že ještě před posouzením legality kritéria g) je nezbytné vyjasnit jeho působnost, budou důvody kasačních opravných prostředků týkající se výkladu tohoto kritéria posouzeny před důvody týkajícími se zamítnutí námitky protiprávnosti uvedeného kritéria.

A. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z porušení kritéria g) Tribunálem

88 Je třeba posoudit společně důvody kasačních opravných prostředků, části a výtky, kterými pět navrhovatelů v podstatě zpochybňuje výklad kritéria g) provedený Tribunálem. Jedná se o první důvod a druhou část druhého důvodu kasačního opravného prostředku vznesené prvním navrhovatelem ve věci C-696/23 P, první a druhou výtku první části prvního důvodu, druhou výtku druhé části prvního důvodu a třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku vznesené druhým navrhovatelem ve věci C-704/23 P, druhý důvod, první část třetího důvodu a první až třetí část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku vznesené třetím navrhovatelem ve věci C-711/23 P, čtvrtou část prvního důvodu, druhý důvod, první část třetího důvodu a první výtku druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku vznesené čtvrtým navrhovatelem ve věci C-35/24 P, jakož i o druhý důvod, první část čtvrtého důvodu a sedmý důvod kasačního opravného prostředku vznesené pátým navrhovatelem ve věci C-111/24 P.

89 Pro připomenutí, kritérium g) stanoví, že se zmrazují finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí „předním podnikatelům nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům, které jsou zapojeny do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny“.

90 Posouzení důvodů kasačních opravných prostředků, částí a výtek uvedených v bodě 88 tohoto rozsudku bude dále rozděleno do dvou částí, které se budou zabývat výkladem výrazu „která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ a výkladu přídavného jména „přední“, které kvalifikuje podnikatele, na něž se vztahuje kritérium g).

1. K argumentům vycházejícím z toho, že Tribunál nesprávně vyložil výraz „která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ ve smyslu kritéria g)

91 Úvodem je třeba zdůraznit, že ačkoli cílem druhé části druhého důvodu, který uplatnil první navrhovatel na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, je zpochybnit výklad tohoto výrazu provedený Tribunálem, její posouzení vyžaduje celkové zhodnocení kritéria g), takže tato část bude posouzena samostatně později.

a) Ke druhému důvodu a první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, jakož i k druhému důvodu a první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P

1) Argumentace účastníků řízení

92 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P třetí navrhovatel Tribunálu vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 68 až 70 třetího napadeného rozsudku v podstatě za to, že „značné příjmy“ poskytované vládě Ruské federace musí pocházet z „hospodářských odvětví“, zatímco by měly ve skutečnosti pocházet od „předních podnikatelů“, na něž se vztahuje kritérium g). V tomto rámci třetí navrhovatel tvrdí, že sedm jazykových verzí kritéria g), a sice bulharské, dánské, estonské, lotyšské, litevské, slovinské a finské znění jasně uvádí, že příjmy musí pocházet od těchto podnikatelů. Z bodu 11 odůvodnění rozhodnutí 2022/329 a z bodu 5 odůvodnění prováděcího nařízení 2022/427 kromě toho vyplývá, že záměrem unijního normotvůrce bylo zaměřit se na přední podnikatele, kteří sami poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. Tribunál proto nesprávně určil cíl sledovaný kritériem g), takže teleologický výklad tohoto kritéria provedený v bodech 68 až 70 třetího napadeného rozsudku je z právního hlediska nesprávný.

93 Třetí navrhovatel ve své replice uvádí, že výklad, který navrhuje, nečiní část znění kritéria g), podle níž přední podnikatelé musí být zapojeni do hospodářských odvětví, nelogickou. Toto upřesnění totiž slouží k odlišení podnikatelů, kteří jsou v takových odvětvích kontinuálně a aktivně zapojeni, od podnikatelů, kteří v nich mají toliko pasivní roli prostřednictvím držení významných podílů. Dodává, že tento výklad nevede k překryvu mezi kritériem g) a dalšími kritérii stanovenými v čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 2014/145, jakož i v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 269/2014. V každém případě se může stále překrývat několik kritérií pro zařazení na seznam, které jsou připojeny k těmto unijním aktům.

94 V rámci první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku třetí navrhovatel vytýká Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když měl zejména v bodech 69 a 70 třetího napadeného rozsudku v podstatě za to, že značné příjmy poskytované vládě Ruské federace musí pocházet pouze z hospodářských odvětví, zatímco musí pocházet rovněž od předních podnikatelů. V tomto ohledu se třetí navrhovatel opět opírá o bod 11 odůvodnění rozhodnutí 2022/329 a o bod 5 odůvodnění prováděcího nařízení 2022/427, přičemž zdůrazňuje, že Tribunál jednal nekonzistentně, když uvedeným bodům odůvodnění nepřikládal žádnou váhu, zatímco se opíral o různé jiné body odůvodnění, aby odůvodnil své úvahy v jiných bodech třetího

napadeného rozsudku. Dodává, že s ohledem na skutečnost, že Tribunál v bodě 109 tohoto rozsudku uznal, že kritérium g) stanoví podmínky týkající se osobního jednání dotčených osob, subjektů a orgánů, pouze výklad, který ve světle těchto dvou bodů odůvodnění navrhuje, umožňuje zohlednit osobní jednání dotčeného podnikatele, a sice jeho přínos pro dotčené hospodářské odvětví, přičemž je třeba upřesnit, že jeho vliv v rámci tohoto hospodářského odvětví nelze jako takový považovat za osobní jednání.

95 Druhý důvod, který uplatnil čtvrtý navrhovatel na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P, se týká bodů 56 a 57 čtvrtého napadeného rozsudku a spočívá na stejných argumentech, jaké uvedl třetí navrhovatel na podporu druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, včetně těch, které rozvedl ve své replice. Čtvrtý navrhovatel nicméně dodává, že Tribunál nesplnil svou povinnost uvést odůvodnění, když neposoudil jednotlivá jazyková znění kritéria g).

96 V rámci první části třetího důvodu svého kasačního opravného prostředku, která se týká zejména bodů 56 a 57 čtvrtého napadeného rozsudku ve spojení s bodem 92 tohoto rozsudku, čtvrtý navrhovatel vznáší tytéž argumenty, jaké uvedl třetí navrhovatel na podporu první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P.

97 Rada, podporovaná Českou republikou, Lotyšskou republikou a Komisí ve věci C-35/24 P, zpochybňuje opodstatněnost argumentů třetího a čtvrtého navrhovatele.

2) Závěry Soudního dvora

98 Třetí navrhovatel v rámci druhého důvodu a první části třetího důvodu svého kasačního opravného prostředku, jakož i čtvrtý navrhovatel v rámci druhého důvodu a první části třetího důvodu svého kasačního opravného prostředku v podstatě tvrdí, že z několika jazykových znění kritéria g), jakož i z kontextu, do něhož je toto kritérium zasazeno, vyplývá, že unijní normotvůrce chtěl vyjádřit, že značné zdroje příjmů poskytované vládě Ruské federace ve smyslu uvedeného kritéria pocházejí od „předních podnikatelů“, na něž se vztahuje totéž kritérium, a nikoli z „hospodářských odvětví“, jak Tribunál údajně neprávem rozhodl v bodech 69 a 70 třetího napadeného rozsudku a v bodech 56 a 57 čtvrtého napadeného rozsudku. Čtvrtý navrhovatel dále namítá porušení povinnosti uvést odůvodnění, jelikož Tribunál neprovedl srovnání jazykových znění kritéria g), což je v rozporu s judikaturou Soudního dvora.

99 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je třeba při výkladu ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí [viz rozsudky ze dne 17. listopadu 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, a ze dne 26. dubna 2022, Landespolizeidirektion Steiermark (Maximální doba trvání ochrany vnitřních hranic), C-368/20 a C-369/20, EU:C:2022:298, bod 56, jakož i citovaná judikatura]. Soudní dvůr upřesnil, že unijní akty, které stanoví omezující opatření, musí být vykládány v historickém kontextu právní úpravy přijaté Unií, jejíž součástí jsou tyto akty (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. března 2016, National Iranian Oil Company v. Rada, C-440/14 P, EU:C:2016:128, bod 78 a citovaná judikatura).

100 Kromě toho formulace použitá v jednom z jazykových znění ustanovení unijního práva nemůže sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být přiznána přednostní povaha oproti jiným jazykovým zněním. Takový přístup by byl neslučitelný s požadavkem jednotného použití unijního práva, jehož ustanovení musí být vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech unijních jazycích. V případě rozdílnosti mezi jazykovými

zněními musí být příslušné ustanovení vykládáno z hlediska celkové systematiky a účelu právní úpravy, jíž je součástí (viz rozsudky ze dne 25. března 2010, Helmut Müller, C-451/08, EU:C:2010:168, bod 38, a ze dne 20. listopadu 2025, Lolach, C-327/24, EU:C:2025:901, bod 29).

101 Kromě toho je třeba připomenout, že z odůvodnění rozsudku nebo usnesení Tribunálu musí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy Tribunálu, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí rozhodnutí, a Soudní dvůr mohl provést soudní přezkum. Povinnost uvést odůvodnění, která přísluší Tribunálu, mu však neukládá povinnost poskytnout vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu, a toto odůvodnění tedy může být implicitní za podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, proč Tribunál nevyhověl jejich argumentům, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat přezkum (rozsudek ze dne 18. ledna 2024, Jenkinson v. Rada a další, C-46/22 P, EU:C:2024:50, bod 131, jakož i citovaná judikatura).

102 Pokud jde v první řadě o čtvrtým navrhovatelem vytýkané porušení povinnosti uvést odůvodnění spočívající v tom, že Tribunál v bodech 56 a 57 čtvrtého napadeného rozsudku neposoudil jednotlivá jazyková znění kritéria g), ačkoli v bodě 52 uvedeného rozsudku odkázal na judikaturu obdobnou judikatuře připomenuté v bodě 99 tohoto rozsudku, je třeba zdůraznit, že účastníci řízení v prvním stupni nenamítali, že by mezi jazykovými zněními tohoto kritéria v otázce původu značných zdrojů příjmů existovaly rozdíly, takže Tribunál nebyl povinen odpovědět na argument, který nebyl v projednávané věci vznesen. Z toho vyplývá, že tento soud povinnost uvést odůvodnění neporušil.

103 Pokud jde ve druhé řadě o argumenty třetího a čtvrtého navrhovatele, podle nichž je teleologický výklad kritéria g) provedený Tribunálem v bodech 69 a 70 třetího napadeného rozsudku, jakož i v bodech 56 a 57 čtvrtého napadeného rozsudku nesprávný z důvodu, že cíle určené Tribunálem jsou v rozporu se zněním tohoto kritéria, jakož i kontextem, do něhož je uvedené kritérium zasazeno, je třeba s ohledem na výkladová pravidla připomenutá v bodech 99 a 100 tohoto rozsudku ověřit, zda se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když vyložil kritérium g) v tom smyslu, že „značné zdroje příjmů“ poskytované vládě Ruské federace musí pocházet nikoli od „předních podnikatelů“, nýbrž z „hospodářských odvětví“.

104 Co se týče zaprvé znění kritéria g), je třeba pro určení původu značných zdrojů příjmů poskytovaných vládě Ruské federace – s přihlédnutím k jednotlivým jazykovým verzím tohoto kritéria – posoudit, na co odkazuje vztažné zájmeno „která“ ve výrazu „která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“, nebo k jakému termínu této formulace se vztahuje výraz „poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“.

105 Úvodem je třeba zdůraznit, že mezi účastníky řízení je nesporné, že se výraz „které jsou zapojeny do hospodářských odvětví“ vztahuje k celému řídícímu spojení „přední podnikatelé nebo právnické osoby, subjekty či orgány“. Za těchto podmínek se výraz „která poskytují/které poskytují/poskytující značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ může vztahovat buď k řídícímu spojení „přední podnikatelé nebo právnické osoby, subjekty či orgány, které jsou zapojeny do hospodářských odvětví“, nebo pouze k řídícímu spojení „hospodářská odvětví“.

106 V tomto ohledu je třeba uvést, že na rozdíl od toho, co tvrdí třetí a čtvrtý navrhovatel, se výraz „která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ může v dánském, estonském, lotyšském, litevském a finském znění kritéria g) vztahovat pouze k „hospodářským odvětvím“.

Vztažná zájmena „der“ v dánském jazyce, „mis“ v estonském jazyce a „kas“ v lotyšském jazyce se totiž v těchto jazycích nutně vztahují k termínům či výrazům „økonomiske sektorer“, „majandussektoritega“ a „ekonomikas nozarēs“ („hospodářská odvětví“). Stejně tak v litevském jazyce se slovo „užtikrinančiais“ („poskytující“) může vztahovat pouze k řídícímu spojení „ekonomikos sektoriais“ („hospodářská odvětví“). Pokud jde o výraz „sellaisilla talouden aloilla, jotka“ („do těch hospodářských odvětví, která“) použitý ve finském jazyce, tento výraz jednoznačně naznačuje, že jsou to hospodářská odvětví, která musí poskytovat značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

107 Naproti tomu v bulharském a slovinském znění, na která tito navrhovatelé poukazují, je patrná nejednoznačnost, jelikož se vztažná zájmena „които“ a „ki“ („která/které“) mohou vztahovat jak k výrazům „видни бизнесмени или юридически лица, образувания или органи“ a „vodilni poslovneži ali pravne osebe, subjekti ali organi“ („uznávaní/dominantní podnikatelé nebo právnické osoby, subjekty či orgány“), tak k výrazům „икономически сектори“ a „gospodarske sektorje“ („hospodářská odvětví“). Stejná nejednoznačnost se mimoto objevuje ve španělském, maltském, rumunském a slovenském znění. Pokud jde o ostatní jazyková znění kritéria g), včetně těch uvedených v předchozím bodě, tato jazyková znění jasně uvádějí, že příjmy musí pocházet z hospodářských odvětví.

108 Z toho vyplývá, že šest z těchto jazykových znění, a sice bulharské, španělské, maltské, rumunské, slovenské a slovinské lze vykládat dvěma způsoby uvedenými v bodě 105 tohoto rozsudku, na rozdíl od osmnácti dalších znění, v nichž se výraz „která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“ může vztahovat pouze k řídícímu spojení „hospodářská odvětví“.

109 Z výše uvedeného vyplývá, že v souladu s judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodě 100 tohoto rozsudku může být znění kritéria g) vykládáno jednotně ve všech unijních jazycích v tom smyslu, že „značné zdroje příjmů“ poskytované vládě Ruské federace musí pocházet z „hospodářských odvětví“. Za těchto okolností neexistuje mezi těmito jazykovými zněními žádný rozpor, takže je třeba odmítnout argument třetího a čtvrtého navrhovatele, podle kterého je teleologický výklad provedený Tribunálem v bodech 69 a 70 třetího napadeného rozsudku, jakož i v bodech 56 a 57 čtvrtého napadeného rozsudku v rozporu se zněním kritéria g) v některých jazykových verzích.

110 Pokud jde zadruhé o kontext, do něhož je kritérium g) zasazeno, je třeba nejprve uvést, že v případě, že by značné zdroje příjmů poskytované vládě Ruské federace měly pocházet nikoli z „hospodářských odvětví“ jako takových, ale od „předních podnikatelů nebo právnických osob, subjektů či orgánů, které jsou zapojeny do hospodářských odvětví“, byl by rozsah a užitečný účinek kritéria g) zmařen nebo přinejmenším oslaben. Toto kritérium by se totiž do značné míry, ne-li zcela, překrývalo s kritériem stanoveným v čl. 2 odst. 1 písm. f) rozhodnutí 2014/145 za současného doplnění podmínek, které v posledně uvedeném kritériu nejsou upraveny.

111 Kritérium stanovené v čl. 2 odst. 1 písm. f) rozhodnutí 2014/145 totiž stanoví, že se zmrazují veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům a orgánům, které zejména finančně podporují vládu Ruské federace.

112 Je přitom nutno konstatovat, že takové kritérium již umožňuje uložit omezující opatření fyzickým osobám, včetně případných předních podnikatelů, jakož i právnickým osobám, subjektům a orgánům toliko z důvodu, že finančně podporují uvedenou vládu, a to bez nutnosti ověřit, zaprvé zda dotyčné fyzické osoby mají skutečně postavení „předních podnikatelů“, zadruhé zda tyto fyzické nebo právnické osoby, subjekty či orgány jsou zapojeny do určitého odvětví ruského

hospodářství a zatřetí zda jejich finanční podpora i za předpokladu, že by měla mít určitý kvantitativní nebo kvalitativní význam (obdobně viz rozsudek ze dne 1. března 2016, National Iranian Oil Company v. Rada, C-440/14 P, EU:C:2016:128, body 82 a 83), musí být kvalifikována jako „značné zdroje příjmů“ téže vlády.

113 Za těchto podmínek zachování užitečného účinku kritéria g) ve vztahu ke kritériu stanovenému v čl. 2 odst. 1 písm. f) rozhodnutí 2014/145 svědčí ve prospěch výkladu, podle kterého značné zdroje příjmů poskytované vládě Ruské federace musí pocházet z „hospodářských odvětví“ této třetí země.

114 Kromě toho je pravda, jak tvrdí třetí a čtvrtý navrhovatel, že bod 11 odůvodnění rozhodnutí 2022/329, jakož i bod 5 odůvodnění prováděcího nařízení 2022/427 v podstatě upřesňují, že kritéria pro zařazení na seznam, která slouží jako základ pro uložení omezujících opatření z důvodu činností Ruské federace destabilizujících Ukrajinu, byla v důsledku invaze této třetí země na Ukrajinu pozměněna tak, aby zahrnovala „osoby a subjekty, které […] poskytují značné zdroje příjmů [vládě Ruské federace]“, resp. „osoby a subjekty, […] které jí poskytují značné zdroje příjmů“, přičemž tyto formulace odkazují na kritérium g).

115 Z ustálené judikatury nicméně vyplývá, že preambule unijního aktu sice může upřesňovat obsah ustanovení tohoto aktu, jelikož je důležitým interpretačním prvkem, který může objasnit vůli autora uvedeného aktu, avšak taková preambule nemá právní závaznost a nemůže být uplatňována jako důvod pro odchýlení se od vlastních ustanovení dotčeného aktu ani pro výklad těchto ustanovení ve smyslu zjevně odporujícím jejich znění (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Puppinck a další v. Komise, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, body 75 a 76, jakož i citovaná judikatura).

116 Jak přitom bylo uvedeno v bodě 109 tohoto rozsudku, jednotlivá jazyková znění kritéria g) si navzájem neodporují, neboť z jejich společného výkladu vyplývá, že „značné zdroje příjmů“ poskytované vládě Ruské federace musí pocházet „z hospodářských odvětví“ této třetí země. Vzhledem k tomu, že znění bodů odůvodnění uvedených v bodě 114 tohoto rozsudku je v rozporu se zněním tohoto kritéria, Tribunál právem v bodě 57 čtvrtého napadeného rozsudku v podstatě rozhodl, že uvedené body odůvodnění nebyly pro účely kontextuální analýzy uvedeného kritéria, která má určit původ zdroje těchto příjmů, směrodatné.

117 Pokud jde zatřetí o cíl sledovaný kritériem g) a právní úpravou, jejíž je toto kritérium součástí, jakož i o jejich historický kontext, je třeba připomenout, že právě vzhledem k činnostem Ruské federace na Krymu v roce 2014 přijala Unie, zejména rozhodnutím 2014/145 a nařízením č. 269/2014, akty, které měly prostřednictvím omezujících opatření reagovat na tyto činnosti a obecněji na činnosti Ruské federace destabilizující východní Ukrajinu a následně na její agresi vůči Ukrajině jako celku.

118 V této souvislosti Soudní dvůr rozhodl, že individuální a odvětvová omezující opatření přijatá od roku 2014 mají mimo jiné za cíl zvýšit náklady na činnosti Ruské federace, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 104 a 123, jakož i ze dne 25. června 2020, VTB Bank v. Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, bod 59).

119 Vzhledem k přetrvávajícímu charakteru a stupňujícímu se rozsahu těchto činností Unie tento režim sankcí postupně zpřísnila. Zejména doplnila kritéria k jedinému kritériu pro zařazení na seznamy, jak bylo uvedeno v původním znění těchto aktů, a sice kritériu týkajícímu se fyzických

osob, které nesou odpovědnost za činnosti, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a fyzických nebo právnických osob, subjektů či orgánů s nimi spojených. Unijní normotvůrce také postupně rozšířil rozsah některých stávajících kritérií tak, aby mohl ukládat omezující opatření stále širšímu okruhu osob, subjektů či orgánů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2025, Šuvalov v. Rada, C-271/24 P, EU:C:2025:180, bod 8).

120 Kritérium g) bylo, jak vyplývá z bodů 11 a 12 tohoto rozsudku, zavedeno jakožto nové kritérium pro zařazení na seznam den po invazi ozbrojených sil Ruské federace na Ukrajinu, přičemž tato invaze byla podle bodů 9 a 10 odůvodnění rozhodnutí 2022/329 kvalifikována jak Radou, tak vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku jako protiprávní z hlediska mezinárodního práva.

121 Vzhledem k mimořádné závažnosti této invaze a skutečnosti, že Rada o měsíc dříve prohlásila, jak vyplývá z bodu 5 odůvodnění uvedeného rozhodnutí, že jakákoli další agrese Ruské federace vůči Ukrajině bude mít dalekosáhlé následky, zejména pokud jde o náklady v podobě odvětvových i individuálních omezujících opatření, je třeba mít za to, že Rada přijetím tohoto kritéria zamýšlela, jak Tribunál v podstatě uvedl v bodě 68 třetího napadeného rozsudku a v bodě 55 čtvrtého napadeného rozsudku, vyvíjet další tlak na Ruskou federaci a zvýšit náklady na její činnosti, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, aby ukončila vojenskou agresi vůči Ukrajině a obecněji své činnosti a politiky destabilizující tuto třetí zemi.

122 Jak uvedla generální advokátka v bodě 63 svého stanoviska ve věci C-711/23 P a v bodě 60 svého stanoviska ve věci C-35/24 P, kritérium g) by nemohlo tak účinně přispět k dosažení těchto cílů, pokud by mělo být vykládáno v tom smyslu, že omezující opatření mohou být uložena pouze předním podnikatelům, právnickým osobám, subjektům a orgánům, které samy poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

123 Naopak možnost uložit omezující opatření vůči všem předním podnikatelům, právnickým osobám, subjektům a orgánům zapojeným do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, bez ohledu na skutečnost, že oni sami představují takový zdroj příjmů pro tuto vládu, může posílit schopnost Unie vyvíjet tlak na uvedenou vládu, zejména tím, že naruší fungování dotyčných hospodářských odvětví, čímž oslabí zdroje příjmů, které tato odvětví téže vládě poskytují.

124 Musí tomu tak být tím spíše, že v kontextu nevyprovokované agrese vůči nezávislému státu v rozporu s mezinárodním právem se ekonomika země, jež je agresorem, transformuje nebo se může transformovat na válečnou ekonomiku. Za těchto podmínek je třeba mít za to, že cílem kritéria g) je, jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 62 svého stanoviska ve věci C-711/23 P a v bodě 59 svého stanoviska ve věci C-35/24 P, narušit hlavní zdroje příjmů vlády této země, jež je agresorem, a tím oslabit financování agrese vůči Ukrajině, zejména zmrazením finančních prostředků a hospodářských zdrojů osob, subjektů či orgánů, které jsou zapojeny do hospodářských odvětví, která jsou pro tuto vládu zisková, a které svým zapojením, například jako přední podnikatelé, mohou přispívat k udržení ziskovosti, či dokonce prosperity těchto odvětví.

125 Z úvah uvedených v bodech 104 až 124 tohoto rozsudku vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí třetí a čtvrtý navrhovatel, se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení ani v bodech 69 a 70 třetího napadeného rozsudku, ani v bodech 56 a 57 čtvrtého napadeného rozsudku, když měl za to, že kritérium g) musí být vykládáno v tom smyslu, že značné zdroje příjmů musí vládě Ruské federace poskytovat nikoli přední podnikatelé, nýbrž „hospodářská odvětví“.

126 Pokud jde ve třetí řadě o argument třetího a čtvrtého navrhovatele, podle kterého z primárního unijního práva vyplývá, že kritéria pro zařazení na seznam, jako je kritérium g), se musí dotýkat „osobního jednání“ dotčených osob a subjektů, je třeba konstatovat, že v prvním stupni třetí a čtvrtý navrhovatel tento argument nevznesli v souvislosti s výkladem kritéria g), ale s námitkou protiprávnosti tohoto kritéria. Kromě toho jej opakují ve fázi kasačního opravného prostředku v rámci druhé části třetího důvodu, aby zpochybnili zamítnutí této námitky Tribunálem. Za těchto podmínek bude uvedený argument posouzen v rámci této druhé části.

127 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhý důvod a první část třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, jakož i druhý důvod a první část třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P zamítnout.

b) Ke druhé výtce druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, první až třetí části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, první výtce druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P a sedmému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

1) Argumentace účastníků řízení

128 V rámci druhé výtky druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P druhý navrhovatel v podstatě tvrdí, že se Tribunál v bodě 105 druhého napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení při výkladu termínu „značné“ ve smyslu kritéria g). Podle jeho názoru Tribunál nesprávně definoval tento termín jako „nezanedbatelné“, čímž se odchýlil od jeho obvyklého smyslu. Tribunál nevymezil číselné prahové hodnoty, při jejichž překročení by bylo možné označit příjmy za značné. Neupřesnil ani, jaký srovnávací prvek, jako jsou například celkové příjmy, kterými disponuje vláda Ruské federace, je možné pro určení této povahy použít.

129 V rámci první části čtvrtého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P má třetí navrhovatel za to, že výklad pojmu „příjmy“ ve smyslu kritéria g) jako „celkové příjmy dosažené dotyčným odvětvím činností“, který provedl Tribunál v bodě 98 třetího napadeného rozsudku, je příliš široký a nepřijatelným způsobem překračuje obvyklý smysl tohoto pojmu. Podle tohoto navrhovatele zdroje příjmů mají zahrnovat pouze skutečné zdroje peněz, z nichž má rozpočet Ruské federace přímý prospěch.

130 Třetí navrhovatel kromě toho v rámci druhé části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku tvrdí, že tento výklad pojmu „příjmy“ není dostatečně odůvodněn. Tribunál zejména neupřesnil, z čeho mají příjmy sestávat, kdo má být považován za jejich příjemce ani jaké druhy příjmů mají být považovány za příjmy připadající vládě Ruské federace.

131 V rámci třetí části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku třetí navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 87 třetího napadeného rozsudku postavil termín „značné“ na roveň výrazu „nezanedbatelný“. Tyto pojmy se totiž významově výrazně liší, neboť termín „značné“ znamená „velké co do velikosti, hodnoty nebo významu“, zatímco výraz „nezanedbatelné“ odpovídá tomu, co „není příliš malé, aby to bylo významné“. Vzhledem k tomu, že je termín „značné“ relativní, měl Tribunál za účelem posouzení značné povahy zdrojů příjmů poskytovaných dotyčným hospodářským odvětvím vzít jako referenční hodnotu celkové příjmy vlády Ruské federace, což neučinil.

132 Argumenty vznesené čtvrtým navrhovatelem v rámci první výtky druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/124 P, které se týkají bodů 75 a 79 čtvrtého napadeného rozsudku, odpovídají argumentům předloženým třetím navrhovatelem na podporu třetí části čtvrtého důvodu jeho kasačního opravného prostředku, jak jsou uvedeny v předchozím bodě.

133 V rámci sedmého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P pátý navrhovatel Tribunálu vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 108 pátého napadeného rozsudku konstatoval, že značnou povahu zdrojů příjmů uvedených v kritériu g) nelze posuzovat ve vztahu k celkovému rozpočtu vlády Ruské federace. Termín „značné“ je totiž relativním konceptem, který vyžaduje, aby byly dotčené zdroje příjmů porovnány s celkovými příjmy této vlády. To platí tím spíše, že na uvedenou vládu by nemohl být vyvíjen žádný tlak, pokud by pro ni dotčené odvětví představovalo pouze nepatrné zdroje příjmů.

134 Rada, podporovaná Českou republikou, Lotyšskou republikou a Komisí ve věci C-35/24 P, zpochybňuje opodstatněnost argumentů druhého a pátého navrhovatele.

2) Závěry Soudního dvora

135 V první řadě druhý, třetí i čtvrtý navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 105 druhého napadeného rozsudku, v bodě 87 třetího napadeného rozsudku a v bodě 75 čtvrtého napadeného rozsudku definoval termín „značné“ jako synonymum výrazu „nezanedbatelné“.

136 V tomto ohledu je třeba uvést, že v jednotlivých uvedených bodech těchto rozsudků Tribunál rozhodl, že použití přídavného jména „značné“ obsaženého v řídícím spojení „značné zdroje příjmů“ znamená, že „tyto zdroje příjmů musí být významné, a tedy [ne]zanedbatelné“. Toto upřesnění dosahu termínu „značné“ ve smyslu kritéria g) nelze zpochybňovat, jelikož Tribunál za tímto účelem použil dvě synonyma tohoto termínu, a sice přídavné jméno „významné“ a složené přídavné jméno „nezanedbatelné“. Posledně uvedené přídavné jméno se totiž v běžném jazyce jak ve francouzštině, která je jednacím jazykem ve věci, v níž byl vydán druhý napadený rozsudek, tak v angličtině („not negligible“), která je jednacím jazykem ve věcech, v nichž byly vydány třetí a čtvrtý napadený rozsudek, používá zejména k označení významného množství.

137 Ve druhé řadě mají druhý, třetí, čtvrtý i pátý navrhovatel za to, že se Tribunál v bodě 105 druhého napadeného rozsudku, v bodě 87 třetího napadeného rozsudku, v bodech 75 a 79 čtvrtého napadeného rozsudku, jakož i v bodě 108 pátého napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když při určování značné povahy příjmů neporovnal příjmy dosažené dotčenými hospodářskými odvětvími s celkovými příjmy vlády Ruské federace, ačkoli je značná povaha relativním konceptem, který vyžaduje srovnání.

138 V tomto ohledu je sice pravda, že značná povaha množství může být posuzována relativně, tedy ve vztahu k referenčnímu množství, ale může být posuzována též absolutně. Tak tomu může být v případě příjmů, které vládě státu poskytuje určité odvětví jeho hospodářství. Je totiž možné mít za to, že hospodářské odvětví poskytuje takové vládě příjmy ve značném množství bez ohledu na procentní podíl, který tyto příjmy představují ve vztahu k jejím celkovým příjmům, takže se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když takové srovnání neprovedl.

139 Ve třetí řadě třetí navrhovatel v podstatě tvrdí, že Tribunál v bodě 98 třetího napadeného rozsudku provedl příliš široký a obecný výklad pojmu „příjmy“ ve smyslu kritéria g), když pod něj bez jakéhokoli upřesnění zahrnul „veškeré příjmy dosažené dotyčným odvětvím činností“.

140 V tomto ohledu stačí uvést, že pojem „příjmy“ s ohledem na svůj obvyklý smysl v běžném jazyce, který sám třetí navrhovatel zmiňuje ve svém kasačním opravném prostředku, nutně zahrnuje veškeré finanční zdroje, které dotyčné hospodářské odvětví poskytuje vládě Ruské federace jako veřejnoprávnímu subjektu, jejichž součástí jsou, jak Tribunál uvedl jako příklad v bodě 98 třetího napadeného rozsudku, daně pocházející z tohoto odvětví.

141 Pokud jde o skutečnost, že tento bod neobsahuje přesnější vymezení uvedeného pojmu, takže Tribunál své úvahy nedostatečně odůvodnil, stačí konstatovat, že v bodě 98 třetího napadeného rozsudku Tribunál odmítl argument, kterým třetí navrhovatel tvrdil, že placení daní se nerovná podpoře režimu. Za těchto podmínek Tribunál v tomto bodě nezamýšlel definovat pojem „příjmy“. V uvedeném bodě toliko vysvětlil, že kritérium g) se netýká placení daní tímto navrhovatelem nebo podnikem, v němž vykonává svou činnost, ale mimo jiné daní generovaných dotyčným hospodářským odvětvím. Nelze tedy mít za to, že Tribunál nesplnil povinnost uvést odůvodnění.

142 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhou výtku druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, první tři části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, první výtku druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P, jakož i sedmý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zamítnout.

2. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávného výkladu pojmu „vliv“ ve smyslu kritéria g) Tribunálem

143 Tento pododdíl se bude zabývat prvním důvodem kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, první a druhou výtkou první části prvního důvodu, jakož i třetí částí prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, čtvrtou částí prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P a druhým důvodem a první částí čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P.

a) Argumentace účastníků řízení

144 První navrhovatel v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, který je rozdělen do tří částí, vytýká Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že jej lze platně kvalifikovat jako „předního podnikatele“ ve smyslu kritéria g).

145 První navrhovatel v rámci první části prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku tvrdí, že Tribunál měl zejména v bodech 51 a 63 prvního napadeného rozsudku nesprávně za to, že Rada na něj mohla platně uplatnit kritérium g) a kvalifikovat jej jako „předního podnikatele“ pouze s ohledem na funkce, které zastával ve společnosti TMK a skupině Sinara, bez zřetele k jeho osobnímu významu pro vládu Ruské federace či jeho vlivu na ni. Podle prvního navrhovatele z doslovného, kontextuálního a teleologického výkladu kritéria g) vyplývá, že dotyční podnikatelé musí k jeho splnění takový význam nebo vliv mít. Tribunál to ostatně sám potvrdil v bodech 79 až 81 druhého napadeného rozsudku vydaného téhož dne jako první napadený rozsudek, jakož i v bodech 66 a 68 třetího napadeného rozsudku vydaného týden po

prvním napadeném rozsudku. V důsledku toho v prvním napadeném rozsudku nesprávně a v rozporu s druhým a třetím napadeným rozsudkem vyložil pojem „vliv“ ve smyslu kritéria g), když měl za to, že se takový vliv omezuje na hospodářskou oblast, ačkoli toto kritérium vyžaduje zohlednit též politickou sféru.

146 V rámci druhé části prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku má první navrhovatel za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 65 prvního napadeného rozsudku ve spojení s jeho body 51 a 63 rozhodl, že funkce, které ve společnosti TMK a skupině Sinara vykonával, jej samy o sobě umožňují kvalifikovat jako „předního podnikatele“ ve smyslu kritéria g). Tribunál měl totiž ověřit, zda první navrhovatel měl ke dni přijetí sporného rozhodnutí a sporného nařízení skutečný význam nebo vliv ve vztahu k vládě Ruské federace a zda nad touto společností a touto skupinou vykonával kontrolu. Tribunál zejména nezohlednil zvláštní postavení, v němž se tento navrhovatel nacházel, a sice že během posledního dne, kdy vykonával funkce ve společnosti TMK a skupině Sinara, tedy 9. března 2022, který je rovněž dnem přijetí sporného rozhodnutí a sporného nařízení, již nad těmito společnostmi nevykonával kontrolu ani vliv.

147 V rámci třetí části prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku první navrhovatel tvrdí, že Tribunál v bodě 63 prvního napadeného rozsudku nesprávně neověřil, zda několik dní před přijetím sporného rozhodnutí a sporného nařízení neprodal akcie, které ve společnosti TMK a skupině Sinara vlastnil, ačkoli by takové ověření umožnilo Tribunálu konstatovat, že navzdory setrvání ve funkcích v této společnosti a této skupině až do 9. března 2022 již tento navrhovatel neměl na tyto společnosti, natož na vládu Ruské federace žádný vliv.

148 V rámci první a druhé výtky první části prvního důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P druhý navrhovatel Tribunálu v podstatě vytýká, že nesprávně vyložil pojem „přední podnikatelé“ ve smyslu kritéria g). Zaprvé definice tohoto pojmu, kterou Tribunál uvedl v bodě 80 druhého napadeného rozsudku, je totiž v rozporu se zásadou právní jistoty, jelikož není jasná ani přesná.

149 Zadruhé v bodech 88 a 90 druhého napadeného rozsudku Tribunál k tomu, aby druhého navrhovatele mohl platně kvalifikovat jako „předního“ podnikatele ve smyslu kritéria g), použil kritérium, které neuvedl v definici pojmu „vliv“ v bodě 80 tohoto rozsudku, a sice hospodářský význam společnosti Yandex, v níž tento navrhovatel působil. Kromě toho Tribunál v bodě 89 uvedeného rozsudku uvedl skutečnost, která není z hlediska této definice relevantní, a sice že se uvedený navrhovatel dne 24. února 2022 zúčastnil schůzky s prezidentem Ruské federace Vladimirem Putinem.

150 Ve třetí části prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku druhý navrhovatel tvrdí, že Tribunál porušil pravidla pro důkazní břemeno a dokazování, když neověřil, zda – jak sám uvedl v bodě 79 druhého napadeného rozsudku – měl podnikatel, jako je on, jakýkoli vliv na vládu Ruské federace a byl schopen na ni vyvíjet tlak, aby změnila svou politiku.

151 Čtvrtý navrhovatel v rámci čtvrté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P vytýká Tribunálu, že v bodě 54 čtvrtého napadeného rozsudku založil svůj výklad pojmu „vliv“ ve smyslu kritéria g) na domněnce, že osoba, na kterou se vztahují omezující opatření přijatá na základě tohoto kritéria, může uplatňovat vliv vůči vládě Ruské federace, přestože o vazbě mezi touto osobou a touto vládou neexistuje žádný důkaz. Toto nesprávné právní posouzení mělo za následek obrácení důkazního břemene a mělo rovněž dopad na posouzení provedené Tribunálem v bodě 75 čtvrtého napadeného rozsudku.

152 V rámci druhého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P pátý navrhovatel Tribunálu v podstatě vytýká, že nesprávně vyložil pojem „vliv“ ve smyslu kritéria g). Zaprvé totiž Tribunál v bodě 92 pátého napadeného rozsudku neprovedl posouzení jednotlivých jazykových znění kritéria g), ačkoli, jak tento navrhovatel tvrdil v prvním stupni, některá z těchto znění používají termín „vlivný“ a jiná termín „významný“. Tribunál tedy nesprávně postavil pojem „vliv“ na roveň pojmu „význam“.

153 Zadruhé teleologická analýza provedená Tribunálem je nesprávná, jelikož tento soud v bodech 52 a 89 pátého napadeného rozsudku určil cíl omezujících opatření vyplývajících z původních sporných aktů a prvních sporných aktů o ponechání na seznamech s ohledem na rozsudky Soudního dvora a Tribunálu, které se netýkají individuálních omezujících opatření, jako je tomu v projednávané věci, ale odvětvových omezujících opatření. Podle pátého navrhovatele je cílem sporných aktů, které stanoví individuální omezující opatření na základě čl. 215 odst. 2 SFEU, vyvíjet tlak na osoby, aby změnily své jednání. Za těchto podmínek by kritérium g) mělo být vykládáno tak, že se vztahuje nikoli na všechny „významné“ podnikatele, nýbrž pouze na podnikatele, kteří jsou výslovně označeni jako „vlivní“, takže mohou mít vliv na vládu Ruské federace.

154 V první části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P pátý navrhovatel tvrdí, že Tribunál porušil zásadu právní jistoty tím, že v bodě 91 pátého napadeného rozsudku použil příliš širokou definici pojmu „vliv“. Tato definice, která se vztahuje na všechny významné podnikatele, kteří jsou zapojení do daného hospodářského odvětví, totiž neumožňuje sankcionovaným osobám pochopit, jakým jednáním by měly vyvíjet tlak na vládu Ruské federace, a zrušit omezující opatření, která se na ně vztahují. Tribunál měl tedy uvedený pojem vyložit jako vliv, který má podnikatel na tuto vládu, aby ji přiměl ke změně činností a politiky vůči Ukrajině.

155 Rada, podporovaná Českou republikou, Lotyšskou republikou a Komisí ve věci C-35/24 P, zpochybňuje opodstatněnost argumentů prvního, druhého, čtvrtého a pátého navrhovatele.

156 Ve věci C-696/23 P Rada, aniž formálně namítá nepřípustnost prvního důvodu uplatněného prvním navrhovatelem na podporu jeho kasačního opravného prostředku, zaprvé tvrdí, že tento navrhovatel na podporu první části tohoto důvodu jasně neuvádí body prvního napadeného rozsudku, které hodlá zpochybnit, ani z jakých důvodů se domnívá, že tyto body obsahují nesprávné právní posouzení. Zadruhé tento orgán uvádí, že v rámci této první části je zvláštní vytýkat Tribunálu, že se neřídil judikaturou, kterou rozvinul ve třetím napadeném rozsudku, který byl vydán až po prvním napadeném rozsudku. Zatřetí má Rada za to, že většinou svých argumentů uplatněných na podporu tří částí prvního důvodu kasačního opravného prostředku se první navrhovatel snaží přimět Soudní dvůr k novému posouzení skutkového stavu, k čemuž Soudní dvůr není v rámci kasačního opravného prostředku příslušný, ledaže by došlo ke zkreslení skutkových okolností, což není v projednávané věci tvrzeno.

b) Závěry Soudního dvora

1) K přípustnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P

157 Z článku 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 168 odst. 1 písm. d) jednacího řádu vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení je navrhováno, jakož i právní argumenty, kterými je tento návrh konkrétně podpořen, jinak je

kasační opravný prostředek nebo předmětný důvod kasačního opravného prostředku nepřípustný a Soudnímu dvoru přísluší, aby případně i bez návrhu ověřil, zda je splněn tento požadavek přesnosti (rozsudek ze dne 13. března 2025, Šuvalov v. Rada, C-271/24 P, EU:C:2025:180, bod 33 a citovaná judikatura).

158 Kromě toho je třeba připomenout, že podle článku 256 SFEU a článku 58 statutu Soudního dvora Evropské unie je kasační opravný prostředek omezen na právní otázky a jedině Tribunál je příslušný zjistit skutkový stav, kromě případu, kdy věcná nesprávnost jeho zjištění vyplývá z písemností ve spise, které mu byly předloženy, a dále tento skutkový stav posoudit. Toto posouzení nepředstavuje, s výhradou případu zkreslení důkazů předložených Tribunálu, právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora. Jestliže Tribunál zjistil nebo posoudil skutkový stav, je Soudní dvůr na základě článku 256 SFEU příslušný k přezkumu právní kvalifikace těchto skutkových okolností a právních důsledků, které z nich Tribunál vyvodil (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 25. března 2021, Deutsche Telekom v. Komise, C-152/19 P, EU:C:2021:238, bod 110 a ze dne 26. září 2024, JCDecaux Street Furniture Belgium v. Komise, C-710/22 P, EU:C:2024:787, bod 28 a citovaná judikatura).

159 V projednávané věci je třeba v první řadě uvést, že na rozdíl od toho, co tvrdí Rada, první navrhovatel v rámci první části prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku uvedl, které konkrétní body prvního napadeného rozsudku hodlá zpochybnit, a sice body 45, 51 a 63 tohoto rozsudku, a s požadovanou jasností a přesností vysvětlil, že rozsah, v němž byl pojem „vliv“ ve smyslu kritéria g) v těchto bodech vymezen není podpořen doslovným, kontextuálním ani teleologickým výkladem tohoto kritéria, jak vyplývá také z důvodů uvedených Tribunálem ve druhém a třetím napadeném rozsudku.

160 Ve druhé řadě je pravda, že v bodech 45 až 51, 63 a 65 prvního napadeného rozsudku, kterých se týkají tři části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, Tribunál zkoumal, zaprvé zda je důvod uplatněný Radou pro přijetí omezujících opatření vůči prvnímu navrhovateli na základě kritéria g) skutkově podložen, zadruhé zda se Rada nedopustila nesprávného posouzení, když pro účely kvalifikace tohoto navrhovatele jako „předního podnikatele“ nezohlednila skutečnost, že své akcie několik dní před datem přijetí sporného rozhodnutí a sporného nařízení údajně prodal, a zatřetí zda je třeba pro účely kvalifikace uvedeného navrhovatele jako „předního podnikatele“ zohlednit další skutečnost, a sice údajnou absenci kontroly vykonávané týmž navrhovatelem nad společností a skupinou, v nichž k tomuto datu stále působil.

161 Je však třeba uvést, zejména s ohledem na judikaturu Soudního dvora uvedenou v bodě 158 tohoto rozsudku, že první navrhovatel se třemi částmi prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku nesnaží zpochybnit zjištění a posouzení skutkových okolností provedená Tribunálem v bodech 45 až 51 prvního napadeného rozsudku, přičemž v bodech 63 a 65 tohoto rozsudku tento soud takové zjištění či posouzení navíc ani neprovedl. Naopak má v podstatě za to, že Tribunál v bodech 51, 63 a 65 prvního napadeného rozsudku nesprávně rozhodl, že jej lze platně kvalifikovat jako „předního podnikatele“ ve smyslu kritéria g) pouze s ohledem na jeho funkce zastávané ve společnosti TMK a skupině Sinara, bez ohledu na to, zda své akcie v této společnosti nebo této skupině prodal, nebo zda nad nimi ke dni přijetí sporného rozhodnutí a sporného nařízení stále vykonával kontrolu. První navrhovatel má za to, že touto úvahou Tribunál provedl výklad pojmu „vliv“ čistě z hospodářského hlediska, zatímco – jak tento navrhovatel uvedl ve své žalobě – tento pojem zahrnuje význam nebo vliv ve vztahu k vládě Ruské federace.

162 Výtky prvního navrhovatele se tedy týkají právní kvalifikace skutkových okolností Tribunálem jakožto skutečností odůvodňujících uplatnění omezujících opatření, která vůči němu byla přijata (obdobně viz rozsudek ze dne 15. listopadu 2012, Rada v. Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, bod 60), což v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 158 tohoto rozsudku spadá do pravomoci Soudního dvora. Vzhledem k tomu, že se tyto výtky týkají rovněž výkladu pojmu „vliv“ ve smyslu kritéria g), který Tribunál v tomto rámci implicitně provedl, je třeba připomenout, že otázka, zda Tribunál nesprávně vyložil ustanovení unijního aktu, je právní otázkou, která může být předmětem přezkumu Soudního dvora v řízení o kasačním opravném prostředku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. listopadu 2000, Sarrió v. Komise, C-291/98 P, EU:C:2000:631, bod 35).

163 Ve třetí řadě, pokud navrhovatel v rámci kasačního opravného prostředku Tribunálu vytýká, že v napadeném rozsudku neprovedl stejný výklad ustanovení unijního aktu, jaký podal v jiném rozsudku vydaném téhož dne, či dokonce v pozdějším rozsudku, nemůže být taková výtka prohlášena za nepřípustnou. V opačném případě by byl tento navrhovatel neoprávněně zbaven možnosti poukázat na případný rozpor nebo nesoudržnost ve výkladu takového ustanovení Tribunálem, přestože otázka, zda tento soud vyložil unijní právo správně a jednotně s ohledem na svou vlastní judikaturu, je právní otázkou, která spadá do pravomoci Soudního dvora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. září 2018, Philips a Philips France v. Komise, C-98/17 P, EU:C:2018:774, body 82 až 85).

164 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že první důvod uplatněný prvním navrhovatelem na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P je v plném rozsahu přípustný.

2) K věci samé

i) K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a čtvrté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P

165 Vzhledem k tomu, že jsou argumenty prvního, druhého a čtvrtého navrhovatele vzájemně propojeny, budou dále posouzeny společně, zatímco argumenty, které jsou vlastní každému z těchto navrhovatelů, budou případně posouzeny samostatně.

166 Zaprvé je třeba konstatovat, že první navrhovatel nesprávně vykládá druhý a třetí napadený rozsudek, stejně jako druhý navrhovatel nesprávně vykládá druhý napadený rozsudek a čtvrtý navrhovatel čtvrtý napadený rozsudek. Tribunál totiž ani v bodech 79 až 81 druhého napadeného rozsudku, ani v bodech 66 a 68 třetího napadeného rozsudku, ani v bodě 54 čtvrtého napadeného rozsudku neměl za to ani nepředpokládal, že „přední podnikatelé“ ve smyslu kritéria g) musí mít na vládu Ruské federace osobní vazbu v tom smyslu, že musí pro tuto vládu představovat konkrétní význam nebo být schopni na ni vyvíjet významný vliv nebo tlak.

167 Nejprve v bodě 79 druhého napadeného rozsudku, na který odkazují jak první, tak druhý navrhovatel, v bodě 66 třetího napadeného rozsudku, na který odkazuje první navrhovatel, a v bodě 54 čtvrtého napadeného rozsudku, na který odkazuje čtvrtý navrhovatel, Tribunál rozhodl, že kritérium g) stanoví pouze vazbu mezi vládou Ruské federace na jedné straně, a nikoli předními podnikateli, ale hospodářskými odvětvími, která této vládě poskytují značné zdroje příjmů, na straně druhé. Dále měl Tribunál za to, že cílem tohoto kritéria je pouze zohlednit vliv, který kategorie osob tvořená těmito podnikateli „může“ uplatňovat vůči ruskému režimu, tím, že

tyto osoby „podněcuje“ k vyvíjení tlaku na uvedenou vládu s cílem dosáhnout změny její politiky, z čehož jasně vyplývá, že Tribunál nekonstatoval, že přední podnikatelé musí mít na tutéž vládu osobní vazbu, ani že musí být skutečně schopni na ni vyvíjet tlak.

168 V bodě 80 druhého napadeného rozsudku, na který odkazuje první navrhovatel, Tribunál dále rozhodl, že pojem „vliv“ ve smyslu kritéria g) zahrnuje význam, který mohou podnikatelé z hospodářského hlediska a podle konkrétní situace mít z hlediska svého profesního postavení, významu svých hospodářských činností, rozsahu svých kapitálových podílů nebo svých funkcí v jednom nebo více podnicích, v nichž tyto činnosti vykonávají, a to nezávisle na vazbách, které tito podnikatelé mohou mít na vládu Ruské federace.

169 Konečně v bodě 81 druhého napadeného rozsudku a v bodě 68 třetího napadeného rozsudku, na které odkazuje první navrhovatel, měl Tribunál za to, že takový výklad tohoto pojmu, který nezohledňuje jakoukoli formu vazby, kterou mohou mít podnikatelé na tuto vládu, je podpořen cílem dotčených omezujících opatření, kterým je vyvíjet tlak na uvedenou vládu a zvýšit náklady na činnosti vedené Ruskou federací proti Ukrajině.

170 Je tudíž třeba konstatovat, že Tribunál nepoužil žádnou domněnku týkající se takové způsobilosti ani neobrátil důkazní břemeno. Stejně tak Tribunál v bodech 79 až 81 druhého napadeného rozsudku a v bodech 66 a 68 třetího napadeného rozsudku neměl za to, že „přední podnikatelé“ ve smyslu kritéria g) musí mít na vládu Ruské federace osobní vazbu v tom smyslu, že musí pro tuto vládu představovat konkrétní význam nebo vůči ní uplatňovat skutečný vliv. Za těchto podmínek je třeba argumenty druhého a čtvrtého navrhovatele odmítnout.

171 Zadruhé je však třeba ověřit, zda bez ohledu na úvahy uvedené Tribunálem ve druhém a třetím napadeném rozsudku Tribunál v prvním napadeném rozsudku správně pochopil pojem „vliv“ ve smyslu tohoto kritéria, když měl v bodech 51, 63 a 65 tohoto rozsudku v podstatě za to, že osoba, jako je první navrhovatel, může být kvalifikována jako „přední podnikatel“ pouze s ohledem na funkce, které zastává v ruském hospodářství, nezávisle na existenci vazby mezi ní a vládou Ruské federace.

172 V tomto rámci je třeba v souladu s výkladovými pravidly ustanovení unijního práva připomenutými v bodech 99 a 100 tohoto rozsudku ověřit, zda výklad pojmu „vliv“ provedený Tribunálem v prvním napadeném rozsudku není stižen nesprávným právním posouzením.

173 Pokud jde o termín „přední“, jeví se, že všechna jazyková znění kritéria g) používají termíny, jejichž význam je srovnatelný, neboť odrážejí myšlenku, že podnikatel musí být významný, přední nebo význačný. Tato znění totiž stanoví, že podnikatelé musí být „uznávaní“ („видни“ v bulharském jazyce), „významní“ („principales“ ve španělském jazyce a „importanți“ v rumunském jazyce), „přední“ („předních“ v českém jazyce, „fremtrædende“ v dánském jazyce, „führende“ v německém jazyce, „leading“ v anglickém jazyce, „príomhdhaoine“ v irském jazyce, „vodeće“ v chorvatském jazyce, „vezető“ v maďarském jazyce, „vooraanstaande“ v nizozemském jazyce, „wiodących“ v polském jazyce, „propredných“ ve slovenském jazyce, „johtavat“ ve finském jazyce a „ledande“ ve švédském jazyce), „význační“ („juhtivad“ v estonském jazyce, „εξέχοντες“ v řeckém jazyce, „di spicco“ v italském jazyce a „proeminentes“ v portugalském jazyce), „vlivní“ („influents“ ve francouzském jazyce stejně jako „ietekmīgi“ v lotyšském jazyce a „įtakingi“ v litevském jazyce), „hlavní“ („ewlenin“ v maltském jazyce) nebo „dominantní“ („vodilne“ ve slovinském jazyce).

174 Kromě toho termíny použité v jednotlivých jazykových zněních samy o sobě a mimo kontext nijak nenaznačují spojitost s jakoukoli oblastí, ať už hospodářskou nebo politickou, ani s konkrétními osobami nebo subjekty, jako je vláda státu.

175 Jak uvedla generální advokátka v bodě 32 svého stanoviska ve věci C-696/23 P, přídavné jméno „přední“ se tudíž vzhledem k tomu, že kritérium g) neobsahuje žádnou indicii, že by vliv měl být uplatňován vůči vládě Ruské federace nebo šíře v politickém kontextu, týká významu, který musí mít dotyčný podnikatel ve svém odvětví činnosti, nezávisle na jeho vazbách, které může mít případně na tuto vládu.

176 Je pravda, že kritérium g) uvedenou vládu zmiňuje, takže by bylo možné mít za to, že pojem „vliv“ spadá rovněž do politického kontextu. Jak však Tribunál uvedl v bodech 79 až 81 druhého napadeného rozsudku a v bodech 66 a 68 třetího napadeného rozsudku, které zmiňuje první navrhovatel, toto kritérium zakládá vazbu mezi téže vládou na jedné straně, a nikoli předními podnikateli, ale hospodářskými odvětvími, v nichž tito podnikatelé působí, na straně druhé. Jak totiž bylo uvedeno v bodě 125 tohoto rozsudku, kritérium g) musí být vykládáno v tom smyslu, že značné zdroje příjmů musí vládě Ruské federace poskytovat hospodářská odvětví a nikoli přední podnikatelé.

177 Ze znění kritéria g) tedy vyplývá, že toto kritérium vyžaduje toliko prokázat, že podnikatelé mají značný význam v hospodářském odvětví, které je pro vládu Ruské federace ziskové, bez ohledu na jejich vazby na tuto vládu, jejich konkrétní význam pro uvedenou vládu či jejich skutečnou způsobilost ji ovlivňovat.

178 Za těchto podmínek je třeba mít za to, jak Tribunál uvedl v bodě 80 druhého napadeného rozsudku, zmíněném prvním navrhovatelem, že pojem „vliv“ podnikatelů v hospodářském odvětví, v němž vykonávají činnost, lze chápat pouze s ohledem na hospodářský kontext, v němž působí, z hlediska kritérií, jako je jejich profesní postavení nebo jejich funkce, význam jejich hospodářské činnosti, rozsah jejich kapitálových podílů nebo investic, jejich funkce v podniku, v němž tyto funkce vykonávají, nebo jakéhokoli jiného relevantního hospodářského kritéria.

179 Tento výklad potvrzují cíle sledované kritériem g). V tomto ohledu je třeba připomenout, jak Tribunál v podstatě uvedl v bodě 90 prvního napadeného rozsudku a jak bylo připomenuto v bodě 121 tohoto rozsudku, že těmito cíli je vyvíjet další tlak na Ruskou federaci a zvýšit náklady na její činnosti prováděné ve snaze narušit územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, aby ukončila vojenskou agresi vůči Ukrajině a obecněji své činnosti a politiky destabilizující tuto třetí zemi.

180 Jak přitom uvedla generální advokátka v bodě 44 svého stanoviska ve věci C-696/23 P, těchto cílů lze dosáhnout tím, že se omezující opatření zaměří na podnikatele, kteří vzhledem k tomu, že mají značný význam v hospodářském odvětví, které je pro vládu Ruské federace ziskové, přispívají k příjmům, které tato vláda z tohoto odvětví získává, a v důsledku toho k financování činností vedených touto třetí zemí vůči Ukrajině, a to v kontextu ekonomiky, která se transformovala nebo může transformovat na válečnou ekonomiku. Uložení omezujících opatření vůči těmto podnikatelům bez ohledu na jejich případné vazby na uvedenou vládu tedy může narušit fungování dotyčných hospodářských odvětví a tím zvýšit náklady na tyto činnosti a vyvíjet tlak na uvedenou vládu, aby uvedené činnosti ukončila.

181 Z bodů 173 až 180 tohoto rozsudku tedy vyplývá, že pojem „vliv“ ve smyslu kritéria g) musí být chápán tak, že se vztahuje na podnikatele, kteří mají značný význam v hospodářských odvětvích, která jsou pro vládu Ruské federace zisková, takže mohou nepřímo podporovat financování činností uvedené vlády destabilizujících Ukrajinu tím, že přispívají k udržení ziskovosti těchto odvětví, či dokonce k jejich prosperitě.

182 Za těchto podmínek je třeba odmítnout argument prvního navrhovatele, podle kterého Tribunál tím, že měl za to, že jej lze platně kvalifikovat jako „předního“ podnikatele s ohledem na funkce, které zastával ve společnosti TMK a skupině Sinara, nezávisle na jakékoli vazbě na vládu Ruské federace, v bodech 51, 63 a 65 prvního napadeného rozsudku nesprávně vyložil pojem „vliv“ ve smyslu kritéria g).

183 Pokud jde zatřetí o argumenty prvního navrhovatele, podle kterých měl Tribunál v bodech 63 a 65 prvního napadeného rozsudku nesprávně za to, že ztráta jeho kontrolní pravomoci nad společností TMK a skupinou Sinara v důsledku prodeje jeho akcií není relevantní skutečností, kterou by bylo třeba zohlednit pro účely výkladu a použití kritéria g), a tudíž pro účely jeho kvalifikace jako „předního“ podnikatele ve smyslu tohoto kritéria, je třeba je odmítnout z následujících důvodů.

184 Z bodu 181 tohoto rozsudku totiž vyplývá, že pojem „vliv“ podnikatelů uvedených v kritériu g) se neomezuje pouze na podnikatele, kteří prostřednictvím svých funkcí ve společnosti nebo akcií, kterými disponují, vykonávají skutečnou a účinnou kontrolu nad touto společností. Tento pojem zahrnuje, jak rovněž vyplývá z bodů 47 až 51 prvního napadeného rozsudku a z bodu 178 tohoto rozsudku, ty podnikatele, kteří zejména z důvodu významu svého postavení a funkcí, jakož i hospodářského významu společnosti, pro kterou vykonávají činnost, mají značný význam v hospodářském odvětví, v němž působí. I když za určitých okolností lze takový význam dovodit zejména z kontroly podnikatele nad společností, ve které vykonává činnost, lze jej určit také s ohledem na další objektivní skutečnosti, jako jsou skutečnosti uvedené výše.

185 Ze zjištění a posouzení skutkových okolností provedených Tribunálem v bodech 47 až 51 a 62 prvního napadeného rozsudku, která první navrhovatel v rámci svého kasačního opravného prostředku nezpochybňuje, přitom v podstatě vyplývá, že zastával postavení a vykonával funkce, které mu – i s ohledem na hospodářský význam společnosti TMK a skupiny Sinara – zajišťovaly značný význam v odvětví činnosti, v němž působil, tedy „vliv“ ve smyslu kritéria g) až do data přijetí sporného rozhodnutí a sporného nařízení. Za těchto podmínek se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 63 a 65 prvního napadeného rozsudku v podstatě za to, že pro účely kvalifikace prvního navrhovatele jako „předního podnikatele“ není nezbytné určit, zda tento navrhovatel až do tohoto data stále vykonával skutečnou a účinnou kontrolu nad touto společností a touto skupinou.

186 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba první důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a čtvrtou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P zamítnout.

ii) K první a druhé výtce první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, jakož i k druhému důvodu a první části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

187 V první řadě v rámci první výtky první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a první části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P druhý a pátý navrhovatel tvrdí, že Tribunál tím, že v bodě 80 druhého napadeného rozsudku a v bodě 91 pátého napadeného rozsudku podal příliš širokou definici pojmu „vliv“ ve smyslu kritéria g), porušil zásadu právní jistoty.

188 V tomto ohledu z ustálené judikatury vyplývá, že zásada právní jistoty vyžaduje, aby právní pravidla byla jasná a přesná a jejich použití bylo pro právní subjekty předvídatelné, zejména pokud mohou vyvolat nepříznivé důsledky pro jednotlivce a podniky. Tato zásada zejména vyžaduje, aby právní úprava umožnila dotčeným osobám přesně se seznámit s rozsahem povinností, které jim ukládá, a aby tyto osoby měly možnost jednoznačně zjistit svá práva a povinnosti, a postupovat podle toho. Tyto požadavky však nelze chápat tak, že brání tomu, aby unijní normotvůrce v normě, kterou přijme, použil abstraktní právní pojem, ani tak, že vyžadují, aby taková abstraktní norma uváděla jednotlivé konkrétní situace, ve kterých se uplatní, jelikož je normotvůrce ani unijní soud při výkladu této normy nemůže předem všechny určit [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. října 2024, Litva a další v. Parlament a Rada (Balíček mobility), C-541/20 až C-555/20, EU:C:2024:818, body 158 a 159, jakož i citovaná judikatura, a ze dne 1. srpna 2025, Timčenko v. Rada, C-703/23 P, EU:C:2025:608, bod 33].

189 Zásada právní jistoty přitom nemůže být porušena jen z toho důvodu, že unijní soud musí použít jiné metody výkladu, než je doslovný výklad obecně závazné normy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. září 2021, Irish Ferries, C-570/19, EU:C:2021:664, bod 167).

190 Je třeba připomenout, že v bodě 91 pátého napadeného rozsudku měl Tribunál za to, že podnikatelé jsou považováni za „přední“ ve smyslu kritéria g) z důvodu jejich významu v odvětví, v němž vykonávají činnost, a významu tohoto odvětví pro ruské hospodářství. Jak v tomto bodě, tak v bodě 80 druhého napadeného rozsudku Tribunál upřesnil, že pojem „vliv“ ve smyslu tohoto kritéria zahrnuje význam, který mohou podnikatelé mít, podle konkrétní situace, z hlediska svého profesního postavení, významu svých hospodářských činností, rozsahu svých kapitálových podílů nebo svých funkcí v jednom nebo více podnicích, v nichž tyto činnosti vykonávají.

191 Tribunál tím, že takto rozhodl, vyložil pojem „vliv“ v hospodářském smyslu a poskytl dostatečně jasná a přesná kritéria pro účely jeho použití, i když nebyl povinen podrobně uvádět případy, ve kterých lze uvedený pojem použít, neboť jak vyplývá rovněž z bodu 184 tohoto rozsudku, způsob, jakým je chápán význam nebo vliv, který může mít podnikatel v dotyčném hospodářském odvětví, do značné míry závisí na souvislostech a okolnostech věci (obdobně viz rozsudek ze dne 1. srpna 2025, Timčenko v. Rada, C-703/23 P, EU:C:2025:608, bod 34).

192 Mimoto jelikož Tribunál mohl, jak vyplývá z bodu 178 tohoto rozsudku, v bodě 91 pátého napadeného rozsudku právem konstatovat, že z pojmu „vliv“ vyplývá, že se jedná o případy, kdy má podnikatel význam v dotyčném hospodářském odvětví z hlediska svého profesního postavení, významu svých hospodářských činností, rozsahu svých kapitálových podílů nebo funkcí v jednom nebo více podnicích, nelze mít za to, že tento bod 91 porušuje požadavek předvídatelnosti vyžadovaný zásadou právní jistoty.

193 Ve druhé řadě druhý navrhovatel v rámci druhé výtky uplatněné na podporu první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P v podstatě tvrdí, že Tribunál v bodech 88 až 90 druhého napadeného rozsudku zohlednil kritéria nebo skutečnosti, které neuvedl v definici pojmu „přední podnikatel“ v bodě 80 tohoto rozsudku, a sice hospodářský význam společnosti Yandex, v níž druhý navrhovatel působí, a schůzku s prezidentem Ruské federace Vladimirem Putinem, které se tento navrhovatel zúčastnil dne 24. února 2022.

194 V tomto ohledu je pravda, že v bodě 80 druhého napadeného rozsudku Tribunál uvedl čtyři nekumulativní kritéria, na jejichž základě lze podnikatele považovat za „předního“ ve smyslu kritéria g) a že žádné z těchto kritérií nezmiňuje hospodářský význam společnosti, v níž tento podnikatel vykonává činnost. Je rovněž pravda, že Tribunál v bodech 88 a 90 tohoto rozsudku konstatoval, že společnost Yandex je hospodářsky významnou společností, a mimo jiné na základě této skutečnosti dospěl k závěru, že Rada mohla druhého navrhovatele platně kvalifikovat jako „předního podnikatele“ ve smyslu kritéria g).

195 Jak však vyplývá z bodů 178 a 191 tohoto rozsudku, vliv podnikatele lze určit na základě různých hospodářských kritérií v závislosti na okolnostech projednávané věci. Hospodářský význam společnosti, pro kterou podnikatel vykonává činnost, je tedy relevantní skutečností, spolu s dalšími faktory, pro určení, zda lze tohoto podnikatele považovat za „předního“ ve smyslu kritéria g), tj. zda má značný význam v dotyčném hospodářském odvětví, jak bylo uvedeno v bodě 181 tohoto rozsudku. Tribunál se tedy nedopustil nesprávného právního posouzení, když tuto skutečnost v bodech 87 až 90 druhého napadeného rozsudku zohlednil.

196 Pokud jde o skutečnost, že Tribunál v bodě 89 druhého napadeného rozsudku zohlednil skutkovou okolnost, která nespadá pod kritéria uvedená v definici pojmu „vliv“ obsažené v bodě 80 tohoto rozsudku, a sice účast druhého navrhovatele na schůzce pořádané prezidentem Ruské federace Vladimirem Putinem dne 24. února 2022, stačí uvést, že Tribunál měl v tomto bodě 89 pouze za to, že tato skutečnost „potvrzuje“ vliv druhého navrhovatele ve smyslu kritéria g). Jak přitom vyplývá z bodu 188 tohoto rozsudku, obecná definice pojmu, jako je definice uvedená Tribunálem v bodě 80 druhého napadeného rozsudku, nemůže uvádět jednotlivé konkrétní případy, v nichž se tento pojem může uplatnit, natož aby obsahovala skutkové okolnosti, které by mohly podpořit nebo potvrdit, že konkrétní situace spadá pod uvedený pojem.

197 Kromě toho je třeba zohlednění schůzky ze dne 24. února 2022 chápat nikoli v tom smyslu, že by navrhovatel měl být považován za „předního“ podnikatele díky svým vazbám na vládu Ruské federace nebo jejího prezidenta, nýbrž v tom smyslu, že jeho značný význam v hospodářském odvětví, v němž vykonává činnost, potvrzuje skutečnost, že je jedním z oligarchů, kteří byli k účasti na této schůzce pozváni.

198 Ve třetí řadě pátý navrhovatel v rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P Tribunálu v podstatě vytýká, že v bodě 92 pátého napadeného rozsudku v jednotlivých jazykových zněních kritéria g) neprovedl srovnávací analýzu termínu „přední“ a že v bodě 89 tohoto rozsudku ve spojení s jeho bodem 52 založil svou teleologickou analýzu tohoto pojmu na cílech, které se vztahují nikoli k individuálním, ale odvětvovým omezujícím opatřením přijatým Unií v souvislosti s činnostmi Ruské federace destabilizujícími Ukrajinu.

199 Pokud jde o první z těchto dvou výtek, pátý navrhovatel nesprávně vykládá bod 92 pátého napadeného rozsudku. Tribunál v tomto bodu totiž v podstatě rozhodl, že i v případě, že by mezi jednotlivými jazykovými zněními termínu „přední“ obsaženého ve znění tohoto kritéria existoval

rozdíl, bylo by třeba v souladu s judikaturou zmíněnou v uvedeném bodě a připomenutou v bodě 100 tohoto rozsudku vykládat uvedené kritérium z hlediska celkové systematiky a účelu právní úpravy, jíž je součástí, což právě učinil v bodech 88 až 91 pátého napadeného rozsudku.

200 Každopádně je třeba připomenout, že 24 jazykových znění termínu „přední“ nevykazuje mezi sebou rozpor, jelikož je lze vykládat jednotně, jak vyplývá z bodů 173 a 174 tohoto rozsudku.

201 Pokud jde o druhou výtku uvedenou v bodě 198 tohoto rozsudku, je třeba připomenout, jak vyplývá z bodů 118 a 121 tohoto rozsudku a jak uvedl Tribunál v bodech 52 a 89 pátého napadeného rozsudku, že unijní akty v oblasti omezujících opatření přijatých v kontextu situace na Ukrajině mají za cíl od roku 2014 prostřednictvím jak odvětvových, tak – jako v projednávané věci – individuálních omezujících opatření vyvíjet tlak na Ruskou federaci a zvýšit náklady na její činnosti, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, aby ukončila činnosti a politiky destabilizující Ukrajinu a od roku 2022 i agresi vůči této třetí zemi. Tribunál tedy provedl teleologickou analýzu uvedenou v bodech 88 a 89 pátého napadeného rozsudku, když správně určil cíle sledované omezujícími opatřeními, která vyplývají z původních sporných aktů a prvních sporných aktů o ponechání na seznamech.

202 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba první a druhou výtku první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, jakož i druhý důvod a první část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zamítnout.

B. K důvodům kasačního opravného prostředku vycházejícím z toho, že Tribunál porušil zásadu proporcionality a čl. 52 odst. 1 Listiny, jakož i ke druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

203 Tento oddíl kromě druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zahrnuje důvody vycházející z nesprávných právních posouzení, kterých se měl Tribunál dopustit ve vztahu k zásadě proporcionality a požadavkům uvedeným v čl. 52 odst. 1 Listiny, a sice třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, jakož i třetí důvod a druhou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P.

1. Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, vycházejícímu z porušení čl. 52 odst. 1 první věty Listiny

a) Argumentace účastníků řízení

204 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P první navrhovatel tvrdí, že se Tribunál v bodě 80 prvního napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v podstatě za to, že omezení výkonu jeho základních práv omezujícími opatřeními, která se na něj vztahují, je „stanoveno zákonem“ ve smyslu čl. 52 odst. 1 první věty Listiny. Tento soud totiž v rozporu s judikaturou Soudního dvora neověřil, zda sporné rozhodnutí a sporné nařízení, kterými se tato opatření přijímají, stanoví jasná a přesná pravidla pro rozsah zásahu do základních práv prvního navrhovatele zakotvených v článcích 7 a 17 Listiny, a sice práva na respektování soukromého života a práva na vlastnictví. Tak tomu přitom v projednávané věci není. Konkrétně kritérium g) není jasné ani přesné a vychází z nejednoznačných termínů, které nesplňují požadavek předvídatelnosti a neposkytují dostatečné záruky proti svévolnému výkonu posuzovací pravomoci Radou.

205 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů prvního navrhovatele.

b) Závěry Soudního dvora

206 Je třeba připomenout, že právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a komunikace zakotvené v článku 7 Listiny, jakož i právo na vlastnictví stanovené v článku 17 Listiny nejsou absolutními výsadami a jejich výkon může být předmětem omezení odůvodněných cíli obecného zájmu, které Unie sleduje, za podmínky, že taková omezení skutečně odpovídají uvedeným cílům obecného zájmu a nepředstavují vzhledem k sledovanému cíli nepřiměřený a neúnosný zásah do samotné podstaty takto zaručených práv (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 148, jakož i ze dne 21. března 2024, Landeshauptstadt Wiesbaden, C-61/22, EU:C:2024:251, bod 75).

207 V tomto rámci čl. 52 odst. 1 první věta Listiny stanoví, že výkon těchto práv může být omezen, pokud jsou tato omezení stanovena zákonem a respektují podstatu uvedených práv.

208 V tomto ohledu je třeba připomenout, že požadavek, aby taková omezení byla stanovena zákonem (zásada legality), implikuje, že akt dovolující zásah do těchto práv sám definuje rozsah omezení výkonu dotyčného práva s tím, že zaprvé tento požadavek nevylučuje, aby dotčené omezení bylo formulováno dostatečně širokým způsobem, aby se mohlo přizpůsobit odlišným případům, jakož i změnám situací, a zadruhé že Soudní dvůr může případně upřesnit výkladem konkrétní rozsah omezení jak s ohledem na samotné znění dotčené právní úpravy Unie, tak na její obecnou systematiku a cíle, které sleduje, vykládané s ohledem na základní práva zaručená Listinou (rozsudek ze dne 21. března 2024, Landeshauptstadt Wiesbaden, C-61/22, EU:C:2024:251, bod 77 a citovaná judikatura).

209 V projednávané věci je pravda, že se Tribunál v bodě 80 prvního napadeného rozsudku při přezkumu zásady legality omezil na konstatování, že omezující opatření, která sporné akty ve vztahu k prvnímu navrhovateli obsahují, jsou uložena v aktech, které mají zejména obecnou působnost a mají jasný právní základ v unijním právu. Tribunál se tak v tomto bodě nezabýval otázkou, zda akty dovolující zásah do základních práv prvního navrhovatele definují rozsah omezení výkonu těchto práv ve smyslu judikatury připomenuté v předchozím bodě. Tribunál se v tomto ohledu dopustil nesprávného právního posouzení.

210 Podle ustálené judikatury však platí, že pokud se ukáže, že v odůvodnění rozhodnutí Tribunálu došlo k porušení unijního práva, avšak je patrné, že jeho výrok je opodstatněný z jiných právních důvodů, nemůže takové porušení vést ke zrušení tohoto rozhodnutí a je třeba odůvodnění nahradit (rozsudek ze dne 4. října 2024, Komise a Rada v. Fronta Polisario, C-778/21 P a C-798/21 P, EU:C:2024:833, bod 178).

211 V tomto ohledu je pravda, že čl. 52 odst. 1 Listiny vyžaduje, aby každé omezení výkonu základního práva zaručeného Listinou bylo stanoveno zákonem, což implikuje, že právní základ dovolující zásah do uvedeného práva musí sám definovat jasným a přesným způsobem rozsah omezení výkonu dotyčného práva [rozsudky ze dne 16. července 2020, Facebook Ireland a Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, bod 175, a ze dne 8. září 2020, Recorded Artists Actors Performers, C-265/19, EU:C:2020:677, bod 86].

212 Tribunál přitom v podstatě posoudil dodržení tohoto požadavku ve své analýze prvního žalobního důvodu, který se týkal porušení zásady proporcionality a základních práv.

213 Konkrétně měl v bodech 83, 84 a 91 až 93 prvního napadeného rozsudku za to, že podmínky pro uplatnění a rozsah omezení výkonu základních práv zaručených v článcích 7 a 17 Listiny jsou jasně a přesně definovány v samotném rozhodnutí 2014/145 a nařízení č. 269/2014. Taková omezující opatření totiž mohou být přijata pouze ve vztahu ke kategoriím osob a subjektů, které splňují kritéria obsažená v článcích 1 a 2 rozhodnutí 2014/145, jakož i v článku 3 nařízení č. 269/2014, jejichž součástí je kritérium g). Navíc čl. 1 odst. 2, 3 a 6 rozhodnutí 2014/145 upřesňuje případy, kdy může být osobě udělena výjimka ze zákazu vstupu na území Unie nebo průjezdu přes ně, který se na ni vztahuje, zatímco čl. 2 odst. 3 až 5, 7 a 8 tohoto rozhodnutí, jakož i články 4 až 6b nařízení č. 269/2014 stanoví, v jakých případech mohou být zmrazené finanční prostředky a hospodářské zdroje osoby uvolněny.

214 Za těchto podmínek se jeví závěr Tribunálu uvedený v bodě 80 prvního napadeného rozsudku, podle něhož jsou omezující opatření, která sporné akty ve vztahu k prvnímu navrhovateli obsahují, stanovena zákonem ve smyslu čl. 52 odst. 1 první věty Listiny, jako opodstatněný z důvodů obsažených v jiné části tohoto rozsudku.

215 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba třetí důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P zamítnout.

2. Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P a třetímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, vycházejícím z porušení čl. 52 odst. 1 druhé věty Listiny, jakož i ke druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, vycházející z porušení zásady proporcionality

a) Argumentace účastníků řízení

216 Čtvrtý důvod uplatněný na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P se dělí na šest částí.

217 V rámci první části tohoto důvodu kasačního opravného prostředku první navrhovatel v podstatě tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 88 a 90 prvního napadeného rozsudku za to, že omezující opatření, která mu byla uložena, jsou způsobilá a nezbytná k dosažení cílů sledovaných Unií. Pokud jde totiž o bod 88 tohoto rozsudku, tato opatření neměla na Ruskou federaci sebemenší dopad a úvahy uvedené v tomto bodě 88 navíc neumožňují podpořit přiměřenost uvedených opatření. První navrhovatel konkrétně tvrdí, že otázka, zda prodal své akcie ve společnosti TMK a skupině Sinara, byla pro účely posouzení způsobilosti omezujících opatření dosáhnout sledovaných cílů relevantní skutečností, kterou měl Tribunál s ohledem na předložené důkazní návrhy posoudit. Pokud jde dále o bod 90 uvedeného rozsudku, první navrhovatel má za to, že na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál, nebyl s to navrhnout méně omezující opatření, neboť by taková opatření byla stejně nezpůsobilá dosáhnout sledovaných cílů.

218 V rámci druhé části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku první navrhovatel Tribunálu vytýká, že měl v bodě 94 prvního napadeného rozsudku za to, že argument, podle něhož omezující opatření zavedená sporným rozhodnutím a sporným nařízením v konečném důsledku slouží zájmům Ruské federace, nebyl navzdory důkazům předloženým v průběhu řízení před Tribunálem, právně dostačujícím způsobem podložen.

219 V rámci třetí části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku první navrhovatel tvrdí, že Tribunál neodpověděl na jeho argument, podle něhož omezující opatření, která mu byla uložena, jsou nepřiměřená, jelikož členské státy nákupem fosilních paliv přispívají k financování nákladů války vedené Ruskou federací.

220 Na podporu čtvrté části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku první navrhovatel uvádí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 90 prvního napadeného rozsudku nezohlednil skutečnost, že uložená omezení fakticky nemohl obejít, k čemuž mohl Tribunál dospět, kdyby přihlédl k důkazním návrhům týkajícím se prodeje jeho akcií.

221 První navrhovatel v páté a šesté části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 81, 82 a 93, jakož i v bodech 83, 84, 91 a 92 prvního napadeného rozsudku při posuzování přiměřenosti omezujících opatření, která se na něj vztahují, přisoudil příliš velký význam jejich pravidelnému přezkumu, jakož i možnostem požádat o povolení k použití finančních prostředků nebo získat cestovní povolení z humanitárních důvodů.

222 Na podporu třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P druhý navrhovatel zpochybňuje bod 143 druhého napadeného rozsudku v tom, že Tribunál – na rozdíl od toho, co v tomto bodě uvedl – neověřil, zda jsou omezující opatření zavedená a ponechaná v platnosti spornými akty způsobilá dosáhnout cílů, které tyto akty sledují. Úvahy, které Tribunál v uvedeném bodě předložil, se totiž netýkají posouzení způsobilosti omezujících opatření dosáhnout těchto cílů. Omezující opatření uložená druhému navrhovateli přitom nejsou způsobilá vyvíjet jakýkoliv tlak na přední představitele Ruské federace, ovlivňovat její politiku nebo uplatňovat jakýkoli vliv vůči dotyčnému hospodářskému odvětví.

223 V rámci druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku v téže věci druhý navrhovatel tvrdí, že bod 166 druhého napadeného rozsudku, který se týká přiměřenosti omezení výkonu jeho základních práv, a odkazuje zejména na analýzu proporcionality provedenou v bodě 143 tohoto rozsudku, je v důsledku toho rovněž stižen nesprávným právním posouzením.

224 Rada namítá, že ve věci C-696/23 P se první navrhovatel v první, druhé a čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku snaží zpochybnit posouzení skutkového stavu provedené Tribunálem, přičemž takový přezkum skutkového stavu, není-li tvrzeno jeho zkreslení, nespadá do pravomoci Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

225 Ve zbývající části tento orgán zpochybňuje opodstatněnost argumentů prvního a druhého navrhovatele.

b) Závěry Soudního dvora

1) K přípustnosti první, druhé a čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P

226 Pokud jde o přípustnost první a čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, je třeba s ohledem na judikaturu Soudního dvora připomenutou v bodě 158 tohoto rozsudku konstatovat, že se první navrhovatel nesnaží zpochybnit skutková zjištění a posouzení Tribunálu. Naopak Tribunálu vytýká, že při posuzování přiměřenosti zásahu

do jeho základních práv v důsledku omezujících opatření, která mu byla uložena, a existence rizika obcházení těchto opatření nezohlednil jednu skutkovou okolnost, a sice prodej jeho akcií ve společnosti TMK a skupině Sinara. Takový argument představuje návrh, aby Soudní dvůr přezkoumal možné porušení zásady proporcionality, jakož i pravidel v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů Tribunálem, k čemuž je Soudní dvůr pravomocný v rámci kasačního opravného prostředku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. srpna 2025, Timčenko v. Rada, C-702/23 P, EU:C:2025:605, bod 25 a citovaná judikatura). Za těchto podmínek jsou obě tyto části přípustné.

227 Naproti tomu je třeba konstatovat, že v rámci druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku uplatněného ve věci C-696/23 P se první navrhovatel domáhá nového posouzení důkazů, které předložil na podporu své žaloby za účelem prokázání, že dotčená omezující opatření jsou na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál v bodě 94 prvního napadeného rozsudku, pro vládu Ruské federace výhodná z důvodu nuceného návratu řady podnikatelů do této země. Taková argumentace, kterou tento navrhovatel nenamítá zkreslení uvedených důkazů Tribunálem, musí být v souladu s judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodě 158 tohoto rozsudku odmítnuta jako nepřípustná.

228 Z toho vyplývá, že přípustné jsou pouze první a čtvrtá část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P.

2) K věci samé

i) Úvodní poznámky

229 Pokud jde zaprvé o přiměřenost omezujících opatření přijatých Unií nebo obecných pravidel stanovených v unijních aktech, které taková opatření ukládají, Soudní dvůr připomněl, že zásada proporcionality vyžaduje, aby prostředky zavedené ustanovením unijního práva umožňovaly uskutečnění legitimních cílů sledovaných dotyčnou právní úpravou a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné (rozsudky ze dne 31. ledna 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 102, jakož i citovaná judikatura, a ze dne 9. července 2020, Haswani v. Rada, C-241/19 P, EU:C:2020:545, bod 99).

230 Pokud jde o soudní přezkum dodržení požadavků vyplývajících ze zásady proporcionality, je třeba připomenout, že při stanovení režimu omezujících opatření spadajících do společné zahraniční a bezpečnostní politiky Unie Soudní dvůr přiznal Radě široký prostor pro uvážení, jenž z její strany předpokládá volby politické, ekonomické a sociální povahy a v jehož rámci má Rada provést komplexní posouzení a hodnocení. Soudní dvůr z toho vyvodil, že se nejedná o otázku, zda opatření přijaté v rámci takového režimu je jedinou nebo nejlepší možností, ale že legalita tohoto opatření může být dotčena pouze jeho zjevně nepřiměřenou povahou ve vztahu k cíli, který hodlá Rada sledovat. Soudní dvůr rovněž upřesnil, že i v případě, kdy má Rada široký prostor pro uvážení, je povinna založit své rozhodnutí na objektivních kritériích a zjišťovat, zda mohou cíle sledované zvoleným opatřením odůvodnit i značné negativní hospodářské dopady pro určité hospodářské subjekty [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 120 a citovaná judikatura; ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 146, a ze dne 9. července 2020, Haswani v. Rada, C-241/19 P, EU:C:2020:545, bod 100].

231 Zadruhé, jak bylo připomenuto v bodě 206 tohoto rozsudku, výkon základních práv, jako jsou práva zakotvená v článcích 7 a 17 Listiny, jakož i v článku 16 Listiny, který se týká svobody vykonávat hospodářskou činnost, může být předmětem omezení odůvodněných cíli obecného zájmu, které Unie sleduje, za podmínky, že taková omezení skutečně odpovídají uvedeným cílům a nepředstavují, vzhledem k sledovanému cíli, nepřiměřený a neúnosný zásah do samotné podstaty takto zaručených práv. Soudní dvůr rovněž upřesnil, že omezující opatření mají z povahy věci účinky, které mají dopad na právo na respektování soukromého života, právo na vlastnictví a svobodný výkon profesních činností, a způsobují tak újmu osobám, kterých se týkají (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, body 121 až 123, jakož i citovaná judikatura, a ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 148 a 149).

232 V souladu s čl. 52 odst. 1 Listiny musí být každé omezení výkonu práv a svobod uznaných Listinou stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod a při dodržení zásady proporcionality mohou být omezení zavedena pouze tehdy, pokud jsou nezbytná a skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého. V tomto rámci se judikatura uvedená v bodech 229 a 230 tohoto rozsudku použije rovněž pro určení, zda zásah do základních práv dotyčné osoby, který představují omezující opatření, není nepřiměřený (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 31. ledna 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, body 101 až 103, jakož i ze dne 9. července 2020, Haswani v. Rada, C-241/19 P, EU:C:2020:545, body 98 až 100).

233 Z bodů 229 až 232 tohoto rozsudku vyplývá, že pro účely určení, zda jsou omezující opatření přijatá Unií nebo obecná pravidla stanovená v unijním aktu, kterým se taková opatření ukládají, v souladu se zásadou proporcionality, nebo zda je zásah do práv nebo svobod zaručených Listinou z důvodu omezení těchto práv nebo svobod unijním aktem ukládajícím omezující opatření přiměřený, je třeba ověřit, zaprvé, zda tato opatření či pravidla odpovídají cíli obecného zájmu, který Unie uznává, zadruhé, zda nejsou vzhledem tomuto cíli zjevně nepřiměřená, tj. zda nejsou zjevně nezpůsobilá k jeho dosažení, a zatřetí, zda uvedená opatření či pravidla nebo případně dotyčné omezení zjevně nepřekračují meze toho, co je k dosažení uvedeného cíle nezbytné (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 126, a ze dne 17. září 2020, Rosneft a další v. Rada, C-732/18 P, EU:C:2020:727, body 110 až 115 a bod 117).

234 Právě s ohledem na tuto analýzu je tedy třeba posoudit, zda se Tribunál, jak tvrdí první a druhý navrhovatel, dopustil nesprávných právních posouzení přiměřenosti omezujících opatření, která byla vůči druhému navrhovateli přijata na unijní úrovni, nebo přiměřenosti zásahu do základních práv prvního a druhého navrhovatele zakotvených v článcích 7 a 17 Listiny, a v případě druhého navrhovatele v článku 16 Listiny.

235 Cílem dotčených omezujících opatření je vyvíjet tlak na vládu Ruské federace a zvýšit náklady na její činnosti, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny. Jedná se o jeden z legitimních cílů, který je podřaditelný pod cíle sledované v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky a uvedené v čl. 21 odst. 2 písm. b) a c) SEU, jako například upevňovat a podporovat demokracii, právní stát, lidská práva a zásady mezinárodního práva, jakož i zachovávat mír, předcházet konfliktům a posilovat mezinárodní bezpečnost (obdobně viz rozsudky ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 124; ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236,

bod 115, jakož i ze dne 31. ledna 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 104). První a druhý navrhovatel ostatně v rámci své argumentace legitimitu tohoto cíle nezpochybňují.

ii) Analýza

236 Pokud jde v první řadě o argument druhého navrhovatele, podle něhož v rámci analýzy přiměřenosti omezujících opatření, která byla vůči němu přijata na unijní úrovni, a přiměřenosti zásahu do jeho základních práv v důsledku těchto opatření Tribunál v bodech 143 a 166 druhého napadeného rozsudku neposoudil přiměřenost uvedených opatření s ohledem na cíle sledované spornými akty, je třeba uvést, že tento navrhovatel tyto body vykládá nesprávně.

237 Zaprvé totiž odkazy na judikaturu Tribunálu uvedené v bodě 143 druhého napadeného rozsudku, zejména odkaz na bod 116 rozsudku ze dne 12. března 2014, Al Assad v. Rada (T-202/12, EU:T:2014:113), v němž měl Tribunál za to, že způsobilost dotčených omezujících opatření vyplývá ze zásadního významu cíle obecného zájmu sledovaného těmito opatřeními pro mezinárodní společenství, umožňují pochopit, že Tribunál měl v tomto bodě 143 *per analogiam* za to, že s ohledem na význam cílů sledovaných dotčenými omezujícími opatřeními, které druhý navrhovatel nezpochybnil a které jsou připomenuty v bodě 235 tohoto rozsudku, jsou tato opatření způsobilá těchto cílů dosáhnout.

238 Zadruhé vzhledem k tomu, že bod 166 druhého napadeného rozsudku odkazuje na analýzu uvedenou zejména v jeho bodě 143, je nutno konstatovat, že Tribunál posoudil přiměřenost uvedených opatření s ohledem na cíle, která sledují, a dospěl k závěru, že jsou způsobilá těchto cílů dosáhnout. Dále měl Tribunál v tomto bodě 143 v souladu s judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodech 231 a 233 tohoto rozsudku v podstatě za to, že negativní důsledky vyplývající ze zásahu do základních práv způsobeného omezujícími opatřeními uloženými druhému navrhovateli nelze považovat za nepřiměřené, jelikož zjevně nepřekračují meze toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného cíle.

239 Ve druhé řadě je třeba posoudit zaprvé první a čtvrtou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, kterými první navrhovatel Tribunálu vytýká, že se při určování přiměřenosti omezení výkonu jeho základních práv v bodech 88 a 90 prvního napadeného rozsudku dopustil nesprávných právních posouzení, pokud jde o to, zda jsou omezující opatření způsobilá k dosažení sledovaných cílů a zda je toto omezení nezbytné.

240 Nejprve je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury nemohou argumenty směřující proti nadbytečnému odůvodnění rozhodnutí Tribunálu vést ke zrušení tohoto rozhodnutí, a nejsou tedy relevantní (rozsudek ze dne 2. října 2019, Crédit mutuel Arkéa v. ECB, C-152/18 P a C-153/18 P, EU:C:2019:810, bod 68 a citovaná judikatura). Jelikož je přitom bod 88 prvního napadeného rozsudku uveden slovy „Je tomu tak tím spíše, že“ je třeba z tohoto bodu vyvodit, že důvody, které po tomto slovním spojení následují, jsou nadbytečné ve vztahu k důvodům, které mu předcházejí, uvedeným v bodě 87 tohoto rozsudku, který první navrhovatel nezpochybňuje a v němž měl Tribunál za to, že omezující opatření stanovená sporným rozhodnutím a sporným nařízením jsou způsobilá k dosažení sledovaných cílů. Argumenty prvního navrhovatele směřující proti bodu 88 prvního napadeného rozsudku tedy musí být odmítnuty jako irelevantní.

241 Pokud jde dále o argument prvního navrhovatele, že Tribunál jednal nekonzistentně, když měl v bodě 90 prvního napadeného rozsudku za to, že měl tento navrhovatel uvést, jaká méně omezující, ale stejně účinná opatření s ohledem na cíle sledované Radou mohl tento orgán přijmout ke zmírnění negativních důsledků vyplývajících z omezení výkonu jeho základních práv, ačkoli žádné vhodné alternativní opatření neexistuje, není tento argument opodstatněný. V tomto bodě prvního napadeného rozsudku totiž Tribunál poté, co sám taková méně omezující opatření uvedl a konstatoval, že neumožňují stejně účinně dosáhnout sledovaných cílů, konstatoval, že první navrhovatel neuvedl žádné další příklady takových opatření. Tribunál přitom při absenci takových příkladů nemůže zhojit nedostatečné jednání prvního navrhovatele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. června 2020, VTB Bank v. Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, body 85 až 87), ani nelze předpokládat, že by případná alternativní opatření, která by tento navrhovatel mohl uvést, byla Tribunálem nutně považována za nevhodná.

242 Konečně, pokud jde konkrétně o čtvrtou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku, která směřuje proti bodu 90 prvního napadeného rozsudku, Tribunál nebyl v tomto bodě povinen zkoumat, zda první navrhovatel nebyl kvůli údajné ztrátě své kontrolní pravomoci nad společností TMK a skupinou Sinara schopen obejít omezující opatření, která mu byla uložena. Bod 90 tohoto rozsudku se totiž týká pouze otázky, zda existovala méně omezující, ale stejně účinná omezující opatření k dosažení sledovaných cílů. I když posouzení rizika obcházení může být užitečné pro určení existence takových alternativních opatření, pouhá skutečnost, že osoba, na kterou se omezující opatření vztahují, nemůže tato opatření obejít, neznamená, že z nich vyplývající omezení výkonu jejích základních práv zjevně překračuje meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné.

243 Zadruhé je třeba rovněž zamítnout třetí část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, v níž první navrhovatel Tribunálu vytýká, že neodpověděl na jeho argument, podle něhož omezující opatření, která mu byla uložena, jsou nepřiměřená, jelikož členské státy nákupem fosilních paliv přispívají k financování válečných nákladů Ruské federace. Obdobně tomu, jak Tribunál rozhodl v bodech 87 a 89 prvního napadeného rozsudku, které tento navrhovatel v rámci svého kasačního opravného prostředku nezpochybňuje, totiž taková okolnost, která se týká obchodních vztahů mezi svrchovanými státy, objektivně postrádá jakoukoli spojitost s kritériem g) a cílem sledovaným omezujícími opatřeními stanovenými sporným rozhodnutím a sporným nařízením, tj. vyvíjet prostřednictvím individuálních omezujících opatření dodatečný tlak na vládu Ruské federace a zvýšit náklady na její činnosti prováděné ve snaze narušovat územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny. V souladu s judikaturou připomenutou v bodě 101 tohoto rozsudku tedy první navrhovatel mohl na základě těchto bodů prvního napadeného rozsudku pochopit, z jakých důvodů nemohl takový argument v rámci posouzení přiměřenosti zásahu do jeho základních práv obstát.

244 Pokud jde zatřetí o pátou a šestou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, kterými první navrhovatel Tribunálu v podstatě vytýká, že v bodech 81 až 84, jakož i v bodech 92 a 93 prvního napadeného rozsudku při posuzování přiměřenosti zásahu do jeho základních práv přisoudil příliš velký význam pravidelnému přezkumu omezujících opatření, která se jej týkají, a možnostem požádat o povolení k použití finančních prostředků nebo získat cestovní povolení z humanitárních důvodů, je třeba je zamítnout.

245 Body 81 až 84 prvního napadeného rozsudku se totiž netýkají posouzení požadavku přiměřenosti uvedeného ve druhé větě čl. 52 odst. 1 Listiny Tribunálem, nýbrž posouzení požadavku stanoveného v první větě tohoto ustanovení, podle něhož každé omezení základních práv musí respektovat podstatu těchto práv. V páté a šesté části čtvrtého důvodu svého kasačního

opravného prostředku přitom první navrhovatel namítá pouze nesprávná právní posouzení, kterých se měl Tribunál dopustit při posuzování zásady proporcionality s ohledem na zásah do jeho základních práv.

246 Pokud jde dále o body 92 a 93 prvního napadeného rozsudku, stačí uvést, že první navrhovatel neupřesnil důvody, proč by Tribunál přisuzoval „příliš velký význam“ aspektům, které jsou v těchto bodech uvedeny. Tribunál v uvedených bodech totiž pouze konstatoval, že pravidelný přezkum omezujících opatření, jakož i existence výjimek, které mohou být uděleny pro použití zmrazených finančních prostředků a hospodářských zdrojů nebo pro vstup na území Unie, přispívají k prokázání přiměřenosti zásahu do základních práv prvního navrhovatele.

247 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba první a třetí až šestou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, jakož i třetí důvod a druhou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P zamítnout.

3. Ke druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

a) Argumentace účastníků řízení

248 V rámci druhé části čtvrtého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P má pátý navrhovatel za to, že definice pojmu „přední podnikatelé“ uvedená Tribunálem v bodě 91 napadeného rozsudku nepřiměřeně zasahuje do jeho svobody podnikání a práva na vlastnictví zakotvených v článcích 16 a 17 Listiny. Vzhledem k tomu, že jediná opatření, která může podnikatel spadající pod kritérium g) rozumně přijmout, spočívají ve ztrátě jeho postavení například prodejem jeho akcií nebo podílů, nemají již omezující opatření dočasnou a vratnou povahu, ale naopak se stávají konečnými a nevratnými.

249 Rada má za to, že z důvodu nejasnosti musí být tato část prohlášena za nepřípustnou. Kromě toho zpochybňuje opodstatněnost argumentů pátého navrhovatele.

b) Závěry Soudního dvora

250 Úvodem je třeba mít s ohledem na judikaturu Soudního dvora připomenutou v bodě 157 tohoto rozsudku za to, že na rozdíl od toho, co tvrdí Rada, je výtka vznesená v rámci druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P i přes svou stručnost dostatečně srozumitelná.

251 K věci samé je třeba připomenout, že podle obecné interpretační zásady musí být unijní akt vykládán v co největším možném rozsahu způsobem, který nezpochybní jeho platnost, a v souladu s veškerým primárním právem, mimo jiné i s ustanoveními Listiny (rozsudek ze dne 15. února 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 48 a citovaná judikatura).

252 V projednávané věci měl Tribunál v bodě 91 pátého napadeného rozsudku v podstatě za to, že aby se na podnikatele vztahovalo kritérium g), musí být s ohledem na svůj význam podle různých hospodářských kritérií považováni za „přední“ v hospodářském odvětví, v němž vykonávají činnost, přičemž tento výklad není stižen nesprávným právním posouzením, jak vyplývá z bodů 178 a 181 tohoto rozsudku. Je tedy třeba ověřit, zda Tribunál tímto postupem provedl

výklad kritéria g), který není v souladu se základními právy zakotvenými v článcích 16 a 17 Listiny, neboť vede k nepřiměřenému zásahu do těchto práv s ohledem na judikaturu Soudního dvora připomenutou v bodě 233 tohoto rozsudku.

253 V tomto ohledu je třeba mít zaprvé za to, že ze stejných důvodů, jako jsou důvody uvedené v bodě 235 tohoto rozsudku, kritérium g) odpovídá legitimnímu cíli, který patří mezi cíle sledované v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky Unie, a sice cíli spočívajícímu ve zvýšení tlaku na vládu Ruské federace, jakož i nákladů na její činnosti prováděné ve snaze narušovat územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, jak Tribunál připomněl v bodech 52, 54, 89 a 122 pátého napadeného rozsudku.

254 Zadruhé z důvodů uvedených v bodech 52 až 55 pátého napadeného rozsudku, které pátý navrhovatel nezpochybňuje, je třeba mít za to, že omezující opatření přijatá na základě kritéria g) nelze považovat za zjevně nepřiměřená ve vztahu k tomuto cíli, jelikož nejsou zjevně nezpůsobilá k jeho dosažení.

255 Zatřetí je třeba zkoumat otázku, zda je zásah do základních práv zakotvených v článcích 16 a 17 Listiny vyplývající z omezujících opatření přijatých na základě kritéria g) nepřiměřený, jelikož zjevně překračuje meze toho, co je k dosažení uvedeného cíle nezbytné.

256 Vzhledem k tak zásadnímu cíli, jako je ukončení agrese vůči nezávislému státu, jakým je Ukrajina, která je v rozporu s mezinárodním právem, a ochrana územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti této třetí země, nelze tento zásah považovat za nepřiměřený a neúnosný natolik, že by zjevně překračoval meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné.

257 Za těchto podmínek nelze mít za to, že by v důsledku výkladu pojmu „vliv“ ve smyslu kritéria g), který Tribunál právem přijal, byl zásah do základních práv pátého navrhovatele vyplývající z omezujících opatření přijatých na základě tohoto kritéria nepřiměřený.

258 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zamítnout.

C. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil v rámci posouzení námitek protiprávnosti kritéria g)

259 Tento oddíl se týká druhé části třetího důvodu kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P a třetího důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P, kterými třetí až pátý navrhovatel zpochybňují posouzení Tribunálu týkající se námitek protiprávnosti kritéria g), které vznesli v prvním stupni na základě článku 277 SFEU.

1. K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

a) Argumentace účastníků řízení

260 V rámci třetího důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P pátý navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když zamítl námitku protiprávnosti kritéria g), kterou před ním tento navrhovatel vznesl.

261 Úvahy Tribunálu v bodě 37 pátého napadeného rozsudku jsou totiž nesprávné, neboť z nich vyplývá, že čl. 215 odst. 2 SFEU umožňuje Radě přijmout omezující opatření vůči všem kategoriím osob, které má v úmyslu zahrnout, i když tyto osoby nemají žádnou vazbu na režim dotyčné třetí země. Tribunál zejména nezohlednil judikaturu, z níž vyplývá opak, a sice rozsudek ze dne 13. března 2012, Tay Za v. Rada (C-376/10 P, EU:C:2012:138), jehož závěry jsou stále platné, navzdory skutečnosti, že omezující opatření dotčená ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, jsou založena na článcích 60 a 301 ES.

262 Pátý navrhovatel dodává, že Unie oba tyto články kreativně využila k tomu, aby mohla přijmout režimy „inteligentních sankcí“ (*smart sanctions*), tj. cílenější a selektivnější opatření, jako je zmrazení finančních prostředků nebo zákaz cestovat pro jednotlivce nebo subjekty, které jsou spojeny s předními představiteli dotyčné třetí země, poskytují těmto představitelům hospodářskou podporu nebo jsou jimi přímo či nepřímo kontrolovány, a proto je mezi těmito jednotlivci či subjekty a touto třetí zemí systematicky vyžadována dostatečná vazba. S cílem stvrdit tuto novou praxi a poskytnout Unii vhodnější právní rámec než oba výše uvedené články Smlouvy o ES zavedla Lisabonská smlouva do unijního práva stávající článek 215 SFEU. Tím členské státy formálně začlenily praxi „inteligentních sankcí“ do textové struktury zakládajících smluv Unie, aniž jakkoli změnily právní stav, jak nesprávně tvrdil Tribunál v bodě 37 pátého napadeného rozsudku.

263 Pátý navrhovatel dodává, že požadavek takové vazby je nutný, aby se zabránilo tomu, že orgány Unie dostanou volnou ruku k ukládání omezujících opatření jakékoli osobě nebo kategorii osob. Přijetím cílených sankcí si Unie zvolila režim spravedlivějších sankcí, který je vyjádřením Unie jako prostoru práv a svobod.

264 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů pátého navrhovatele.

b) Závěry Soudního dvora

265 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku pátý navrhovatel v podstatě tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodě 37 pátého napadeného rozsudku za to, že mohou být omezující opatření na základě čl. 215 odst. 2 SFEU přijata vůči jakékoli osobě, a to i v případě neexistence dostatečné vazby mezi kategorií osob, na něž se tato opatření vztahují, a dotyčnou třetí zemí.

266 V tomto ohledu je třeba připomenout, jak Tribunál právem zdůraznil v bodě 37 pátého napadeného rozsudku, že čl. 215 odst. 2 SFEU stanoví, že Rada může přijmout omezující opatření nejen vůči předním představitelům třetí země a osobám nebo subjektům s nimi spojeným nebo jimi přímo či nepřímo ovládaným, ale též vůči osobám a subjektům, které na vládnoucí režim takové země žádnou vazbu nemají, přičemž unijní právo tuto dvojí možnost stanovilo již před Lisabonskou smlouvou, a to na základě článků 60 a 301 ES, respektive na základě těchto ustanovení a článku 308 ES (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, body 166 a 216; ze dne 13. března 2012, Tay Za v. Rada, C-376/10 P, EU:C:2012:138, body 63 a 64, jakož i ze dne 19. července 2012, Parlament v. Rada, C-130/10, EU:C:2012:472, body 51 až 53 a 73).

267 To však neznamená, že Rada může na základě čl. 215 odst. 2 SFEU přijmout omezující opatření vůči osobám a subjektům, které na tuto zemi nemají objektivní vazbu.

268 Ze znění čl. 215 odst. 2 SFEU totiž vyplývá, jak sám Tribunál připomněl v bodě 37 pátého napadeného rozsudku, že může Rada na základě tohoto ustanovení přijmout omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám a skupinám nebo nestátním subjektům pouze tehdy, je-li to stanoveno rozhodnutím přijatým v souladu s ustanoveními kapitoly 2 hlavy V Smlouvy o EU, jejíž součástí je článek 29 této Smlouvy.

269 V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 29 SEU zmocňuje Radu k přijímání rozhodnutí, která vymezují přístup Unie ke konkrétní otázce zeměpisné nebo tematické povahy, přičemž takový přístup může zahrnovat omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám a skupinám nebo nestátním subjektům. V tomto rámci je Rada díky širokému prostoru pro uvážení a jednomyslnému rozhodování oprávněna vymezit, či dokonce upřesnit předmět omezujících opatření, která Unie přijímá v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 87, 88 a 90, jakož i ze dne 16. října 2025, Timčenko a Timčenko v. Rada, C-805/24 P, EU:C:2025:792, body 20 a 23).

270 Široký prostor pro uvážení, jenž Radě v tomto ohledu přísluší, lze vysvětlit širokou škálou účelů a cílů Unie v této oblasti, jak jsou vyjádřeny v čl. 3 odst. 5 a článku 21 SEU, jakož i ve zvláštních ustanoveních, která se týkají společné zahraniční a bezpečnostní politiky Unie, uvedených zejména v článcích 23 a 24 SEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 88).

271 Konkrétně, jak v podstatě vyplývá z bodu 230 tohoto rozsudku, disponuje Rada širokým prostorem pro uvážení, pokud jde o předmět omezujících opatření přijatých v uvedené oblasti, jakož i o stanovení a rozsah obecných kritérií, na jejichž základě mohou být tato opatření přijata (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. dubna 2015, Anbouba v. Rada, C-605/13 P, EU:C:2015:248, bod 41). Soudní dvůr, který má podle čl. 275 druhého pododstavce ve spojení s čl. 263 čtvrtým pododstavcem SFEU pravomoc posoudit legalitu unijních aktů, kterými se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám a skupinám nebo nestátním subjektům, a tudíž i kritérií pro zařazení na seznam, která jsou v těchto aktech stanovena, z toho vyvodil, že legalita tohoto aktu může být dotčena pouze jeho zjevně nepřiměřenou povahou ve vztahu k cíli, který hodlá příslušný orgán sledovat (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 23. dubna 2013, Gbagbo a další v. Rada, C-478/11 P až C-482/11 P, EU:C:2013:258, bod 57, jakož i ze dne 31. ledna 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 103).

272 Navzdory širokému prostoru pro uvážení, jímž Rada při vymezování předmětu omezujících opatření, která Unie přijímá v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jakož i právních kritérií pro uložení omezujících opatření disponuje, musí však každé rozhodnutí o přijetí takových opatření na základě článku 29 SEU s cílem vyvíjet tlak na třetí zemi, jako je tomu v projednávané věci, definovat a vymezit sledovaný cíl tlaku, jakož i kategorie osob nebo subjektů, na které se tato kritéria mají vztahovat.

273 V tomto rámci musí z takového rozhodnutí podle kritérií, která stanoví, vyplývat objektivní vazba těchto kategorií osob či subjektů na dotyčnou třetí zemi s ohledem na takto definovaný a vymezený cíl. Tyto kategorie musí být zejména stanoveny tak, aby osoby a subjekty, na něž se vztahují, měly na tuto třetí zemi objektivní vazbu a omezující opatření uložená z tohoto titulu byla způsobilá dosáhnout cíle tlaku, který Unie hodlá vyvinout, způsobem, který není zjevně nepřiměřený. Bez takové vazby je kritérium pro zařazení na seznam osob, na něž se taková

opatření vztahují, zjevně nezpůsobilé dosáhnout sledovaného cíle, a proto musí být považováno za protiprávní (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. ledna 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 111).

274 Pokud Rada přijme nařízení na základě čl. 215 odst. 2 SFEU, musí i toto nařízení nutně odrážet takovou vazbu, aniž by bylo možné měnit její rozsah. Jelikož je cílem takového nařízení provést rozhodnutí přijaté v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky na základě článku 29 SEU, zajistit účinnost omezujících opatření, která jsou v něm stanovena, pokud spadají do působnosti Smlouvy o FEU, jakož i zajistit jednotné použití těchto opatření všemi členskými státy, musí se dotyčné nařízení omezit na převzetí zásadní části obsahu rozhodnutí a poskytnutí definic a upřesnění, které se týkají použití omezujících opatření stanovených tímto rozhodnutím, aniž by však mohlo doplnit nová kritéria nebo nová omezující opatření nebo změnit rozsah kritérií a opatření obsažených v uvedeném rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 89 a 90).

275 Tribunál přitom tím, že v bodě 37 pátého napadeného rozsudku uvedl, že je Rada na základě čl. 215 odst. 2 SFEU oprávněna přijmout omezující opatření vůči „jakékoli ‚fyzické nebo právnické osobě', ‚nestátnímu subjektu' nebo jakékoli „skupině" pouze za podmínky, že rozhodnutí přijaté podle hlavy V kapitoly 2 Smlouvy o EU taková opatření stanoví", v podstatě právem připomněl, že přijetí takových omezujících opatření je možné pouze tehdy, existuje-li rozhodnutí přijaté na základě článku 29 SEU. Za těchto podmínek nelze bod 37 pátého napadeného rozsudku vykládat tak, že Tribunál v tomto bodě uvedl, že se Rada mohla při přijímání nařízení na základě čl. 215 odst. 2 SFEU odchýlit od požadavku, podle něhož se kritéria pro zařazení na seznam stanovená v takovém rozhodnutí a převzatá v tomto nařízení musí zaměřit na kategorie osob, skupin a nestátních subjektů, které mají objektivní vazbu na třetí zemi, vůči níž Unie zamýšlí zasáhnout.

276 Nesprávný výklad bodu 37 pátého napadeného rozsudku pátým navrhovatelem je ostatně potvrzen skutečností, že Tribunál v bodě 41 tohoto rozsudku, který tento navrhovatel nezpochybňuje, zdůraznil skutečnost, že pokud jde o kritérium g), existuje mezi podnikateli, na něž se toto kritérium vztahuje, a dotyčnou třetí zemí, tj. Ruskou federací přinejmenším nepřímá vazba, jelikož se uvedené kritérium týká mimo jiné kategorie fyzických osob zapojených do určitých hospodářských odvětví, která vládě Ruské federace poskytují značné zdroje příjmů, které jí umožňují pokračovat v politice destabilizace a agrese vůči Ukrajině.

277 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba třetí důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zamítnout.

2. Ke druhé části třetího důvodu kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P

a) Argumentace účastníků řízení

278 V rámci druhé části třetího důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P třetí navrhovatel tvrdí, že i za předpokladu, že by „značné zdroje příjmů" uvedené v kritériu g) musely pocházet z hospodářských odvětví, a nikoli od předních podnikatelů, dopustil se Tribunál v bodě 101 a následujících třetího napadeného rozsudku nesprávného právního posouzení, když zamítl jeho námitku protiprávnosti tohoto kritéria.

279 Tribunál totiž provedl „objektivní“ výklad uvedeného kritéria, který Radě umožnil přijmout omezující opatření vůči předním podnikatelům pouze z toho důvodu, že vykonávají činnost v hospodářském odvětví, které poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, bez ohledu na individuální jednání a přínos těchto osob. Takové chápání kritéria g) je přitom v rozporu s obecnou zásadou, podle níž s ohledem na cíl a dosah režimu omezujících opatření Unie musí taková opatření směřovat ke změně jednání dotčených jednotlivců. V projednávané věci totiž přední podnikatelé, na něž se vztahují omezující opatření, nebyli schopni určit, jakým způsobem by měli změnit své jednání, aby již nepodléhali těmto opatřením.

280 V rámci této druhé části třetího navrhovatel dále tvrdí, že Rada v rozporu se zásadou právní jistoty předem a jasně nedefinovala hospodářské odvětví, v němž měl vykonávat činnost.

281 Čtvrtý navrhovatel rovněž v rámci druhé části třetího důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když ve čtvrtém napadeném rozsudku zamítl námitku protiprávnosti kritéria g), kterou před ním vznesl. Posouzení provedené tímto soudem v bodech 87, 89 a 90 tohoto rozsudku totiž opomíjí skutečnost, na niž přitom čtvrtý navrhovatel před Tribunálem poukazoval, že podle čl. 215 odst. 2 SFEU musí mít kritérium pro zařazení na seznam, jako je kritérium g), za cíl vyvolat změny v jednání osob, na něž se vztahují omezující opatření, a nikoli z těchto osob činit „vedlejší oběti“. Rada tedy může na základě tohoto ustanovení přijmout pouze omezující opatření, která by mohla srozumitelným a realistickým způsobem změnit jednání dotyčné osoby.

282 Výklad pojmu „vliv“ podnikatelů, na něž se vztahuje kritérium g), tak jak jej provedl Tribunál, a sice relativní význam, který tito podnikatelé musí mít v hospodářském odvětví, které poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, přitom vede k situaci, v níž dotyčné osoby podléhají omezujícím opatřením kvůli tomu, kým jsou, a nikoli kvůli tomu, co dělají nebo by měly dělat, takže individuální jednání ani přínos těchto osob nejsou zohledněny.

283 Čtvrtý navrhovatel rovněž upřesňuje, že i když skutečnost, že přední podnikatel ve smyslu kritéria g) odstoupí z funkce nebo prodá své podíly v podniku, nad kterým vykonává kontrolní pravomoc, jistě umožňuje zrušit omezující opatření, jež se na tohoto podnikatele vztahují, není mu zřejmé, jakým způsobem by Ruská federace utrpěla v důsledku toho, že taková osoba byla nucena opustit dotyčné hospodářské odvětví, ani v čem by tato skutečnost přispěla k dosažení cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky Unie.

284 Rada, podporovaná Českou republikou, Lotyšskou republikou a Komisí ve věci C-35/24 P, zpochybňuje opodstatněnost argumentů třetího a čtvrtého navrhovatele.

b) Závěry Soudního dvora

285 Úvodem je třeba konstatovat, že jak již bylo uvedeno v bodě 126 tohoto rozsudku, argumentace, kterou třetí a čtvrtý navrhovatel předložili podpůrně na podporu druhé části třetího důvodu svých kasačních opravných prostředků, musí být vykládána ve spojení s argumentací, kterou uvedli v rámci první části těchto důvodů a která je shrnuta v bodech 94 a 96 tohoto rozsudku.

286 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že třetí a čtvrtý navrhovatel touto druhou částí Tribunálu v podstatě vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 104 až 109 třetího napadeného rozsudku a v bodech 87 až 92 čtvrtého napadeného rozsudku rozhodl, že kritérium g) není protiprávní.

287 Konkrétně mají tito navrhovatelé za to, že vliv podnikatelů v hospodářských odvětvích, v nichž vykonávají činnost, nelze stavět na roveň osobnímu jednání nebo alespoň ne osobnímu jednání, které by bylo dostatečně definováno, aby těmto podnikatelům umožnilo změnit jednání tak, aby již nebyli dotčeni omezujícími opatřeními. Skutečnost, že se musí jednat o osobní povahu jednání, podle třetího navrhovatele vyplývá ze samotného cíle a dosahu režimu omezujících opatření Unie nebo podle čtvrtého navrhovatele z čl. 215 odst. 2 SFEU, přičemž takové jednání může být dostatečně definováno pouze tehdy, pokud dotčené osoby – i když nemají osobní vazbu na vládu Ruské federace – samy poskytují této vládě značné zdroje příjmů. Vzhledem k tomu, že Tribunál takový výklad kritéria g) v bodě 70 třetího napadeného rozsudku a v bodě 57 čtvrtého napadeného rozsudku odmítl, měl vyhovět jejich námitce protiprávnosti.

288 Dále je třeba úvodem poukázat na to, že pokud třetí navrhovatel vytýká Radě, že porušila zásadu právní jistoty tím, že předem a jasně nedefinovala hospodářské odvětví, v němž měl vykonávat činnost, je třeba připomenout, že v souladu s čl. 56 prvním pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie musí kasační opravný prostředek směřovat proti rozhodnutí Tribunálu. Argumenty kasačního opravného prostředku, které nekritizují rozsudek Tribunálu v návaznosti na návrh na zrušení rozhodnutí, ale rozhodnutí, jehož zrušení bylo navrhováno před Tribunálem, jsou tedy zjevně nepřípustné (rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Inpost Paczkomaty v. Komise, C-431/19 P a C-432/19 P, EU:C:2020:1051, bod 108 a citovaná judikatura).

289 S ohledem na tyto úvodní poznámky je třeba připomenout, že jak vyplývá z bodu 271 tohoto rozsudku, legalita kritéria, které je základem pro uložení omezujících opatření, může být dotčena pouze jeho zjevně nepřiměřenou povahou ve vztahu k cíli, který hodlá příslušný orgán sledovat. Konkrétně kritérium pro zařazení na seznam osob, na něž se vztahují omezující opatření vůči třetí zemi, nelze považovat za protiprávní, jelikož se týká kategorií osob nebo subjektů, které mají na dotčenou třetí zemi objektivní, byť nepřímou, vazbu.

290 Jak Komise v podstatě uvedla na jednání před Soudním dvorem a jak uvedla generální advokátka v bodě 86 svého stanoviska ve věci C-711/23 P, jakož i v bodě 83 svého stanoviska ve věci C-35/24 P, jelikož zejména z důvodu existence takové vazby není kritérium pro zařazení na seznam zjevně nepřiměřené ve vztahu ke sledovanému cíli, nemůže způsob, jakým se tato vazba promítá do základních prvků tohoto kritéria, zpochybnit platnost uvedeného kritéria.

291 V projednávané věci Tribunál v bodech 107 a 108 třetího napadeného rozsudku ve spojení s jeho body 66 a 67 a v bodech 90 a 91 čtvrtého napadeného rozsudku ve spojení s jeho bodem 54 právem rozhodl, že kritérium g) ukazuje na „logickou“, a tudíž objektivní vazbu mezi jednak jeho zaměřením na významné podnikatele v hospodářských odvětvích, v nichž vykonávají činnost a která poskytují značné příjmy vládě Ruské federace, a jednak cílem spočívajícím ve zvýšení tlaku vyvíjeného na tuto třetí zemi, jakož i nákladů na její činnosti. Jak Tribunál právem uvedl v bodě 108 třetího napadeného rozsudku a v bodě 91 čtvrtého napadeného rozsudku, kritérium g) se odkazem na tyto podnikatele vztahuje na osoby, vůči nimž jsou přijata dotčená omezující opatření, jejichž účinek spočívá ve zvýšení nákladů na činnosti Ruské federace na Ukrajině vzhledem k významu, který tato odvětví mají pro ruské hospodářství.

292 Z výše uvedených úvah vyplývá, že se kritérium g) zaměřuje na kategorie osob či subjektů, které mají objektivní vazbu na vládu Ruské federace, takže se jeví jako způsobilé k dosažení cíle uvedeného v předchozím bodě, a nelze jej proto považovat za protiprávní.

293 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že Tribunál právem rozhodl, že kritérium g) není stiženo protiprávností.

294 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhou část třetího důvodu kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P zamítnout.

D. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil při posouzení zásady rovného zacházení

1. Argumentace účastníků řízení

295 V první části čtvrtého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P druhý navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodech 135, 137 a 138 druhého napadeného rozsudku porušil zásadu rovného zacházení. V souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva měl Soudní dvůr zohlednit nejen znění kritéria g), ale také důsledky jeho použití v praxi ze statistického hlediska. V projednávané věci je přitom všech 43 osob určených na základě tohoto kritéria ruskými státními příslušníky nebo občany a bylo s nimi zacházeno nepříznivě z důvodu jejich státní příslušnosti.

296 Na rozdíl od toho, co uvedl Tribunál, takové nerovné zacházení nemůže být zmírněno zásadou legality uvedenou v bodě 138 druhého napadeného rozsudku. V opačném případě by zásada rovného zacházení ztratila smysl, neboť by nebylo možné prokázat jakoukoli nerovnost v rámci omezujících opatření, což by zbavilo osoby, na něž se tato opatření vztahují, jakékoli možnosti nápravy.

297 V rámci pátého důvodu uplatněného na podporu kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P třetí a čtvrtý navrhovatel tvrdí, že Tribunál v bodech 143 až 145 třetího napadeného rozsudku, jakož i v bodech 124 až 131 čtvrtého napadeného rozsudku porušil zásadu rovného zacházení. Z judikatury Soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva totiž vyplývá, že při rozhodování o tvrzeních o nerovném zacházení musí soud, jako je Tribunál, zkoumat nejen znění dotčeného kritéria pro zařazení na seznam, ale rovněž způsob, jakým je toto kritérium v praxi uplatňováno, a za tímto účelem posoudit dostupné statistiky. Na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál, tedy není důležité, že se kritérium g) netýká státní příslušnosti určených osob a že Rada může na základě tohoto kritéria určit fyzické osoby jakékoli státní příslušnosti. Všech 43 osob určených na základě kritéria g) ke dni 5. června 2023, nebo alespoň 34 osob určených na základě tohoto kritéria ke dni vyhlášení třetího a čtvrtého napadeného rozsudku, je totiž ruskými občany. Tím, že Tribunál neposoudil konkrétní důsledky použití kritéria g) Radou, neprovedl úplný přezkum legality tohoto kritéria.

298 Třetí a čtvrtý navrhovatel se opírají o skutečnosti obdobné těm, které jsou shrnuty v bodě 296 tohoto rozsudku, na podporu tvrzení, že tyto úvahy nejsou zpochybněny zásadou legality, na kterou odkazuje Tribunál v bodě 145 třetího napadeného rozsudku a v bodě 129 čtvrtého napadeného rozsudku.

299 Rada, podporovaná Českou republikou, Lotyšskou republikou a Komisí ve věci C-35/24 P, zpochybňuje opodstatněnost argumentů druhého a čtvrtého navrhovatele.

2. Závěry Soudního dvora

300 Druhý až čtvrtý navrhovatel Tribunálu v podstatě vytýkají, že se v bodech 137 a 138 druhého napadeného rozsudku, v bodech 143 až 145 třetího napadeného rozsudku, jakož i v bodech 124 až 131 čtvrtého napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení při posuzování otázky, zda Rada porušila zásadu rovného zacházení tím, že přijala omezující opatření vůči předním podnikatelům ve smyslu kritéria g).

301 V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada rovného zacházení, jak je rovněž zakotvena v článku 20 Listiny, je obecnou zásadou unijního práva, která vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové odlišení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 30. listopadu 2023, MG v. EIB, C-173/22 P, EU:C:2023:932, bod 45 a citovaná judikatura).

302 Je třeba rovněž zdůraznit, že jak vyplývá z bodu 271 tohoto rozsudku, Rada disponuje při vymezování předmětu omezujících opatření, kritérií pro zařazení na seznam a kategorií osob, na něž se tato kritéria vztahují, širokým prostorem pro uvážení a že legalita opatření přijatého v oblasti omezujících opatření může být dotčena pouze jeho zjevně nepřiměřenou povahou ve vztahu k cíli, který hodlá tento orgán sledovat, přičemž tato judikatura se rovněž vztahuje na zásadu rovného zacházení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 132, a ze dne 25. června 2020, VTB Bank v. Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, bod 70).

303 V projednávané věci, jak Tribunál právem rozhodl v bodě 137 druhého napadeného rozsudku, v bodě 144 třetího napadeného rozsudku a v bodě 127 čtvrtého napadeného rozsudku, se kritérium g) bez rozdílu vztahuje na přední podnikatele, kteří vykonávají činnost v hospodářských odvětvích, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, aniž mezi těmito podnikateli rozlišuje na základě jakéhokoli kritéria, jako je kritérium státní příslušnosti. Za těchto podmínek nelze mít za to, že s osobami, které mají ruskou státní příslušnost, je s ohledem na znění kritéria g) a v rámci jeho použití zacházeno jinak než s osobami s jinou státní příslušností.

304 Je pravda, že podmínka, podle níž musí přední podnikatelé, na něž se vztahuje kritérium g), vykonávat činnost v těchto hospodářských odvětvích, znamená, že v naprosté většině případů mají tito podnikatelé ruskou státní příslušnost. To však logicky vyplývá ze skutečnosti, že jak je patrné z bodů 273 a 275 tohoto rozsudku, jakož i v podstatě z bodů 79 až 83 druhého napadeného rozsudku, z bodů 66 až 70, 107 a 108 třetího napadeného rozsudku, jakož i z bodů 54 až 57, 90 a 91 čtvrtého napadeného rozsudku, kritérium g) spadá do rámce opatření, jejichž cílem je vyvíjet tlak na vládu Ruské federace – aby ukončila činnosti destabilizující Ukrajinu a agresi vůči ní – prostřednictvím osob a subjektů, které jsou na vládu Ruské federace objektivně navázány, jako jsou přední podnikatelé.

305 Kromě toho z bodů 285 až 294 tohoto rozsudku vyplývá, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 106 až 109 třetího napadeného rozsudku a v bodech 89 až 92 čtvrtého napadeného rozsudku za to, že kritérium g) není protiprávní, jelikož není zjevně nepřiměřené ve vztahu ke sledovaným cílům. Tyto úvahy jsou *mutatis mutandis* použitelné na otázku, zda omezující opatření přijatá na základě kritéria g) nejsou v rozporu se zásadou rovného zacházení, a to i ve věci C-704/23 P.

306 Ze tří předchozích bodů tedy vyplývá, jak Tribunál právem rozhodl v bodě 137 druhého napadeného rozsudku, v bodě 144 třetího napadeného rozsudku a v bodě 127 čtvrtého napadeného rozsudku, že skutečnost, že se omezující opatření na základě kritéria g) převážně vztahují na přední podnikatele ruské státní příslušnosti, nemůže vést k závěru, že Rada přijetím a použitím tohoto kritéria porušila zásadu rovného zacházení.

307 Jak Tribunál uvedl v bodě 139 druhého napadeného rozsudku a v bodě 128 čtvrtého napadeného rozsudku, široký prostor pro uvážení, kterým Rada disponuje při určování předních podnikatelů, na něž se mohou vztahovat omezující opatření na základě kritéria g), nelze vykládat jako porušení zásady rovného zacházení (obdobně viz rozsudek ze dne 25. června 2020, VTB Bank v. Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, bod 70).

308 Konečně, jak Tribunál v podstatě právem rozhodl v bodě 138 druhého napadeného rozsudku, v bodě 145 třetího napadeného rozsudku a v bodě 129 čtvrtého napadeného rozsudku, nelze Radě s ohledem na její široký prostor pro uvážení a legalitu kritéria g) z hlediska zásady rovného zacházení vytýkat, že tuto zásadu porušila z důvodu, že omezující opatření, která přijala, se nevztahují na všechny fyzické osoby, které by mohly splňovat podmínky stanovené tímto kritériem.

309 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba první část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, jakož i pátý důvod kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P zamítnout.

E. K důvodům kasačních opravných prostředků vycházejícím z nesprávného právního posouzení a zkreslení skutkových okolností a důkazů, kterých se dopustil Tribunál, pokud jde o otázku, zda byly ve vztahu k pěti navrhovatelům splněny základní prvky kritéria g)

310 Tento oddíl se zabývá důvody kasačních opravných prostředků pěti navrhovatelů, které vycházejí z nesprávných právních posouzení a zkreslení skutkových okolností a důkazů, kterými je v každém z pěti napadených rozsudků stiženo posouzení Tribunálu směřující k určení, zda se Rada dopustila nesprávných posouzení, když měla za to, že základní prvky kritéria g) jsou s ohledem na tyto skutkové okolnosti a důkazy ve vztahu k těmto navrhovatelům naplněny, a když uvedené navrhovatele v odůvodnění omezujících opatření, jež se na ně vztahují, kvalifikovala jako „přední podnikatele […], kteří jsou zapojeni do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“.

311 Konkrétně se jedná o první část druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, třetí výtku první části a první výtku druhé části prvního důvodu, jakož i o druhý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, první důvod, jakož i čtvrtou až šestou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, první až třetí část prvního důvodu, jakož i první část a druhou výtku druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P a konečně pátý, šestý a osmý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P.

312 První část těchto důvodů kasačních opravných prostředků a argumentů v zásadě vychází z údajných nesprávných právních posouzení a zkreslení, kterých se měl Tribunál dopustit při posuzování otázky, zda odvětví, v němž druhý až pátý navrhovatel působí nebo působili, poskytuje „značné zdroje příjmů“ vládě Ruské federace ve smyslu kritéria g). Druhá část uvedených důvodů kasačních opravných prostředků a argumentů v zásadě vychází z údajných nesprávných právních

posouzení a zkreslení, kterých se měl Tribunál dopustit při posuzování otázky, zda je druhý navrhovatel „předním“ podnikatelem ve smyslu tohoto kritéria a zda jsou první a pátý navrhovatel „zapojeni“ do hospodářského odvětví ve smyslu uvedeného kritéria.

313 Je třeba upřesnit, že jelikož se, jak vyplývá z bodu 162 tohoto rozsudku, některé argumenty předložené prvním navrhovatelem na podporu prvního důvodu jeho kasačního opravného prostředku týkají jak právní kvalifikace skutkového stavu, tak výkladu pojmu „vliv“ ve smyslu kritéria g), byly všechny tyto argumenty, zejména argumenty týkající se kvalifikace skutkového stavu, již posouzeny v bodech 166 až 186 tohoto rozsudku.

1. K údajným nesprávným právním posouzením a zkreslením, kterých se měl Tribunál dopustit při posuzování otázky, zda hospodářská odvětví, v nichž druhý až pátý navrhovatel působí nebo působili, poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace

314 V rámci první výtky druhé části prvního důvodu, jakož i druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, prvního důvodu, jakož i čtvrté až šesté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, první až třetí části prvního důvodu, jakož i první části a druhé výtce druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P a konečně pátého a šestého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P, druhý až pátý navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávných právních posouzení, či dokonce zkreslení skutkového stavu a důkazů při posuzování otázky, zda hospodářská odvětví, v nichž tito navrhovatelé působí nebo působili, poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

315 Druhý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a první část prvních důvodů kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P, kterými druhý až čtvrtý navrhovatel vytýkají Tribunálu, že nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, budou vzhledem k vzájemné souvislosti posouzeny společně v první části tohoto pododdílu. Druhá část uvedeného pododdílu se bude zabývat ostatními argumenty uvedenými v předchozím bodě.

a) Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a první části prvních důvodů kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P

1) Argumentace účastníků řízení

316 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P druhý navrhovatel Tribunálu vytýká, že nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, když nahradil posouzení a úvahy Rady uvedené v odůvodnění druhých sporných aktů o ponechání na seznamech vlastním posouzením a úvahami. V tomto odůvodnění totiž Rada na podporu závěru, že druhý navrhovatel splňuje základní prvky kritéria g), uvedla, že společnost Yandex „[p]ro vládu Ruské federace představuje zdroj vysokých příjmů z daní“, což znamená, že za „značné zdroje příjmů“ považovala daňové odvody společnosti Yandex, a nikoli příjmy z hospodářského odvětví, v němž tato společnost působí, které ostatně v uvedeném odůvodnění nebyly zmíněny. V bodech 96 až 108 druhého napadeného rozsudku přitom Tribunál neověřil, zda se Rada v tomto ohledu dopustila nesprávného posouzení. Neověřil ani na rozdíl od toho, co uvedl v bodech 82 a 83 tohoto rozsudku, zda zdroje příjmů, které vládě Ruské federace plynou z celého hospodářského odvětví, v němž druhý navrhovatel působí, a nikoli pouze z činnosti společnosti Yandex, lze považovat za „značné“ ve smyslu kritéria g).

317 V rámci první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P třetí navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodech 69 až 74, 81 až 83 a 98 třetího napadeného rozsudku nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, když posouzení a odůvodnění Rady nahradil vlastním posouzením a odůvodněním. Zatímco se tento orgán jak v odůvodněních ke sporným aktům, tak prostřednictvím důkazů předložených Tribunálu snažil prokázat, že společnost MMK díky daním, které odvádí, poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, aniž se zabýval hospodářským odvětvím, v němž tato společnost působí, nebo ověřil, zda toto odvětví představuje takový zdroj příjmů samo o sobě, Tribunál neověřil, zda se uvedený orgán mohl platně omezit na takové důvody, a vycházel z dalších skutečností, které v uvedených odůvodněních nebyly uvedeny, aby dospěl k závěru, že dotyčné hospodářské odvětví, které ostatně v uvedených odůvodněních ani nebylo zmíněno, poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

318 V rámci první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P čtvrtý navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodech 56 až 61, jakož i v bodech 69 až 74 čtvrtého napadeného rozsudku nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, když posouzení a odůvodnění Rady nahradil vlastním posouzením a odůvodněním. Zatímco se Rada jak v odůvodněních ke spornému rozhodnutí a spornému nařízení, tak prostřednictvím důkazů předložených Tribunálu snažila prokázat, že společnost Uralchem díky svému hospodářského významu poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, avšak se nezabývala hospodářským odvětvím, v němž tato společnost působí, nebo ověřila, zda toto odvětví představuje takový zdroj příjmů samo o sobě, Tribunál neposoudil, zda se tento orgán mohl omezit na takové odůvodnění. Z bodu 74 čtvrtého napadeného rozsudku kromě toho vyplývá, že Tribunál vycházel z dalších skutečností, které v těchto odůvodněních nebyly uvedeny, aby dospěl k závěru, že dotyčné hospodářské odvětví poskytovalo značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

319 Rada má za to, že druhý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P je nepřípustný, jelikož je argumentace druhého navrhovatele nejasná a obsahuje novou výtku, která nebyla uplatněna před Tribunálem, a sice výtku vycházející z toho, že tento orgán v odůvodnění druhých sporných aktů o ponechání na seznamech nezmínil hospodářská odvětví.

320 Rada má dále za to, že většina tvrzení uvedených na podporu prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P je nepřípustná, jelikož vyzývají Soudní dvůr, aby se vyjádřil ke skutkovým otázkám, jakož i k posouzení důkazů předložených Tribunálu.

321 Ve zbývající části Rada, podporovaná Českou republikou, Lotyšskou republikou a Komisí ve věci C-35/24 P, zpochybňuje opodstatněnost argumentů druhého až čtvrtého navrhovatele.

2) Závěry Soudního dvora

i) K přípustnosti druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P

322 Pokud jde v první řadě o přípustnost druhého důvodu uplatněného druhým navrhovatelem na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, je třeba s ohledem na judikaturu Soudního dvora připomenutou v bodě 157 tohoto rozsudku konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí Rada, není tento důvod nejasný. Druhý navrhovatel totiž Tribunálu s požadovanou jasností a přesností vytýká, že nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, když nahradil posouzení

a úvahy Rady uvedené v odůvodnění druhých sporných aktů o ponechání na seznamech vlastním posouzením a úvahami, pokud jde o otázku, zda hospodářské odvětví, v němž tento navrhovatel vykonává činnost, poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

323 I když je pravda, že uvedený navrhovatel v rámci uvedeného důvodu uvádí, že Rada v tomto odůvodnění neurčila hospodářské odvětví, v němž měl vykonávat činnost, je třeba zdůraznit, že tentýž navrhovatel z tohoto pouhého konstatování nevyvozuje žádné právní důsledky, takže toto konstatování nemůže mít dopad na přípustnost druhého důvodu jeho kasačního opravného prostředku.

324 Ve druhé řadě, pokud Rada zpochybňuje přípustnost první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P, je třeba uvést, že touto částí se čtvrtý navrhovatel nesnaží zpochybnit posouzení skutkových okolností a důkazů Tribunálem. Tento navrhovatel totiž tomuto soudu vytýká, že nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, když posouzení skutkového stavu a odůvodnění Rady nahradil vlastním posouzením a odůvodněním, což představuje právní otázku, která může být předmětem přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 47, jakož i ze dne 29. června 2010, Komise v. Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, body 67 a 68).

325 Z toho vyplývá, že druhý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P a první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P jsou přípustné.

ii) K věci samé

326 Druhý až čtvrtý navrhovatel Tribunálu v podstatě vytýkají, že ve druhém až čtvrtém napadeném rozsudku nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, když důvody uvedené Radou v příslušných odůvodněních k aktům, jejichž zrušení tito navrhovatelé požadovali, nahradil vlastními důvody. Zatímco se totiž Rada při konstatování, že jsou uvedení navrhovatelé zapojeni do hospodářského odvětví, které poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, opírala o daňové zatížení a hospodářský význam společností, v nichž tíž navrhovatelé působí, Tribunál neověřil opodstatněnost této části odůvodnění a vycházel z jiných důvodů než Rada.

327 V tomto ohledu je třeba připomenout, že účinnost soudní kontroly zaručená v článku 47 Listiny vyžaduje mimo jiné, aby se unijní soud ujistil o tom, zda se rozhodnutí, které se dotyčné osoby nebo subjektu osobně dotýká, opírá o dostatečně pevný skutkový základ. Je proto třeba ověřit skutečnosti uváděné ve shrnutí důvodů, ze kterých toto rozhodnutí vychází, tak, aby se soudní přezkum neomezoval na abstraktní posouzení pravděpodobnosti uváděných důvodů, ale aby se zaměřil na otázku, zda jsou tyto důvody, nebo alespoň jeden z nich, který sám o sobě postačuje k odůvodnění uvedeného rozhodnutí, podložené. Unijní soud musí v rámci tohoto přezkumu za tímto účelem případně vyzvat příslušný unijní orgán, aby předložil důvěrné i nedůvěrné informace a důkazy, které jsou pro takový přezkum relevantní. I když se nevyžaduje, aby tento orgán předložil unijnímu soudu všechny informace a důkazy, jež se týkají důvodů uvedených v aktu, jehož zrušení je požadováno, je třeba, aby předložené informace a důkazy podporovaly důvody použité proti dotyčné osobě (rozsudek ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, body 64, 65 a 67, jakož i citovaná judikatura).

328 Pokud jde o věci C-704/23 P, C-711/23 P a C-35/24 P, je třeba konstatovat, že všechna odůvodnění obsažená v aktech, jejichž zrušení je druhým až čtvrtým navrhovatelem požadováno, uvádějí, že tito navrhovatelé jsou předními podnikateli zapojenými do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. V rámci soudního přezkumu legality těchto aktů měl tedy Tribunál v souladu s výkladem kritéria g), jak vyplývá zejména z bodu 125 tohoto rozsudku, a podle judikatury Soudního dvora připomenuté v předchozím bodě, mimo jiné ověřit, do jakého hospodářského odvětví či jakých hospodářských odvětví je každý z těchto navrhovatelů zapojen a zda toto či tato odvětví poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, a v tomto ohledu posoudit důkazy předložené Radou a projednávané před ním.

329 Přitom právě tak Tribunál učinil v bodech 96 až 109 druhého napadeného rozsudku, bodech 79 až 98 třetího napadeného rozsudku, jakož i v bodech 67 až 82 čtvrtého napadeného rozsudku. Za těchto podmínek nelze Tribunálu vytýkat, že důvody Rady nahradil vlastními důvody a tím nedodržel rozsah svého soudního přezkumu.

330 Pokud druhý až čtvrtý navrhovatel Tribunálu vytýkají, že se neomezil na ověření, zda se Rada dopustila nesprávného posouzení, když z údajů týkajících se daňového zatížení a hospodářského významu společností, v nichž tito navrhovatelé působí, uvedených v odůvodněních k aktům, jejichž zrušení požadovali, vyvodila, že dotyčná hospodářská odvětví poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, nebo že v tomto ohledu zohlednil další skutečnosti, které z těchto odůvodnění nevyplývají, je třeba mít za to, že se tyto údaje nutně nevztahují k části kritéria g) týkající se značné povahy zdrojů příjmů poskytovaných hospodářským odvětvím, ale mohou se vztahovat, jak vyplývá z bodů 168 a 192 tohoto rozsudku, k části tohoto kritéria, jež se týká předního postavení dotyčného podnikatele.

331 Rada každopádně nebyla povinna, jak vyplývá z judikatury Soudního dvora připomenuté v bodě 327 tohoto rozsudku, předkládat unijnímu soudu všechny informace a důkazy týkající se důvodů uvedených v aktu, jehož zrušení je požadováno, jelikož se tento soud v rámci soudního přezkumu musí toliko ujistit, že informace a důkazy, které mu byly předloženy, dostatečně podporují důvody uplatněné vůči dotyčné osobě.

332 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, jakož i první část prvního důvodu kasačních opravných prostředků ve věcech C-711/23 P a C-35/24 P zamítnout.

b) K první výtce druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, ke druhé části prvního důvodu a čtvrté až šesté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P, ke druhé a třetí části prvního důvodu, k první části a druhé výtce druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P, jakož i k pátému a šestému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

i) K první výtce druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P

– *Argumentace účastníků řízení*

333 V rámci první výtky druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P druhý navrhovatel tvrdí, že Tribunál v jeho případě nesprávně použil pojem „značné zdroje příjmů“. Zatímco Tribunál v bodech 82 a 83 druhého napadeného rozsudku uvedl, že pro účely použití kritéria g) je třeba zohlednit příjmy z hospodářských odvětví, v nichž přední

podnikatel vykonává činnost, v bodech 98 až 103 tohoto rozsudku vycházel z údajů týkajících se pouze společnosti Yandex, aby na základě jediného zkresleného důkazu vyvodil, že hospodářské odvětví, v němž společnost Yandex působí, poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. Tribunál tím rovněž obrátil důkazní břemeno a konstatoval skutkové okolnosti bez jakéhokoli relevantního důkazu.

334 Rada má za to, že se druhý navrhovatel touto výtkou snaží zpochybnit posouzení důkazů provedené Tribunálem, a nikoli vznést právní otázku, takže musí být uvedená výtka prohlášena za nepřípustnou. Rada dále zpochybňuje opodstatněnost argumentů tohoto navrhovatele.

– *Závěry Soudního dvora*

335 Pokud jde o přípustnost první výtky druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí Rada, se druhý navrhovatel nesnaží zpochybnit posouzení důkazů Tribunálem, ale vytýká tomuto soudu, že se dopustil nesprávného právního posouzení tím, že se bez ohledu na výklad kritéria g) provedený v bodech 82 a 83 druhého napadeného rozsudku omezil na ověření, zda společnost Yandex poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, zatímco se takové ověření mělo týkat celého hospodářského odvětví, v němž tato společnost působí, a zároveň zkreslil jediný důkaz týkající se tohoto odvětví. Zkreslení důkazů je přitom v souladu s judikaturou Soudního dvora uvedenou v bodě 158 tohoto rozsudku právní otázkou, která spadá do pravomoci Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

336 K věci samé je třeba uznat, jak tvrdí druhý navrhovatel a jak sám Tribunál připouští v bodě 103 druhého napadeného rozsudku, že aby Tribunál mohl v tomto bodě, jakož i v bodech 107 a 108 tohoto rozsudku konstatovat, že ruské odvětví informačních a komunikačních technologií poskytovalo značné zdroje příjmů vládě Ruské federace ve smyslu kritéria g), vycházel v bodech 98 až 106 uvedeného rozsudku především z údajů týkajících se nikoli tohoto hospodářského odvětví jako celku, nýbrž pouze společnosti Yandex.

337 Je však třeba zdůraznit, že údaje týkající se podniku mohou za určitých okolností poskytnout relevantní informaci pro účely posouzení značné povahy zdrojů příjmů, které pro dotyčný stát představuje hospodářské odvětví, v němž tento podnik působí, zejména pokud je uvedený podnik jedním z nejvýznamnějších v daném odvětví a příjmy, které dotyčný podnik tomuto státu poskytuje, jsou již značné samy o sobě.

338 V projednávané věci Tribunál v bodech 98 až 102 druhého napadeného rozsudku konstatoval, že Yandex je společností provozující hlavní internetový vyhledávač v Rusku, obdobu Googlu v této zemi, je kótována na burze Nasdaq, má k dispozici více než 100 milionů uživatelů měsíčně, dosahuje obratu odhadovaného na 500 miliard ruských rublů (přibližně 6 miliard eur), působí v odvětví, které má z hlediska růstu strategický význam, a přispívá k různým odvětvím ruského hospodářství jako ekosystém sloužící desítkám milionů spotřebitelů a podniků v Rusku.

339 Tribunál tedy konstatoval, že společnost Yandex, jakožto přední podnik ruského odvětví informačních a komunikačních technologií a jakožto hnací síla expanze tohoto odvětví, působí v hospodářském odvětví, které se vyznačuje exponenciálním růstem, nabízí širokou škálu služeb a výrobků a má velmi početnou klientelu a uživatelskou základnu. V bodě 103 druhého napadeného rozsudku z toho vyvodil, že takové odvětví musí být „nutně“ považováno za odvětví poskytující značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. Toto posouzení dále v bodech 103 a 106 tohoto rozsudku podpořil číselnými údaji dokládajícími význam ruského odvětví

informačních a komunikačních technologií z hlediska hrubého domácího produktu (HDP) a zaměstnanců, jakož i skutečností, že daně z činností a toků v tomto odvětví musí být zohledněny jako nepřímo přispívající ke značným příjmům této vlády.

340 Při přijímání takových úvah tedy Tribunál vycházel ze souboru dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů, které zejména na základě údajů týkajících se hlavní společnosti působící v uvedeném odvětví umožňovaly prokázat, že Rada mohla mít právem za to, že dotyčné odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

341 Za těchto podmínek, aniž je nutné zkoumat údajné zkreslení čistě podpůrného důkazu uvedeného v bodě 103 druhého napadeného rozsudku, nemůže druhý navrhovatel platně tvrdit, že Tribunál vycházel pouze z tohoto důkazu, a že tím obrátil důkazní břemeno.

342 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba první výtku druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P zamítnout.

ii) Ke druhé části prvního důvodu, jakož i čtvrté až šesté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P

– *Argumentace účastníků řízení*

343 V rámci druhé části prvního důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P třetí navrhovatel tvrdí, že Tribunál zejména v bodech 86 a 88 třetího napadeného rozsudku zkreslil důkazy a nahradil posouzení Rady vlastním posouzením, když použil důkazy poskytnuté tímto orgánem ke konstatování, že dotčené hospodářské odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, ačkoli se tyto důkazy vztahovaly k výši daní odvedených společností, v níž tento navrhovatel působí, a sice společností MMK, jakož i k jejímu postavení a významu v tomto odvětví.

344 Na podporu čtvrté části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku třetí navrhovatel uvádí, že Tribunál zkreslil skutkové okolnosti a důkazy, které mu byly předloženy, což jej vedlo k obrácení důkazního břemene, které by za normálních okolností nesla Rada. Tribunál totiž v bodě 81 třetího napadeného rozsudku uvedl, že příjmy, které je třeba zohlednit pro účely použití kritéria g), jsou příjmy z hospodářských odvětví, v nichž přední podnikatel vykonává činnost, kdežto v bodech 86 až 89 tohoto rozsudku vycházel z údajů týkajících se pouze společnosti MMK a v bodě 90 uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že ruské metalurgické odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. V bodech 86 a 93 téhož rozsudku byl v souvislosti s tímto závěrem posouzen jediný důkaz, který však není relevantní, neboť se týká budoucích očekávání Ruské federace v oblasti příjmů z daní.

345 Rada každopádně nepředložila žádný důkaz umožňující prokázat, že zdroje příjmů, které vláda Ruské federace získává z metalurgického odvětví, jsou ve srovnání s veškerými rozpočtovými příjmy této vlády skutečně značné. Závěr Tribunálu uvedený v bodě 90 třetího napadeného rozsudku je proto věcně nesprávný a nepodložený. Kromě toho Tribunál v bodě 92 tohoto rozsudku nesprávně posoudil důkazy předložené třetím navrhovatelem, což jej vedlo k formulování hypotetického posouzení a k vyvození rozporného závěru.

346 V rámci páté části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku třetí navrhovatel Tribunálu vytýká, že se v bodě 87 třetího napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení tím, že porušil pravidla týkající se důkazního břemene, jakož i právo na obhajobu, jelikož použitím výrazu „není pochyb“ v tomto bodě předpokládal, že ruské metalurgické odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

347 V rámci šesté části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku třetí navrhovatel Tribunálu vytýká, že měl v bodě 98 třetího napadeného rozsudku za to, že daně, které je dotyčné hospodářské odvětví povinno odvádět, mohou odůvodnit přijetí omezujících opatření vůči fyzické osobě. Jelikož je placení daní zákonnou povinností, které se fyzické ani právnické osoby nemohou zprostit, nemá osoba, na níž se vztahují omezující opatření, možnost jednat tak, aby těmto opatřením již nepodléhala.

348 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů třetího navrhovatele ve věci samé a upřesňuje, že pokud jde o jeho argumenty, kterými zpochybňuje dostatečnost důkazů, a snaží se tak dosáhnout jejich přezkoumání, jsou takové argumenty nepřípustné.

– *Závěry Soudního dvora*

349 Úvodem je třeba konstatovat, že všechny argumenty předložené třetím navrhovatelem na podporu druhé části prvního důvodu a čtvrté až šesté části čtvrtého důvodu jeho kasačního opravného prostředku jsou přípustné. Těmito argumenty totiž tento navrhovatel zpochybňuje některé skutkové okolnosti a důkazy posuzované Tribunálem z důvodu, že je tento soud zkreslil, nahradil úvahy Rady vlastními úvahami nebo porušil pravidla týkající se důkazního břemene. Takové výtky přitom představují otázky, které mohou podléhat přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku v souladu s judikaturou uvedenou v bodech 158, 226 a 324 tohoto rozsudku.

350 Pokud jde nejprve o výtky, kterými v rámci druhé části prvního důvodu, jakož i čtvrté a páté části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku třetí navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodech 86 až 89 třetího napadeného rozsudku zkreslil důkazy nebo uvažoval na základě domněnek, a tím obrátil důkazní břemeno, je třeba je zamítnout z důvodu, že tento navrhovatel tyto body vykládá nesprávně.

351 Tribunál totiž nejprve v bodě 86 třetího napadeného rozsudku posoudil dva důkazy, z nichž podle jeho zjištění bylo možné „snadno“ vyvodit, že metalurgické odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. V tomto ohledu na rozdíl od toho, co tvrdí třetí navrhovatel, se oba tyto důkazy – bez ohledu na skutečnost, že jeden z nich byl předložen společností MMK – skutečně vztahovaly k veškerým příjmům z daní, které ruské metalurgické odvětví mohlo této vládě poskytnout v období, na něž se vztahují sporné akty, a nikoli pouze k daňovým odvodům společnosti MKK, takže je Tribunál nezkreslil.

352 I když si byl Tribunál vědom, že tyto důkazy obsahují pouze prognózy pro dané období, měl mimo jiné v bodě 93 třetího napadeného rozsudku za to, že mají významnou důkazní sílu z důvodu, že „svědčí o významu příjmů, které může toto odvětví generovat pro ruský státní rozpočet“. V souladu s judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodě 158 tohoto rozsudku přitom toto posouzení důkazní síly uvedených důkazů nepodléhá, kromě případu jejich zkreslení Tribunálem, soudnímu přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

353 Tribunál proto v bodě 87 třetího napadeného rozsudku dospěl k závěru, že navzdory skutečnosti, že Rada neposkytla číselné údaje o příjmech poskytovaných metalurgickým odvětvím vládě Ruské federace, „není pochyb“ o tom, že toto odvětví představuje pro tuto vládu značné zdroje příjmů, přičemž toto posouzení Tribunálu je třeba chápat ve světle jeho skutkových zjištění učiněných dříve v bodě 86 tohoto rozsudku, a nikoli jako domněnku, kterou by tento soud přijal ve prospěch Rady.

354 Teprve poté Tribunál v bodech 88 a 89 třetího napadeného rozsudku posoudil postavení a význam společnosti MMK v ruském metalurgickém odvětví, aby tento závěr potvrdil. Toto posouzení důkazů týkajících se příjmů poskytovaných tímto odvětvím mělo čistě potvrzující charakter, a proto nemůže být předmětem kritiky, jelikož, jak vyplývá z bodu 337 tohoto rozsudku, údaje týkající se podniku mohou za určitých okolností poskytovat informaci o značné povaze zdrojů příjmů, které pro vládu státu představuje hospodářské odvětví, v němž tento podnik působí, zejména pokud je uvedený podnik jedním z nejvýznamnějších v daném odvětví a vládě Ruské federace poskytuje značné zdroje příjmů sám o sobě, jak je tomu podle zjištění Tribunálu obsažených ve výše uvedených bodech třetího napadeného rozsudku v případě společnosti MMK.

355 Pokud jde dále o výtku třetího navrhovatele vycházející z toho, že závěr Tribunálu obsažený v bodě 90 třetího napadeného rozsudku je věcně nesprávný a nepodložený, jelikož Rada nepředložila žádný důkaz o tom, že zdroje příjmů, které vláda Ruské federace získává z metalurgického odvětví, jsou ve srovnání s veškerými rozpočtovými příjmy této vlády skutečně značné, stačí připomenout, jak bylo uvedeno v bodě 138 tohoto rozsudku a jak Tribunál rovněž právem uvedl v bodě 92 třetího napadeného rozsudku, že pojem „značné zdroje příjmů“ ve smyslu kritéria g) neznamená povinnost zohlednit podíl příjmů, které určité hospodářské odvětví poskytuje uvedené vládě, ve vztahu k veškerým rozpočtovým příjmům téže vlády.

356 Konečně je třeba zamítnout šestou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, kterou třetí navrhovatel Tribunálu vytýká, že měl v bodě 98 třetího napadeného rozsudku za to, že daně, které je dotyčné hospodářské odvětví povinno odvádět, mohou být zohledněny při určování značné povahy zdrojů příjmů, jež toto odvětví představuje. Jak totiž Tribunál v tomto bodě právem rozhodl a jak rovněž vyplývá z bodu 140 tohoto rozsudku, pojem „značné zdroje příjmů“ zahrnuje veškeré příjmy generované dotyčným hospodářským odvětvím, což znamená, že je třeba zohlednit mimo jiné daně odváděné společnostmi, které v tomto odvětví působí. Skutečnost, že placení daní je zákonnou povinností, které se osoby působící v těchto odvětvích nemohou zprostit, je tedy pro účely ověření značné povahy zdrojů příjmů, jež uvedené odvětví představuje, irelevantní.

357 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhou část prvního důvodu, jakož i čtvrtou až šestou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-711/23 P zamítnout.

iii) Ke druhé a třetí části prvního důvodu, jakož i k první části a druhé výtce druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P

– *Argumentace účastníků řízení*

358 V rámci druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P čtvrtý navrhovatel tvrdí, že Tribunál zejména v bodě 72 čtvrtého napadeného rozsudku zkreslil důkazy poskytnuté Radou a nahradil posouzení tohoto orgánu vlastním posouzením, když z těchto

důkazů vyvodil, že dotčené hospodářské odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, ačkoli se uvedené důkazy týkaly jiných složek kritéria g), jako je přední postavení dotyčného podnikatele.

359 V rámci třetí části prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku čtvrtý navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodě 75 čtvrtého napadeného rozsudku porušil pravidla týkající se důkazního břemene, jelikož použitím výrazu „není pochyb“ v tomto bodě předpokládal, že odvětví hnojiv poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

360 V rámci první části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku čtvrtý navrhovatel uvádí, že se Tribunál v bodech 72 až 75 čtvrtého napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když uvažoval na základě domněnek, a tím obrátil důkazní břemeno, jelikož ze strategického významu, který má odvětví hnojiv pro Ruskou federaci, vyvodil, že toto odvětví nutně poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. Alternativně by se úvahy Tribunálu daly také vyložit jako rozšíření působnosti kritéria g) v tom smyslu, že Tribunál postavil „hospodářská odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“, na roveň jakémukoli hospodářskému odvětví, které má strategický význam pro Ruskou federaci jakožto stát.

361 V rámci druhé výtky druhé části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku tento navrhovatel Tribunálu vytýká, že neposoudil dva argumenty, které uplatnil v prvním stupni, a sice argument, podle kterého je podíl odvětví hnojiv na příjmech vlády Ruské federace minimální, a argument, podle kterého právní předpisy Ruské federace stanoví pro vývoz hnojiv sazbu daně z přidané hodnoty (DPH) ve výši 0 %. Tato pochybení vedou k nedostatečnému odůvodnění čtvrtého napadeného rozsudku.

362 Pokud jde o první důvod kasačního opravného prostředku čtvrtého navrhovatele, má Rada za to, že většina tvrzení uvedených na podporu tohoto důvodu je nepřípustná, jelikož se týkají skutkových otázek, jakož i posouzení důkazů předložených před Tribunálem.

363 Pokud jde o druhou výtku druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, má Rada za to, že otázka, zda příjmy pocházející z ruského odvětví hnojiv mohou být považovány za „značné“, spadá do skutkového posouzení důkazů, které nemůže být předmětem přezkumu ze strany Soudního dvora.

364 Pokud jde o věc samou, Rada, podporovaná Lotyšskou republikou a Komisí ve věci C-35/24 P, zpochybňuje opodstatněnost argumentů čtvrtého navrhovatele.

– *Závěry Soudního dvora*

365 Úvodem je třeba konstatovat, že druhá a třetí část prvního důvodu, jakož i druhá výtka druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku jsou přípustné. Čtvrtý navrhovatel totiž druhou částí prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku namítá zkreslení důkazů a nedodržení rozsahu soudního přezkumu Tribunálem, třetí částí prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku porušení pravidel týkajících se důkazního břemene a druhou výtkou druhé části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku porušení povinnosti uvést odůvodnění. Všechny tyto výtky přitom představují, jak vyplývá z judikatury Soudního dvora uvedené v bodech 101, 158, 226 a 324 tohoto rozsudku, právní otázky, jejichž přezkum spadá do pravomoci Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

366 Pokud jde ve věci samé v první řadě o výtky, kterými čtvrtý navrhovatel v rámci druhé a třetí části prvního důvodu, jakož i první části čtvrtého důvodu svého kasačního opravného prostředku vytýká Tribunálu, že v bodech 72 až 75 čtvrtého napadeného rozsudku zkreslil důkazy a obrátil důkazní břemeno, když uvažoval na základě domněnek, nebo dále nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, je třeba je zamítnout, jelikož se zakládají na nesprávném výkladu těchto bodů.

367 Zaprvé skutečnost, že Tribunál v bodě 72 čtvrtého napadeného rozsudku zohlednil důkazy týkající se hospodářského významu společností Uralchem a Uralkali za účelem ověření, zda odvětví hnojiv poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, nelze vykládat jako zkreslení těchto důkazů ani jako nedodržení rozsahu soudního přezkumu Tribunálem. Jak totiž vyplývá z bodů 337 a 354 tohoto rozsudku, údaje týkající se podniku mohou za určitých okolností svědčit o značné povaze zdrojů příjmů, které poskytuje hospodářské odvětví vládě Ruské federace, zejména pokud je tento podnik jedním z nejvýznamnějších v daném odvětví, jako je tomu v projednávané věci podle zjištění Tribunálu obsažených v bodech 72 až 75 čtvrtého napadeného rozsudku v případě společností Uralchem a Uralkali.

368 Není ani důležité, že mohou být uvedené důkazy rovněž použity k prokázání zejména předního postavení dotyčného podnikatele, jelikož Tribunál je povinen se v rámci soudního přezkumu, jehož rozsah byl připomenut v bodě 327 tohoto rozsudku, ujistit, že důkazy, které mu byly předloženy, podporují důvody použité příslušným unijním orgánem ve vztahu k této osobě. Jelikož v projednávané věci důvody, které Rada použila ve vztahu ke čtvrtému navrhovateli, mimo jiné uvádí, že je zapojen do „hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace“, přistoupil Tribunál, aniž se dopustil nesprávného právního posouzení, s ohledem na důkazy poskytnuté tímto orgánem k ověření, zda hospodářské odvětví, v němž tento navrhovatel působí, poskytuje této vládě značné zdroje příjmů.

369 Zadruhé nelze mít za to, že Tribunál zejména v bodě 74 čtvrtého napadeného rozsudku uvažoval na základě domněnek, a tím obrátil důkazní břemeno, nebo že rozšířil působnost kritéria g). Tribunál totiž na základě důkazů, které mu byly předloženy a jejichž zkreslení čtvrtý navrhovatel nenamítá, nebo – jak vyplývá z bodu 367 tohoto rozsudku – jejichž údajné zkreslení není prokázáno, konstatoval, že Rusko je významným světovým aktérem v odvětví hnojiv a že toto odvětví zaujímá významné postavení v zemědělsko-potravinářském sektoru jak v Rusku, tak celosvětově. Tato skutková zjištění přitom umožňují bez jakýchkoli domněnek prokázat, že ruské odvětví hnojiv vzhledem k jeho postavení, důležitosti a významu pro zásobování na světové úrovni i pro Ruskou federaci, stejně jako vzhledem k významu společností Uralchem a Uralkali působících v tomto odvětví, nutně poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

370 Tribunál z toho tedy mohl v bodě 75 čtvrtého napadeného rozsudku právem vyvodit, že navzdory skutečnosti, že Rada neposkytla číselné údaje o příjmech, které poskytuje odvětví hnojiv vládě Ruské federace, „není pochyb“ o tom, že toto odvětví představuje pro tuto vládu značné zdroje příjmů.

371 Pokud jde ve druhé řadě o druhou výtku druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, kterou čtvrtý navrhovatel Tribunálu vytýká, že nerozhodl o některých jeho argumentech, je třeba připomenout, že v souladu s judikaturou Soudního dvora uvedenou v bodě 101 tohoto rozsudku povinnost uvést odůvodnění, která přísluší Tribunálu, mu neukládá povinnost poskytnout vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu, jelikož toto odůvodnění může být implicitní za

podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, proč Tribunál nevyhověl jejich argumentům, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat přezkum.

372 Je přitom třeba konstatovat, že vzhledem ke zjištěním a posouzením skutkového stavu provedeným Tribunálem v bodech 72 až 74 čtvrtého napadeného rozsudku a shrnutým v bodě 369 tohoto rozsudku mohl čtvrtý navrhovatel pochopit, že Tribunál jeho argument, podle kterého je přínos odvětví hnojiv do rozpočtu vlády Ruské federace minimální, implicitně, ale nutně odmítl, a měl tedy za to, že značné zdroje příjmů musí být posuzovány samy o sobě, a nikoli ve vztahu k tomuto rozpočtu.

373 Ze stejných bodů čtvrtého napadeného rozsudku mohl tento navrhovatel rovněž vyvodit, že vzhledem k významnému postavení Ruska na světovém trhu s hnojivy a významu tohoto odvětví v zemědělsko-potravinářském sektoru jak v Rusku, tak celosvětově, nepostačuje skutečnost, že právní předpisy této třetí země stanoví pro vývoz hnojiv sazbu DPH ve výši 0 %, ke zpochybnění značné povahy příjmů, které odvětví hnojiv poskytuje vládě Ruské federace, a to tím spíše že DPH není jediným zdrojem příjmů pocházejících z tohoto odvětví.

374 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhou a třetí část prvního důvodu, jakož i první část a druhou výtku druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P zamítnout.

iv) K pátému a šestému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

– *Argumentace účastníků řízení*

375 V rámci pátého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P pátý navrhovatel Tribunálu vytýká, že zkreslil důkaz č. 2 uvedený v bodě 74 pátého napadeného rozsudku. Tribunál v tomto bodě uvedl, že pořadí největších ruských daňových poplatníků, o němž se tento důkaz zmiňuje, bylo stanoveno nařízením ruské Federální daňové služby, zatímco pátý navrhovatel ve své replice před Tribunálem předložil znění tohoto nařízení a poukázal na to, že uvedené nařízení toliko stanoví kritéria, aniž jmenuje jakýkoli podnik nebo sestavuje jejich pořadí. Jelikož Tribunál mohl k závěru uvedenému v bodě 106 uvedeného rozsudku, že Rada mohla mít právem za to, že bankovní odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, dojít pouze na základě důkazu č. 2, má toto zkreslení za následek nedostatečné odůvodnění tohoto bodu.

376 V rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku má pátý navrhovatel za to, že Tribunál odůvodnil bod 106 pátého napadeného rozsudku nedostatečně, rozporně a bez jakékoli opory v důkazech, když z významu daňových odvodů společnosti Alfa Bank nesprávně vyvodil, že bankovní odvětví jako celek poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace. Skutečnost, že společnost je jednou z nejvýznamnějších v hospodářském odvětví, v němž působí, totiž neumožňuje prokázat, že toto odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě dotyčné země. To platí i v případě, kdy, jak Tribunál implicitně uvedl v bodě 106 pátého napadeného rozsudku, je dotyčná společnost jedním z největších daňových poplatníků v zemi, jelikož Tribunál nemůže vycházet z dedukcí nebo domněnek.

377 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů pátého navrhovatele.

– *Závěry Soudního dvora*

378 Pokud jde o pátý důvod kasačního opravného prostředku, je třeba připomenout, že namítá-li navrhovatel, že Tribunál zkreslil důkazy, musí na základě článku 256 SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 168 odst. 1 písm. d) jednacího řádu Soudního dvora přesně uvést skutečnosti, které Tribunál zkreslil, a prokázat pochybení v analýze, která podle něj vedla Tribunál k tomuto zkreslení. Podle ustálené judikatury navíc zkreslení musí zjevně vyplývat z písemností ve spise a není nutné znovu posuzovat skutkový stav a důkazy (rozsudek ze dne 13. března 2025, Šuvalov v. Rada, C-271/24 P, EU:C:2025:180, bod 34 a citovaná judikatura).

379 V projednávané věci je třeba konstatovat, že důkaz č. 2 zkoumaný Tribunálem v bodě 74 pátého napadeného rozsudku je článek převzatý z internetových stránek, který se týká největších daňových poplatníků v Rusku v roce 2020 a který jako zdroj uvádí nařízení ruské Federální daňové služby. I když je pravda, jak tvrdí pátý navrhovatel, že cílem tohoto nařízení, jehož znění tento navrhovatel předložil Tribunálu, není stanovit pořadí největších ruských daňových poplatníků, nýbrž pouze poskytnout seznam kritérií, z uvedeného nařízení rovněž vyplývá, jak tvrdí Rada ve své kasační odpovědi, že zařazení určité společnosti mezi největší ruské daňové poplatníky musí vycházet z rozhodnutí přijatého touto federální službou.

380 Vzhledem k tomu, že Tribunál v bodě 74 pátého napadeného rozsudku uvedl, že dotyčný článek „odkazuje na nařízení Federální daňové služby Ruska, jež stanoví pořadí největších daňových poplatníků podle kritérií upřesněných v článku, který shrnuje uvedené nařízení“, přitom nelze vyloučit, že konstatoval, že takové pořadí bylo provedeno nikoli samotným nařízením, ale ruskou Federální daňovou službou v souladu s kritérii uvedenými v tomto nařízení. Ve francouzském jazyce, který byl jednacím jazykem ve věci T-333/22, se totiž vztažné zájmeno „qui“ obsažené ve výše uvedené pasáži bodu 74 pátého napadeného rozsudku může vztahovat jak k „nařízení“, tak k „Federální daňové službě Ruska“. Za těchto podmínek je třeba mít za to, že zkreslení tvrzené pátým navrhovatelem ze zjištění Tribunálu a z písemností ve spise zjevně nevyplývá.

381 Pokud jde o bod 106 pátého napadeného rozsudku, kterého se týká jak pátý, tak šestý důvod kasačního opravného prostředku pátého navrhovatele, je třeba uvést, že Tribunál v tomto bodě zkoumal značnou povahu zdrojů příjmů, které Ruské federaci poskytuje bankovní odvětví, v němž uvedený navrhovatel působí, s ohledem na význam společnosti, v níž je akcionářem. Tento výklad je potvrzen skutečností, že Tribunál nikde v pátém napadeném rozsudku nezkoumal žádný důkazní návrh, který by se týkal příjmů plynoucích z tohoto hospodářského odvětví. Za těchto podmínek je třeba uvedený bod chápat v tom smyslu, že Tribunál v něm měl implicitně, avšak nutně za to, že význam společnosti Alfa Bank, potvrzený skutečností konstatovanou jak v bodě 97, tak v tomtéž bodě 106 tohoto rozsudku, že se jedná o největší soukromou banku a jednoho z největších daňových poplatníků v Rusku, sám o sobě postačuje k závěru, že ruské bankovní odvětví poskytuje značné zdroje příjmů vládě Ruské federace.

382 Obdobně tomu, co bylo uvedeno v bodech 337, 354 a 367 tohoto rozsudku, je přitom možné mít za určitých okolností za to, že hospodářské odvětví určitého státu poskytuje značné zdroje příjmů vládě tohoto státu, existuje-li soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů prokazujících, že jedna z nejvýznamnějších společností tohoto odvětví sama o sobě poskytuje této vládě značné příjmy.

383 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba pátý a šestý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zamítnout.

2. K údajným nesprávným právním posouzením a zkreslením, kterých se měl Tribunál dopustit, pokud jde o „vliv“ druhého navrhovatele a „zapojení“ prvního a pátého navrhovatele ve smyslu kritéria g)

384 V rámci první části druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, třetí výtce první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P, jakož i osmého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P první, druhý a pátý navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávných právních posouzení, či dokonce zkreslení, pokud jde o „vliv“ druhého navrhovatele a „zapojení“ prvního a pátého navrhovatele ve smyslu kritéria g).

a) K první části druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P

1) Argumentace účastníků řízení

385 V rámci první části druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P první navrhovatel tvrdí, že se Tribunál v bodě 52 prvního napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Rada mohla mít platně za to, že byl tento navrhovatel „zapojen“ do některých ruských hospodářských odvětví ke dni jeho zařazení na seznamy připojené ke spornému rozhodnutí a spornému nařízení, ačkoli s ohledem na prodej jeho akcií několik dní před tímto datem vykonával k uvedenému datu již jen formální funkce v dozorčích radách společnosti TMK a skupiny Sinara, přičemž úvahy Tribunálu v tomto bodě se navíc týkaly pouze činností těchto společností, a nikoli jeho osobního zapojení.

386 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr tuto část odmítl jako nepřípustnou, protože se první navrhovatel ve skutečnosti snaží dosáhnout nového posouzení skutkového stavu, aniž prokazuje existenci jakéhokoli zkreslení. Pokud jde o věc samou, Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů tohoto navrhovatele.

2) Závěry Soudního dvora

387 Pokud jde o otázku přípustnosti, je třeba s ohledem na judikaturu Soudního dvora uvedenou v bodě 161 tohoto rozsudku uvést, že na rozdíl od toho, co tvrdí první navrhovatel, Tribunál v bodě 52 pátého napadeného rozsudku neprovedl právní kvalifikaci skutkového stavu. Teprve v bodě 56 tohoto rozsudku totiž Tribunál s ohledem na zjištění a posouzení skutkového stavu provedená v bodech 52 až 55 uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že tento navrhovatel může být kvalifikován jako „přední podnikatel“ „zapojený“ do ruského hospodářského odvětví ve smyslu kritéria g). Za těchto podmínek se uvedený navrhovatel odkazem na bod 52 téhož rozsudku snaží zpochybnit skutková zjištění učiněná Tribunálem v tomto bodě, jejichž přezkum nespadá do pravomoci Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku, a přitom nikterak neprokázal, že by tento soud v uvedeném bodě zkreslil důkazy.

388 Pokud jde ve zbývající části o otázku, zda první navrhovatel stále vykonával takovou činnost ke dni přijetí sporného rozhodnutí a sporného nařízení, je třeba konstatovat, že tato otázka byla Tribunálem posouzena v bodě 62 prvního napadeného rozsudku, jenž není tímto navrhovatelem zpochybňován, a že se každopádně jedná o skutkovou otázku, jejíž přezkum nespadá do pravomoci Soudního dvora, jak vyplývá z předchozího bodu.

389 Z toho vyplývá, že první část druhého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P musí být odmítnuta jako nepřípustná.

b) Ke třetí výtce první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P

1) Argumentace účastníků řízení

390 V rámci třetí výtky první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P druhý navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodě 126 druhého napadeného rozsudku právně dostačujícím způsobem neodůvodnil, proč tomuto navrhovateli – pokud jde o sporné akty o ponechání na seznamech – funkce konzultanta, kterou v té době zastával ve společnosti Yandex, i nadále zajišťovala významný „vliv“ nad touto společností ve smyslu kritéria g), což podle tohoto navrhovatele znamená, že jsou zjištění Tribunálu v tomto ohledu věcně nesprávná.

391 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr tuto výtku odmítl jako nepřípustnou, protože se druhý navrhovatel ve skutečnosti snaží dosáhnout nového posouzení skutkového stavu, aniž by prokázal existenci jakéhokoli zkreslení. Pokud jde o věc samou, Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů tohoto navrhovatele.

2) Závěry Soudního dvora

392 Pokud jde o otázku přípustnosti v případě, že druhý navrhovatel třetí výtkou první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P Tribunálu vytýká, že nedostatečně odůvodnil bod 126 druhého napadeného rozsudku, je třeba připomenout, že otázka, zda je odůvodnění rozsudku Tribunálu rozporné nebo nedostatečné, představuje právní otázku, kterou je jako takovou možno uplatnit v rámci kasačního opravného prostředku (rozsudek ze dne 26. května 2016, Rose Vision v. Komise, C-224/15 P, EU:C:2016:358, bod 26 a citovaná judikatura).

393 Ve věci samé je k tomuto údajnému nedostatku odůvodnění třeba uvést, že Tribunál v bodě 126 druhého napadeného rozsudku odkazuje na odůvodnění uvedené v bodech 119 až 124 tohoto rozsudku. Body 122 a 124 uvedeného rozsudku přitom v podstatě vysvětlují, že i když druhý navrhovatel odstoupil z funkce výkonného ředitele a zástupce generálního ředitele společnosti Yandex a zastával pro tuto společnost již pouze funkci konzultanta, nadále měl v rámci organizační struktury společnosti Yandex možnost vykonávat významné pravomoci a byl stále členem týmu kolektivního vedení této společnosti, a podporují závěr, ke kterému Tribunál dospěl v bodě 126 téhož rozsudku, podle kterého si tento navrhovatel zachoval úzké vazby a možnost ovlivňovat dění v dané společnosti. Nelze tedy mít za to, že je posledně uvedený bod stižen vadou spočívající v nedostatečném odůvodnění.

394 Za těchto podmínek musí být argument druhého navrhovatele, podle kterého je bod 126 druhého napadeného rozsudku stižen věcnou nesprávností skutkového stavu v důsledku nedostatečného odůvodnění, odmítnut. Tento navrhovatel každopádně v rozporu s tím, co vyžaduje judikatura připomenutá v bodě 158 tohoto rozsudku, nevysvětluje, v čem spočívá tato nesprávnost s ohledem na písemnosti ve spise předložené Tribunálu.

395 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba třetí výtku první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-704/23 P zamítnout.

c) Věc C-111/24 P

1) Argumentace účastníků řízení

396 V rámci osmého důvodu uplatněného na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P pátý navrhovatel tvrdí, že ačkoli již Tribunál připustil, že určité osobě nelze uložit sankci na základě kritéria g) z důvodu hospodářské činnosti, kterou ukončila několik měsíců před přijetím omezujících opatření, která se jí týkala, tento soud v bodech 129 a 130 pátého napadeného rozsudku odmítl uznat, že tento navrhovatel prodejem svých podílů ve společnosti Alfa Bank ukončil svou činnost před přijetím prvních sporných aktů o ponechání na seznamech. Tribunál toto odmítnutí odůvodnil tím, že novinový článek, který uvedený navrhovatel za účelem prokázání tohoto prodeje předložil, není dostatečně přesný, jelikož neuvádí datum uvedeného prodeje ani totožnost nabyvatele a není doložen oficiálním dokumentem.

397 Pátý navrhovatel má za to, že Tribunál tímto postupem porušil zásadu spravedlivého procesu, jelikož na něj klade nepřiměřené a neopodstatněné důkazní požadavky. Složení nových akcionářů je totiž vnější záležitostí, dokládání oficiálního dokumentu je nadbytečné a nepřiměřené a datum prodeje zjevně předchází datu přijetí prvních sporných aktů o ponechání na seznamech. Kromě toho byla porušena též zásada rovnosti zbraní, jelikož v jiných věcech Tribunál připustil, že Rada předkládá novinové články pocházející ze stejného zdroje, jako článek předložený pátým navrhovatelem v prvním stupni, a to i za účelem prokázání, že sankcionovaná osoba již není akcionářem daného podniku.

398 Pátý navrhovatel rovněž tvrdí, že Tribunál nedodržel rozsah svého soudního přezkumu, neboť Rada se omezila na zpochybnění věrohodnosti článku předloženého tímto navrhovatelem, jakož i agentury, jež tento článek publikovala, a otázka nezbytnosti poskytnout v tomto ohledu doplňující informace nebyla předmětem soudní kontroly. Konečně Tribunál porušil zásadu kontradiktornosti tím, že otázka prodeje podílů pátého navrhovatele nebyla předmětem kontradiktorní diskuze.

399 Rada má za to, že osmý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P musí být prohlášen za nepřípustný, protože se pátý navrhovatel tímto důvodem ve skutečnosti snaží dosáhnout toho, aby Soudní dvůr provedl nové posouzení důkazů. Pokud jde o věc samou, Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů pátého navrhovatele.

2) Závěry Soudního dvora

i) K přípustnosti

400 Nejprve je třeba připomenout, jak bylo uvedeno v bodech 226 a 324 tohoto rozsudku, že přezkum Soudního dvora ohledně skutkových zjištění učiněných Tribunálem se vztahuje mimo jiné na otázku, zda byla dodržena pravidla v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů, a že nedodržení rozsahu soudní pravomoci Tribunálem je právní otázkou, která spadá do pravomoci Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

401 Taktéž tvrzené porušení práva na spravedlivý proces a jeho důsledků, zásady rovnosti zbraní a zásady kontradiktornosti, které je Tribunál povinen dodržovat v řízeních, která před ním probíhají, je právní otázkou, která spadá do pravomoci Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. července 2021, Komise

v. Landesbank Baden-Württemberg a SRB, C-584/20 P a C-621/20 P, EU:C:2021:601, body 56 až 77, jakož i ze dne 12. července 2022, Nord Stream 2 v. Parlament a Rada, C-348/20 P, EU:C:2022:548, body 127 a 128).

402 Konečně, pokud důkazy byly získány řádně a byly dodrženy obecné právní zásady a procesní pravidla použitelná v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů, přísluší pouze Tribunálu posoudit hodnotu, kterou je třeba přiznat důkazům, které mu byly předloženy, přičemž takové posouzení nepředstavuje, s výhradou případu, kdy by došlo k jejich zkreslení, právní otázku, která podléhá přezkumu Soudního dvora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. listopadu 2018, Bank Tejarat v. Rada, C-248/17 P, EU:C:2018:967, bod 37 a citovaná judikatura).

403 V projednávané věci pátý navrhovatel v podstatě tvrdí, že Tribunál porušil pravidla v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů, rozsah své soudní pravomoci, jakož i právo na spravedlivý proces a zásady rovnosti zbraní a kontradiktornosti. V souladu s judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodech 400 a 401 tohoto rozsudku jsou přitom důvody vycházející z takových porušení na podporu kasačního opravného prostředku v zásadě přípustné.

404 Pokud však pátý navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodě 130 pátého napadeného rozsudku dospěl k závěru, že důkaz zkoumaný v tomto bodě nemá dostatečnou důkazní hodnotu, je třeba mít za to, že tento argument je podle judikatury Soudního dvora uvedené v bodě 402 tohoto rozsudku nepřípustný.

405 Z toho vyplývá, že osmý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P je přípustný pouze v rozsahu upřesněném v bodě 403 tohoto rozsudku.

ii) K věci samé

406 V rámci osmého důvodu svého kasačního opravného prostředku pátý navrhovatel v podstatě tvrdí, že Tribunál v bodě 130 pátého napadeného rozsudku porušil jeho právo na spravedlivý proces, zásadu rovnosti zbraní, jakož i zásadu kontradiktornosti a při posuzování důkazu předloženého tímto navrhovatelem v prvním stupni nedodržel rozsah svého soudního přezkumu.

407 V tomto ohledu je třeba připomenout, že právo na spravedlivý proces je základní zásadou unijního práva, která je nyní zakotvena v článku 47 Listiny. Ke splnění požadavků plynoucích z tohoto práva musí unijní soudy zajistit, aby byla zásada kontradiktornosti dodržována před nimi i jimi samotnými, přičemž tato zásada přiznává každému účastníku řízení právo seznamovat se s důkazy a vyjádřeními předloženými soudu protistranou a vyjadřovat se k nim. Ke splnění požadavků spojených s právem na spravedlivý proces je totiž třeba, aby se účastníci řízení seznámili jak se skutkovými, tak s právními okolnostmi, které jsou rozhodné pro výsledek řízení, a měli možnost se k nim kontradiktorně vyjádřit. Kromě toho zásada rovnosti zbraní, která je logickým důsledkem samotného pojmu „spravedlivý proces“, znamená povinnost nabídnout každému účastníku řízení přiměřenou možnost prezentovat svoji věc včetně důkazů za podmínek, které ho nestaví do jasně nevýhodnější situace v porovnání se situací protistrany (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. července 2021, Komise v. Landesbank Baden-Württemberg a SRB, C-584/20 P a C-621/20 P, EU:C:2021:601, body 56 až 59 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 12. července 2022, Nord Stream 2 v. Parlament a Rada, C-348/20 P, EU:C:2022:548, bod 128 a citovaná judikatura).

408 V projednávané věci ze spisu z řízení před Tribunálem nevyplývá, že by pátý navrhovatel byl s ohledem na požadavky práva na spravedlivý proces zbaven možnosti se vyjádřit a podložit důkaz zkoumaný Tribunálem v bodě 130 pátého napadeného rozsudku, a že by tak byl postaven do jasně nevýhodnější situace v porovnání se situací Rady. Rada totiž ve své žalobní odpovědi před Tribunálem namítla nepřesnost tohoto důkazu a poukázala na nutnost doplnit jej oficiálním dokumentem, který mohl pátý navrhovatel rozumně poskytnout ve své replice před Tribunálem, což tento navrhovatel v rámci svého kasačního opravného prostředku nezpochybňuje. Kromě toho u Tribunálu proběhlo jednání, na němž mohl uvedený navrhovatel předložit své argumenty týkající se dotčeného důkazu.

409 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba osmý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zčásti odmítnout jako nepřípustný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

F. Ke druhé části prvního důvodu a pátému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P, třetímu bodu návrhových žádání ve věci C-704/23 P, páté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P a prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

1. Ke druhé části prvního důvodu a pátému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P

1) Ke druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

i) Argumentace účastníků řízení

410 V rámci druhé části druhého důvodu kasačního opravného prostředku, kterou je třeba v souladu s úvahami uvedenými v bodě 91 tohoto rozsudku zkoumat v tomto oddíle, první navrhovatel tvrdí, že Tribunál měl jak v bodě 66, tak v bodě 89 prvního napadeného rozsudku neprávem za to, že příjmy uvedené v kritériu g) musí pocházet z hospodářských odvětví. Podle něj se tyto příjmy mohou týkat pouze podniků působících v těchto odvětvích nebo předních podnikatelů. V tomto ohledu první navrhovatel připomíná, že v souladu s primárním unijním právem a judikaturou Soudního dvora mohou být omezující opatření přijata vůči určité osobě pouze tehdy, je-li prokázána dostatečná vazba mezi touto osobou a režimem nebo situací, proti kterým je takto veden boj. V rámci kritéria g) lze přitom takovou vazbu prokázat pouze v případě, že osoba, na kterou se vztahují omezující opatření, sama přispívá, byť jen nepřímo prostřednictvím podniků, které ovládá, do rozpočtu Ruské federace.

411 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů prvního navrhovatele.

ii) Závěry Soudního dvora

412 Jak v podstatě vyplývá z úvah uvedených v bodech 181, 276 a 291 tohoto rozsudku, kategorie osob, na něž se vztahuje kritérium g), a sice „přední podnikatelé“, má objektivní vazbu na Ruskou federaci s ohledem na cíl, kterým je, jak uvedl Tribunál v bodě 90 prvního napadeného rozsudku a jak bylo připomenuto v bodě 121 tohoto rozsudku, vyvíjet další tlak na Ruskou federaci a zvýšit náklady na její činnosti prováděné ve snaze narušit územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

413 Za těchto podmínek se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že kritérium g) musí být, jak vyplývá z bodu 66 prvního napadeného rozsudku a z bodu 125 tohoto rozsudku, vykládáno v tom smyslu, že značné zdroje příjmů poskytované vládě Ruské federace musí pocházet nikoli od předních podnikatelů, nýbrž z hospodářských odvětví, v nichž tito podnikatelé působí.

414 Druhou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-696/23 P je proto třeba zamítnout.

2) K pátému důvodu kasačního opravného prostředku

415 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku první navrhovatel opakuje všechny argumenty, které uplatnil v prvním stupni a které se týkají druhého kritéria, na jehož základě byla vůči němu přijata omezující opatření, a sice kritéria stanoveného zejména v čl. 2 odst. 1 písm. f) rozhodnutí 2014/145, pro případ, že by Soudní dvůr kasačnímu opravnému prostředku vyhověl, zrušil první napadený rozsudek a rozhodl, že sám vydá rozhodnutí o žalobě na neplatnost.

416 Rada má za to, že tento důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

417 V tomto ohledu je třeba uvést, že pátý důvod uplatněný prvním navrhovatelem na podporu jeho kasačního opravného prostředku je vznesen pro případ, že by Soudní dvůr kasačnímu opravnému prostředku vyhověl a zrušil první napadený rozsudek na základě jednoho nebo více ze čtyř dalších důvodů uplatněných tímto navrhovatelem. Vzhledem k tomu, že žádný z těchto čtyř dalších důvodů kasačního opravného prostředku nemůže obstát, není namístě o pátém důvodu kasačního opravného prostředku rozhodnout.

2. Ke třetímu bodu návrhových žádání ve věci C-704/23 P

418 V rámci třetího bodu návrhových žádání se druhý navrhovatel domáhá, aby Soudní dvůr na základě článku 268 SFEU uložil náhradu nemajetkové újmy, která mu údajně vznikla přijetím sporných aktů.

419 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 169 odst. 1 a čl. 170 odst. 1 jednacího řádu musí návrhové žádání v kasačním opravném prostředku směřovat k úplnému nebo částečnému zrušení rozhodnutí Tribunálu obsaženého ve výroku tohoto rozhodnutí, a v případě, že bude kasační opravný prostředek prohlášen za opodstatněný, k tomu, aby bylo vyhověno návrhovému žádání, které bylo vzneseno v prvním stupni, přičemž nelze vznést nové návrhové žádání.

420 Vzhledem k tomu, že třetí bod návrhových žádání nesměřuje k úplnému nebo částečnému zrušení rozhodnutí Tribunálu obsaženého ve výroku druhého napadeného rozsudku, musí být tento bod návrhových žádání chápán tak, že se vztahuje k případu, kdy by byl kasační opravný prostředek prohlášen za opodstatněný. Kromě toho, že žádný z důvodů, které druhý navrhovatel na podporu svého kasačního opravného prostředku uplatnil, nemůže obstát, je přitom třeba uvést, že uvedený bod návrhových žádání je v každém případě nepřípustný, jelikož tento navrhovatel v prvním stupni nepředložil návrh na náhradu nemajetkové újmy, která mu údajně vznikla přijetím sporných aktů.

3. K páté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P

421 V rámci páté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku čtvrtý navrhovatel Tribunálu vytýká, že použitím oznamovacího způsobu přítomného času v bodech 33, 59, 61 a 76 čtvrtého napadeného rozsudku zkreslil skutkový stav, když měl za to, že je stále vlastníkem a generálním ředitelem společnosti Uralchem, ačkoli ke dni vyhlášení tohoto rozsudku již funkci generálního ředitele této společnosti nezastával.

422 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů čtvrtého navrhovatele.

423 V tomto ohledu stačí uvést, že čtvrtý navrhovatel nevysvětluje, jak by takové zkreslení, bylo-li by prokázáno, mělo vliv na výrok čtvrtého napadeného rozsudku.

424 V důsledku toho je třeba pátou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-35/24 P zamítnout.

4. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P

a) Argumentace účastníků řízení

425 Na podporu prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku pátý navrhovatel připomíná, že omezující opatření, jež se na něj vztahují, jsou založena na kritériích g) a d). Zdůrazňuje rovněž, že se jeho žaloba podaná k Tribunálu týkala obou těchto kritérií.

426 V tomto rámci pátý navrhovatel Tribunálu vytýká, že v bodech 134 a 135 pátého napadeného rozsudku odmítl posoudit jeho argumenty týkající se kritéria d), jelikož měl za to, že omezující opatření přijatá na základě kritéria g) jsou opodstatněná a postačují k podpoře sporných aktů. Právo na účinnou právní ochranu zakotvené v článku 47 Listiny přitom znamená, že pokud je unijní akt založen na různých právních základech, může žalobce dosáhnout toho, aby soud určil, že je tento akt přinejmenším zčásti neopodstatněný.

427 Mimoto s ohledem na skutečnost, že na rozdíl od kritéria g) se kritérium d) vztahuje na osoby, které podporují ruské činitele s rozhodovací pravomocí nebo které mají z vazby na tyto činitele prospěch, právo na dobrou pověst, které je součástí práva na respektování soukromého života zakotveného v článku 7 Listiny, znamená, že pátý navrhovatel může za účelem obnovení své dobré pověsti dosáhnout určení, že důvody, z nichž Rada s ohledem na kritérium d) vycházela, jsou nesprávné, a to i v případě, že by jeho zařazení na seznam bylo odůvodněno z hlediska kritéria g).

428 To platí tím spíše, že omezující opatření nemají represivní charakter, ale mají za cíl změnit některá jednání podporující situace, které jsou v rozporu se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou Unie. Jelikož přitom osoba neprávem obviněná nemůže změnit jednání, kterého se z podstaty věci nikdy nedopustila, měl Tribunál ověřit, zda důvody, které Rada proti pátému navrhovateli s ohledem na kritérium d) uplatnila, byly správné, či nikoli.

429 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů pátého navrhovatele.

b) Závěry Soudního dvora

430 Soudní dvůr již rozhodl, že pokud jde o přezkum legality unijního rozhodnutí o přijetí omezujících opatření, z důvodu preventivní povahy těchto opatření platí, že pokud je unijní soud toho názoru, že alespoň jeden z uvedených důvodů je dostatečně přesný a konkrétní, podložený a představuje sám o sobě dostatečný základ pro toto rozhodnutí, pak okolnost, že ostatní z těchto důvodů tento požadavek nesplňují, neodůvodňuje zrušení uvedeného rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 130; ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 72, a ze dne 29. listopadu 2018, Bank Tejarat v. Rada, C-248/17 P, EU:C:2018:967, bod 60).

431 Je nesporné, že Tribunál v bodech 134 a 135 pátého napadeného rozsudku použil tuto judikaturu, aby shledal, že není nutné zkoumat opodstatněnost omezujících opatření přijatých vůči pátému navrhovateli na základě kritéria d), jelikož dospěl k závěru, že tato opatření jsou z hlediska kritéria g) opodstatněná.

432 Na rozdíl od toho, co tvrdí pátý navrhovatel, citovaná judikatura neporušuje ani požadavky práva na účinnou soudní ochranu, ani právo na dobrou pověst jakožto součást práva na respektování soukromého a rodinného života, jak jsou zakotvena v článcích 47 a 7 Listiny.

433 Zaprvé totiž Soudní dvůr již rozhodl, že rozsah soudního přezkumu unijních aktů, kterými se ukládají omezující opatření, jak vyplývá z téže judikatury, zaručuje spravedlivou rovnováhu mezi ochranou mezinárodního míru a bezpečnosti a ochranou základních práv a svobod dotyčné osoby. Při hledání této spravedlivé rovnováhy Soudní dvůr konkrétně zohlednil zejména jak právo na účinnou soudní ochranu, tak právo osob, na něž se vztahují omezující opatření, na dobrou pověst (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 130 až 134).

434 Zadruhé, i když nelze vyloučit, jak tvrdí pátý navrhovatel, že z hlediska poškození dobré pověsti existuje rozdíl mezi zařazením na seznam založeným na kritériu g) a zařazením na seznam založeným na kritériu d) v tom smyslu, že se prvně uvedené kritérium vztahuje na kategorie osob, subjektů či orgánů, které na rozdíl od druhého kritéria neudržují nutně vztahy s „ruskými činiteli s rozhodovací pravomocí odpovědnými za anexi Krymu či destabilizaci Ukrajiny“, nic to nemění na tom, že tento navrhovatel by nebyl zbaven možnosti domáhat se náhrady újmy, která mu vznikla v důsledku jeho zařazení na seznam na základě kritéria d), a v důsledku toho práva na účinnou soudní ochranu, pouze z toho důvodu, že by ani Tribunál v prvním stupni ani Soudní dvůr v řízení o kasačním opravném prostředku nerozhodly o opodstatněnosti tohoto zařazení.

435 Je totiž třeba připomenout, že žaloba na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie podle čl. 340 druhého pododstavce SFEU byla zavedena jako samostatný procesní prostředek, mající vlastní funkci v rámci systému procesních prostředků, který je závislý na podmínkách výkonu, jež jsou přizpůsobeny jeho zvláštnímu účelu. Podle ustanovení článků 268 a 340 SFEU ve spojení s článkem 46 statutu Soudního dvora Evropské unie může tedy osoba, jako je pátý navrhovatel, podat takovou žalobu ve lhůtě pěti let od okamžiku, kdy nastala skutečnost, která vedla ke vzniku této odpovědnosti, aby dosáhla náhrady škody, která jí údajně vznikla v důsledku omezujících opatření, která jí byla uložena unijním aktem, a to i v případě, že se nedomáhala zrušení údajně protiprávního aktu, který jí měl způsobit újmu, nebo i když Tribunál a Soudní dvůr nerozhodly o všech důvodech směřujících ke zrušení týkajících se různých kritérií pro zařazení na seznam, pokud však neusiluje o dosažení výsledku, jenž je totožný s výsledkem, který by jí přinesl úspěch

žaloby na neplatnost, již opomněla včas podat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, Evropská unie v. Guardian Europe a Guardian Europe v. Evropská unie, C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672, body 49 až 51, jakož i citovaná judikatura).

436 V situaci, v níž se pátý navrhovatel nachází, by přitom byla posledně uvedená podmínka splněna, pokud by se svou žalobou na náhradu škody domáhal nikoli zrušení omezujících opatření uložených na základě kritéria d), ale náhrady újmy, která mu údajně vznikla, pokud jde o dobrou pověst, v důsledku uložení těchto opatření na základě tohoto kritéria.

437 Zatřetí judikatura uvedená v bodě 430 tohoto rozsudku rovněž zapadá do logiky soudního přezkumu rozhodnutí Tribunálu, jak vyplývá z jednacího řádu Soudního dvora.

438 V souladu s čl. 169 odst. 1 a čl. 170 odst. 1 tohoto jednacího řádu musí návrhové žádání v kasačním opravném prostředku směřovat k úplnému nebo částečnému zrušení rozhodnutí Tribunálu obsaženého ve výroku tohoto rozhodnutí, a v případě, že bude kasační opravný prostředek prohlášen za opodstatněný, k tomu, aby bylo vyhověno návrhovému žádání, které bylo vzneseno v prvním stupni, přičemž nelze vznést nové návrhové žádání.

439 Z toho vyplývá, že kasační opravný prostředek musí obsahovat důvody směřující k právní kritice rozhodnutí Tribunálu, které jsou způsobilé mít vliv na výrok tohoto rozhodnutí, jinak budou prohlášeny za irelevantní z důvodu, že nemohou vést k úplnému nebo částečnému zrušení uvedeného rozhodnutí obsaženého v tomto výroku (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. září 2000, EFMA v. Rada, C-46/98 P, EU:C:2000:474, bod 38, jakož i ze dne 9. června 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ a další v. Komise, C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, EU:C:2011:368, bod 65, jakož i citovaná judikatura).

440 Právě na základě této judikatury Soudní dvůr v oblasti omezujících opatření opakovaně rozhodl, že jelikož Tribunál měl právem za to, že omezující opatření přijatá na základě jednoho z kritérií pro zařazení na seznam stanovených dotyčným unijním aktem jsou opodstatněná, musí být důvody kasačního opravného prostředku vycházející z nesprávného právního posouzení, kterého se měl Tribunál dopustit při posuzování opodstatněnosti těchto opatření přijatých na základě jiného kritéria stanoveného tímto aktem, prohlášeny za irelevantní. Jelikož je výrok rozhodnutí Tribunálu opodstatněný, nemůže takové nesprávné právní posouzení, i kdyby bylo prokázáno, vést ke zrušení napadeného rozsudku Tribunálu, a tím spíše ani ke zrušení aktů napadených navrhovatelem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 29. listopadu 2018, Bank Tejarat v. Rada, C-248/17 P, EU:C:2018:967, bod 61, jakož i ze dne 1. srpna 2025, Timčenko v. Rada, C-702/23 P, EU:C:2025:605, bod 48).

441 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba první důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-111/24 P zamítnout.

V. Závěry

442 S ohledem na všechny výše uvedené důvody je třeba kasační opravné prostředky ve spojených věcech C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P zamítnout.

VI. K nákladům řízení

443 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Článek 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, stanoví, že účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, se uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

444 Vzhledem k tomu, že Rada požadovala, aby byla pěti navrhovatelům v každé ze spojených věcí uložena náhradu nákladů řízení a tito navrhovatelé neměli ve věci úspěch, je důvodné rozhodnout, že ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Radou v každé z těchto věcí.

445 Podle čl. 140 odst. 1 jednacího řádu, použitelného rovněž na řízení o kasačním opravném prostředku na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu, členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. V souladu s těmito ustanoveními ponesou Česká republika a Komise, vedlejší účastnice řízení o kasačním opravném prostředku ve věci C-35/24 P, jakož i Lotyšská republika, která byla vedlejší účastnicí řízení v prvním stupni a účastnila se řízení před Soudním dvorem v této věci, vlastní náklady řízení v uvedené věci.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) **Věci C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P se spojují pro účely rozsudku.**

2) **Kasační opravné prostředky se zamítají.**

3) **Dmitrij Alexandrovič Pumpjanskij, Tigran Chudaverdjan, Viktor Filippovič Rašnikov, Dmitrij Arkadijevič Mazepin a German Chan ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Radou Evropské unie v každé ze spojených věcí.**

4) **Česká republika, Lotyšská republika a Evropská komise ponesou vlastní náklady řízení ve věci C-35/24 P.**

Podpisy